

TÜRKİYE'DE VE ADIYAMAN'DA
ŞEHİRLEŞME HAREKETLERİ
VE
ADIYAMAN İLİNİN
DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

FEVZİ ERDOĞAN - 18610

BESNİ - 1980

1981/6

4505

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ SOSYAL ANTROPOLOJİ VE

ETNOLOJİ KÜRSÜSÜ LİSANS TEZİ

TÜRKİYE'DE VE ADIYAMAN'DA ŞEHİRLEŞME HAREKETLERİ VE ADIYAMAN

İLİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Nephan Saran

FEVZİ ERDOĞAN - I5 610

BESNİ-1980

TEZİ YÖNETEN: PROF.DR.NEPHAN SARAN

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

59094

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

Araştırmanın konusu

Araştırmanın metodu

I. ŞEHİRLEŞME

1- DÜNYADA ŞEHİRLEŞME

- a) Tarihsel Gelişimi
- b) Şehirleşmenin özellikleri
- c) Şehirleşmeye yol açan nedenler

2- FARKLI EKONOMİK DÜZENLERDEKİ ŞEHİR SİSTEMLERİ

- a) Kapitalist toplumlarda şehir ve şehirleşme
- b) Sosyalist toplumlarda şehir ve şehirleşme

3- TÜRKİYE'DE ŞEHİRLEŞME

- a) Şehirleşmenin sebepleri
- b) Şehirleşmenin sonucu

II. TÜRKİYE ŞEHİRLERİ ARASINDA ADIYAMANIN YERİ

4- İDARİ VE TARİHİ BAKIMDAN ADIYAMAN

- a) Adıyaman'ın tarihi
- b) Besni'nin tarihi
- c) Kahta'nın tarihi
- d) Samsat'ın tarihi
- e) Gergerin tarihi
- f) Gölbaşı'nın tarihi
- g) Çelikhan'nın tarihi

5- ADIYAMAN İLİNİN DOĞAL VE COĞRAFİ YAPISI

- a) Adıyaman'ın coğrafi özellikleri
- b) Adıyaman'ın doğal durumu
- c) Adıyaman'ın iklimi
- d) Adıyaman'ın bitki örtüsü
- e) Adıyaman'ın yeraltı kaynakları

6- ADIYAMAN İLİNDE EKONOMİ, SANAYİ, ENDÜSTRİ VE Tİ-
CARET

- a) Adıyamanın turizmi
- b) Adıyamanın ticareti
- c) Adıyamanın gelir kaynakları

7- ADIYAMANDA KÜLTÜR-FOLKLOR

- a) Adıyamanda spor
- b) Adıyamanda basın
- c) Adıyamanda okul
- d) Adıyamanda gelenek görenek

8- ADIYAMANDA NUFUS, KONUT VE GÖÇ OLGUSU

- a) Adıyamanda şehirleşme ve konut
- b) Adıyamanda göç
- c) Adıyamanda nüfus

III. TABLOLARIN AÇIKLANMASI

- a) İller haritası
- b) A-B-C gurubu tablolar
- c) Grafikler

BANA BÖYLE BİR ARAŞTIRMA YAPMA OLANAĞI TANIYAN,
ARAŞTIRMANIN TÜM SAFHASINDA BENİ BÜYÜK BİR SABIRLA DİNLE-
YEN VE YOL GÖSTEREN SAYIN HOCAM PRF. DR NEPHAN SARAN'A
DEĞERLİ ELEŞTİRİLERİYLE HER ZAMAN ARAŞTIRMACI OLMAYA, ARAŞ-
TIRMACININ NASIL OLMASI GEREKTİĞİNİ ÖĞRETEN SAYIN HOCAM
DOÇ. DR TAYLAN AKKAYAN'A, ARAŞTIRMA SÜRESİNCE HATALARIMI
VE EKSİKLERİMİ GÖRÜP DÜZELTEBİLMEME YARDIMCI OLAN SAYIN
ASİSTAN İCLÂL İNAN'A VE ASİSTAN MEHMET AYDINA VE DE TÜM
ARKADAŞLARIMA TEŞEKKÜR EDERİM.

ÜNİVERSİTEYİ BİTİREBİLMEMDE MANEVİ DESTEKLERİYLE
HER ZAMAN YANIMDA BULDUĞUM, BAŞIM SIKIŞTIĞINDA ONA KOŞTU-
ĞUM, HER YÖNDEN EN BÜYÜK YARDIMLARINI GÖRDÜĞÜM MÜDÜRÜM,
AĞABEYİM GÜNAYDIN GAZETESİ SATIŞ MÜDÜRÜ SAYIN ERKAN GÖK-
DEL'E BURADAN MİNNETTARLIĞIMI BELİRTİRİM.

FEVZİ ERDOĞAN

GİRİŞ

Şehirleşme günümüzün en önemli olaylarından ve sorunlarından biri haline gelmiştir, bunun en açık belirtisi şehirlerde hızla artan nüfus daha çok sayıda insanın şehirlerde yaşar hale gelmesidir.

19. Y.Y. Sanayi devriminden sonra gelişmekte olan şehirleşme hareketi tüm etkinliğiyle ortaya çıkmıştır. Bütün dünya olduğu gibi Türkiye'de içine alan şehirleşme hareketi ülkemizde büyük ölçüde etkilemiştir.

Bugün sanayileşmiş ülkelerde şehir yaşamı temel yaşam biçimi haline gelmiştir, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde bu temel yaşama biçimine hızlı bir geçiş vardır.

Şehirleşme olayı her ülke için farklılıklar taşısa bile evrensel bir kalektöre sahiptir bugüne kadar ki gelişim dünyanın giderek kentleşeceğini ve insanların önümüzdeki yıllarda artık sadece şehirlerde yaşayacağı sonucuna götürmektedir.

Türkiye'deki kentleşme olgusu ülkemizin toplumsal ve ekonomik yapısını biçimlendiren temel öğelerden birisidir. Şehirleşme sadece bir nüfus artışı veya birtakım değişimler (TARIMDA, SANAYİDE) değildir ancak toplumsal bir değişimdir bu değişim de kentlerdeki ölüm oranının azalması veya doğurganlık oranının artmasıyla değil kentlere göçle olmaktadır.

Ülkemizde şehirleşme büyük kentlere yığılma biçiminde olmaktadır. Nüfus sayımlarını incelediğimizde Türkiye'deki kentleşme sürecinin büyük bir hızla ilerlediğini görürüz. Ülkemiz için önemli bir sorun olan şehirleşme olayı araştırmamızın asıl konusu olup Adıyaman İlinin sosyal ve kültürel durumuyla demokratik yapısına da değineceğiz.

I. ARAŞTIRMANIN KONUSU

Tezimizi almağa hak kazandığımızda seçeceğimiz konuyu düşünmeye başladık amacımız bizim için en olumlu ve verimli olacak bir saha araştırması gerçekleştirmektir günümüzdeki özellikle son zamanlardaki elverişsiz ortam bizi saha-ya çıkmaktan alakoydu. Bu yüzden ben ve dönem arkadaşlarım Hocamızın tavsiyesine uyarak demoğrafik bir araştırma yapmaya karar verdik. Bölümümüzde hocamız başkanlığında bir çok tez seminerler yaparak konu araştırmaları ve sorunlarını tartıştık, tez seminerleri sonucunda Türkiye'deki yerleşme yerlerini 10.000 20.000 50.000 100.000 ve 100.000+ olarak guruplara ayırdık bu yerleşim yerlerini guruplara ayrılarak guruplar oluşturduk ben Gülşen, Nazire ve Aydın arkadaşlarla 100.000 yerleşim merkezlerini incelemeyi üzerime aldık, tablolar geçirerek bu yerleşim merkezlerini hocamıza sorduk. Benim ilim 10.000 olduğu için bu çalışmamı hocamın isteği üzerine başka bir arkadaşına verdiğimden tezime koymadım.

Daha sonraki kısımda her arkadaş kendisine bir il seçtiler bu il seçiminde çoğu arkadaş kendi doğum ilini seçti veya istedikleri ili seçtiler bende kendi doğum yerim olan Adıyaman ilini demokratik yönden inceleyip, tezimi hazırlamamı hocama ilettiğimde lutuf gösterip kabul ettiler.

Tezime başlamadan önce Adıyamana giderek gözlem yaptım, yaptığım bu gözlemleri bir tez seminerinde hocama ve arkadaşlarıma anlattığımda bir takım eksiklerimin olduğunu bazı devlet dairelerinden de rakamlar almamı tavsiye eden hocamızın tavsiyesine uyarak tekrar Adıyamana giderek geniş çapta bir araştırma ve inceleme yaparak Adıyamanın demografik ve kültürel yönden inceleyip tezimi hazırlamaya çalıştım.

Bu tez üç bölümden oluşup birinci bölümde dünyada ve Türkiye'de şehirleşme hakkında genel bilgiler açıklanmıştır. İkinci bölüm ise Adıyaman ilinin her yönüyle tanıtılması işlendi, üçüncü bölümde ise Adıyaman ilinin demografik özellikleri incelendi.

II. ARAŞTIRMANIN METODU

a) Kullanılan kaynaklar

- 1) Araştırmamıza Türkiye için yapılmış genel nüfus sayımlarının illerle ilgili bölümlerinden Adıyaman ile ilgili istatistikler temel kaynak oldu.
 - 2) Şehirleşme ile ilgili birçok kaynaktan bilgiler toplandı.
 - 3) Kendi ilimizle ilgili bilgiler topladık, gözlem yapma imkanı bulduk.
 - 4) Daha önce bölümümüzde yapılmış olan Hatay ve Konya İli ile ilgili tezden ve nüfus sayımlarından da yararlanarak tablolar hazırlanmaya çalışıldı.
 - 5) Tablo hesaplanmalarında daha önce edindiğimiz istatistik bilgiler bize geniş ölçüde yardımcı oldu.
- Hiç bir sosyal bilim topladığı veriler yığınının bir nizam içinde derleyip tasnif etmeden verilerin vereceği neticeyi göremez ve başkalarınında gösteremez. SARAN N.1973-2
- 6) İktisadi faaliyetlerle ilgili tablolarda 15 yaş gurubu alınırken 1970 yılı için 12 yaş olarak sayımlara geçtiğinden bizde bu şekilde almak zorunda kaldık.
 - 7) Bu araştırmamızda temel olarak nüfus sayımları kullanılmıştır. Sayımlardaki eksik ve hatalar istenmiyecekte olsa araştırmamıza yansıyacaktır, kullanılacak başka veriler olmadığına göre de durumu kabul etmek zorundayız.

b) ARAŞTIRMANIN SINIRI

Araştırmanın 1955-1970 yılları ile sınırlandı 1955 yılının başlangıç alınmasının nedeni Adıyaman ilinin 1954 yılında alınması daha önceki yıllar için elimizde verilerin olmayışındandır.

ŞEHİRLEŞME

Şehirleşme toplumsal bir olay olduğu için toplumla uğraşan bütün sosyal bilimler kendi disiplinleri açısından şehirleşmeyi araştırmakta ve incelemektedir.

"Şehirleşme hareketi çeşitli bilim kolları mensupları tarafından yapılan birçok araştırmalara konu olmuştur. Esas itibariyle şehirleşmeyi yada şehirleri ele alan bu araştırmaların çoğu teknik ve idari bilimlere aittir. Yakın yıllarda sosyal bilimcilerinde katkılarının çoğaldığı dikkati çekmektedir."

Tümertekin Erol Türkiye'de
Şehirleşme ve Şehirsal fonksiyonlar
S (1)

Sosyal bir bilim olan antropoloji de sosyal bilimler içinde yerini alarak kendi disiplini içinde şehirleşme konusunu araştırır ve inceler. Sırası gelmişken bir sosyal bilim olan antropolojiden de bahsetmek gerekir. Bölümümüz kurucularından olan C.V Hart şöyle der:

"Sosyal bilimlerde konu bölünmesi olmadığını açıkça söylemek isterim. Psikoloji, Sosyoloji, Antropoloji, Ekonomi, Tarih, Felsefe gibi bilimler aynı fenomoni yani insan davranışını incelerler. Hepimiz insan davranışının nasıl ve niçinini anlamaya çalışırız. İşte sosyal bilimler fiziki bilimlerden burada ayrılırlar."

Fiziki bilimlerde yıldızlar güneş sistemi astronominin inceleme konusudur. Atomlar atom fizikçileri tarafından kayalarda petrologlar tarafından incelenirler. Hepsinin konusu ayrıdır. Ve bu onların oldukça belirlenmiş bilim

dalları olmasını sağlar. Sosyal Bilimlerin hepsinin ise konusu aynıdır. İnsan davranışını incelerler. Aralarındaki farklar konuyu ele alış noktalarının değişik olmasından ileri gelir.

"Antropoloji'nin ilim alanırdaki yeri biraz tartışmalıdır. Antropoloji Grekce asıllı iki kökten gelir ve insan ilmi, İnsanın tetkiki anlamındadır. İnsan ise doğanın bir parçası olarak doğal bir phenomendir. Primal bakımından genustur. Bu bakımdan antropoloji doğal bir ilimdir. Ancak insan hayvanlar aleminin en ilgi çekici üyesi olup, yaratma ve düşünme gücüne sahiptir. Buna paralel olarak içinde bulunduğu koşullara uyarak binlerce çeşit sosyal gruplaşma modelleri yaratmıştır. Bu nedenle antropoloji sosyal bilimlerin kapsamı içine girer. Başka bir deyişle antropoloji insanın ve aynı zamanda insanın yaptığı ve yarattığı herşeyin tetkikidir."

(Saran Nephane

Sos. Ant. ve Etn. Dergisi I 1970
s. 5-9)

Antropoloji kendi içinde fiziki ve kültürel antropoloji diye ikiye ayırmak mümkündür.

1- Fiziki Antropoloji: "Bugün yeryüzünde yaşayan insanların tümü Homosapienes olup genellikle ırk denilen çeşitli gruplara ayrılmıştır." Diyerek fiziki Antropoloji insanın hayvanlar aleminden evrim yoluyla nasıl olupta ortaya çıktığını insanın genel olarak biyolojik özelliklerini ve bu özelliklerin çevre ile ilişkilerini inceler.

2- Kültürel Antropoloji: İnsanın yaptığı ve yarattığı herşey cümlesinin ifade ettiği anlamını kültürel diye simge-

lersek iştâ bunu , inceleyen bilimdir diyebiliriz.

Antropoloji disiplinli bir şekilde kültürle ilgilenen kültür antropolojisininininden ayrı etnoloji ve sosyal antropoloji dalları da bulunmaktadır.

a) Etnoloji: Kültür antropolojinin iki kolundan biri olan etnoloji çoğu kez yine kültürel antropolojinin diğer bir kolu olan sosyal antropoloji ile karıştırılır. Çünkü her ikisinden de çalışma alanlarının insan kültürünü ve insan medemiyeti ile ilgili olduğundan birbirinden ayırmak güçtür. Oysa her iki disiplinin de araştırdıkları konular, metodolojileri ve tarihi gelişmeleri bakımından birbirinden ayrırırlar. Etnoloji Yunan'ca da (Grekce'de) Ethonos (Ulus) ve loğiya (Bilim) sözcüklerinden türemiş ulus bilimi anlamındadır. Etnoloji dünyada yaşayan insanların kültür ve ırk özelliklerine göre ayırmak ve kültürlerinin dağılımlarını, değişmelerinin nedenlerini açıklar. Etnoloji dünyadaki bütün kültürleri inceleyen ve anlatan bir bilimdir.

b) Sosyal Antropoloji: "Kültürel antropoloji'nin bir dalı olan sos. antropolojinin inceleme sahası sosyal davranışlar ve sosyal gruplaşmalarda organizasyon ve kültür ünüversalıdır. Ve sosyal antropoloji kültürün teşekkülüne ve değişimine hakim olan kanunları arayacaktır."

Antropoloji insanın bulunduğu en ilkel seviyede incelemeye başladı. Ve sosyal bilimlere yığınla malzeme verdi. İlk insanların peşini bırakmadı yerleştiği yerlerde onun sosyal yaşamını kültürünü (Yarattığı her şeyi) kendi açısından inceledi ve araştırdı. Bugün ise insan yüzyıllar önce yerleştiği verimli topraklardan çeşitli itici sebeplerden dolayı kopmakta ve şehir dedimiz yerlere yığılmaktadırlar.

"Artık günümüzde Antropoloğun ilkel grupların yanında modern gruplarla da ilgilenmekte ve incelendiği konuya çeşitli disiplinler açısından da bakmaya çalışmaktadır. Bu tutum ise onu sıkıca psikoloğ, sosyoloğ ve ekonomistlerle işbirliğine zorlamaktadır."

(SARAN NEPHAN

Ant. Köy Toplamları Sosyoloji
Konferansları 12 Kitap Edb.
Fak. Yay. 1975 s.80)

İnsanlık var oldukça onu inceleyen ve araştıran bir bilim dalı olan Antropoloji de var olacağından bu gelişmeyi (Şehirleşmeyi) incelemek izlemek, yön göstermek antropoloji'nin en tabii görevidir. Şehirleşme konusuyla ilgilenen ve araştıran bilim adamları şehirleşme nedir sorusuna çeşitli cevaplar vermelerine rağmen tatmin edici cevaplar verememektedirler. Bu sorunun cevapsız kalışının veya tatminkar olmayışının nedeni konunun geniş olmasındandır.

Şehir geniş nüfus yığınlarının yerleşmiş olduğu örgütlü bir yaşam biçimidir. Yerleşme ise kişilerin bütün şehrin örgütlü yapısına uygun bir yaşantıyı gerçekleştirmeyi gerekli görür. Şehirleşme çok çeşitli fonksiyonları içinde bulunduran, geleneksel (Kırsal) yaşam biçiminden modern (Kentsel) yaşam biçimine geçiş olarak tanımlanabilir.

Bazı bilim adamlarına göre şehirleşme medineleşme, daha ileri bir uygarlık olarak nitelendirilmektedir. Günümüzün sosyal bilimcilerinden olan Gordon CHİLDE ise şehirleşme ve medeniyet terimlerinin kesin anlamlarının olmayışını belirterek şehirleşmenin mevcudiyeti için şu hususları şart görür.

"Gayet muğlak çeşitli zanaatın ve maharetin geliştiği ve oldukça büyük bir grubun teşkil eden ziraatçı olmayan Hetrojen bir grup, bu grupta çeşitli amme hizmetleri ve idari işlerin yürütülmesi için yazının mevcudiyetini şart koşar.

Şehirleşme aynı zamanda geleneksel tarım toplumundan, daha ileri bir toplum düzenine (Sanayi ve teknoloji) toplumuna geçiş olarak da tanımlayabiliriz. Şehirleşme nasıl tanımlanırsa tanımlansın kesin olan birşey vardır oda yaşadığımız asrın ayırt edici özelliklerinden birisi olmasıdır.

A- ŞEHİRLEŞMENİN TARİHÇESİ

Şehir insan topluluklarının iyi bir yaşam sürdürbilmeleri için uzun uğraşlar neticesi inşa ettikleri eserlerdir.

Şehirleşmenin tarihsel gelişimini incelemek başlı başına tarihin zevkli bir araştırma konusudur. Buna rağmen biz burada kısa da olsa şehirleşmenin tarihsel gelişmesinden bahsedeceğiz. İnsanoğlu toprağa yerleşipte yiyeceğini topraktan çıkarmaya başladığı yerler dünyanın ilk yerleşim yerleridir. Bu yerler küçük köy tipi yerlerdir. İsrail'deki Jardon (Bugünkü Ürdün) Irak'daki Jarmo dünyanın ilk yerleşim yerleri olup nüfusu pek kalabalık değildi. Ancak ziraatla başlayan pek çok yeni icatlar (Saban, tekerlekli araba, maden işçiliği, sulama sistemi, yeni hayvan evcilleştirme) yavaş yavaş bu küçük köylerin sosyal yapılarında bir değişme yaptı. Ziraat verimli bir hale gelerek nüfus arttı. (Şehirlerin gelişimi için şu ön şartlar lüzumlu görülmektedir.)

1- Uygun bir ecologic temel

2- İleri bir teknoloji

3- İyi gelişmiş bir sosyal organizasyon ve gelişmiş bir siyasi yapı bir şehrin gelişmesi için bunların daha evvel teşekkül etmiş olması lazımdır der.

(GIDEON SJOBERG

Sos. Ant. Ders Notları s.71

Aktaran SARAN NEPHAN)

Tarihte şehirlerin doğuşunda en önemli faktörün başında ileri bir teknolojinin gelmesidir. Yakın doğuda ve Orta Doğuda büyük nüfus kitlelerini besleyen buğday ve arpanın demostike edilişinden sonra şehirler daha da gelişmiştir. Diğer etnolojik gelişmeler ise sulama sistemi, hayvancılık, madencilik, tekerlek ve sabandır. Madencilik daha iyi aletler yapılmasını sağladı, bu aletler gerek tarım alanında gerekse imalat alanında kullanıldı ve böylece çeşitli alanlarda gelişen teknoloji devamlı olarak büyük nüfus kitlelerinin bir yere yerleşmesini ve ilk defa köyler, kasabalar ve şehirler geliştirdi.

TARİHTE İLK ŞEHİRLER

İlk şehirlerin Mezopotamya'dan gelişmiş olduğunu hemen bütün otoroteler tarafından kabul edilmiş olmasına rağmen bir hayli münakaşalar mevcuttur. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi Jericho veyahut Jarmo gibi ilk yerleşim yerleri küçük, nüfusu az olan yerlerdir. Evler kerpiç olup sokaklar dar ve bir biri içine girmiştir. İlk önceleri bağımsız şehir devletleri olarak gelişen bu topluluklarda teknoloji çok ileri idi müşterek bir dil ve din vardı. Şehirlerin yakınlarında ki toplumlarla ticari ilişkiler kurmuşlardı. Gelişmiş bir sanatın varlığını arkelojik kazılar neticesi, mezarlardan ve mabetlerden çıkan eşyalar-dan usta sanatkar olduklarını anlamaktayız. İlk şehirler,

genellikle surlar içinde dar sokaklı evler gelişigüzel yapılmış, iyi bir kanal sisteminden mahrumdur. Sokaklara atılan çöpler nedeniyle sokak seviyeleri devamlı yükseldiğinden evlerin giriş kapıları daima yüksekçe yapılmıştır.

"Tahminen bu işyerlerinin gelişmesi sırasında M.Ö 3500 lerden sonra ilk Sümer şehirlerini silip süpüren bir tufanın olduğu kalıntılardan tespit edilmiştir. Bu su baskınından sonra Sümerler yalnız daha büyük şehirler kurmakla kalmamışlar, kurdukları şehirlere mükemmel bir şehirleşme ve kanal sistemi de inşa etmişlerdir. Bu teknik sayesinde vaktiyle bataklık olan bölgelerde de ziraat yapma imkanı gelişmiştir. Böylece M.Ö 3000 yıllarından sonra nüfus süratle artmıştır. Mesela Ur da nüfus 24.000 Lagash'da 19.000 UMMA'da 16.000 olduğu tahmin edilmektedir. M.Ö 2000 yılında ise bir metropol halini alan UR'un nüfusunun 360.000 olduğu tahmin edilmektedir. Bu nüfus içinde hiç kuşkusuz esas şehrin etrafını çeviren ziraatçı gruplarda mevcuttur. Şehirleşme kuşkusuz, sayısız yeniliklerin de başlangıcı olmuştur.

SARAN NEPHAN

Sos. Ant. Ders Notları s. 74

(Tarihte fonksiyonlarına göre şehirler şu ayırımlara tabi tutulmuştur.

- 1- Surları ile meşhur olanlar (Jericho) Turuva, Tiriye, Ekbatan gibi)
- 2- Kültür merkezi olanlar (Nippur, Tep gibi)
- 3- İdari merkezi olanlar (Sus, Menfis, Anyank, Hattuşaş gibi)

4- Ticari merkezi olanlar (Ur, Eridu Moğanço, Dora gibi)

GÖÇER ORHAN

Şehirler ve Kültür Tarihi İçinde
Geçirdiği Merhaleler İTÜ Mimarlık
Fak. Şehircilik Kürsüsü Yayını No. 5
1972

ŞEHİRLEŞMENİN ÖZELLİKLERİ

Şehirleşme dar anlamda şehir sayısının ve şehirlerde yaşayan nüfusun artmasıdır. Şehiri tanımaya çalışırken hangi kriterlerin esas alınması gerektiği konusunda farklı görüşler vardır. Bu görüşler ülkelere göre değişir, bu görüşleri belli başlı 4 ana grupta toplayabiliriz.

1- İdari sınırları esas alan görüş:

Genel olarak belediye sınırları içindeki nüfusa şehirli nüfus denir. Bunu esas alan ülkelerin başında İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka, Avustralya gibi ülkeler gelir.

2- Nüfusa bağlı olarak yapılan görüşler:

Bu tanıma göre belli bir nüfus örneğin: 2000, 5000, 10.000 vs. barındıran yerleşim yerleri şehir olarak kabul edilir. Birleşmiş Milletler tarafından nüfus ölçüsü 20.000 olarak kabul edilmiştir. Ülkemizde ise şehir özellikleri taşıyabilmesi için öne sürülen nüfus ölçeğinde idari ve sayısal kriterler iç içe geçmiştir. DİE tarafından 5.000 olarak kabul edilen nüfus ölçüsü son sayım dönemlerinde 10.000 olarak kabul edilmektedir.

3- Ekonomik ölçülerin esas alındığı tanımlar:

Bu tanımlarda da tarım dışı sektör olarak ele alınan sanayi, dağıtım, tüketim ve benzeri gibi ekonomik fonksiyonların olup olmadığıdır.

4- Toplum bilimsel (Sosyolojik) ölçülerin esas alındığı tanımlardır:

Diğer üç tanımlamadan ayrı olarak ele alınıp incelendiği kriterler yerleşmelerin uğraşı türü, çevre-topluluğun genişliği, nüfusun yoğunluğu ve heterojen veya homojen nitelik taşıması sosyal farklılaşma ve tabakalaşma, akıcılık ve değişkenlik, birbirini etkileme sistemi ve benzeri gibi kriterlerdir.

Dünyada şehirlerde yaşayan nüfus hızla artmaktadır. Fakat şehirleşmeyi nüfus hareketi olarak görmemeliyiz.

YILLAR	DÜNYA NÜFUSU MİL.	KENT. DÜNYA NUF. MİL %		20-100 BİN MİL %		YER- NUF. MELER MİL %	
1800	906	21.7	2.4	6.1	0.7	15.6	1.7
1850	1171	54	4.3	22.9	2.0	25.5	2.3
900	1608	147.9	9.2	59.3	3.7	86.6	5.5
1950	2400	52.2	20.9	188.5	7.8	313.7	13.1
1960	2962	803.2	27.1	213.1	7.2	590.0	19.9

Kaynak: G. Breese, 1966 19 Aktaran Tütengil C.Orhan Kırsal
Türkiye'nin Yapısı ve Sorunları 1977 s.17-18.

"Şehirleşmeyi sadece bir nüfus hareketi olarak görmek yeterli değildir. Çünkü şehirleşme hareketini bir toplumun

iktisadi ve sosyal yapısındaki değişmeler doğurur. O halde şehirleşmenin tanımı nüfus hareketini yaratan iktisadi ve sosyal değişmeleride hesaba katmak zorundadır."

KELEŞ RUŞEN

Türkiye'de Şehirleşme Konut ve
Gecekondü. 100 soruda Diz. İst.
Gerçek Yay. s.6

Şehirleşmenin ülkelere hatta bölgelere göre şehirleşme farklılıkları vardır. Kesinlikle birbirinden farklı olarak ele almak gerekir.

ŞEHİRLEŞMEYE YOL AÇAN BAZI NEDENLER

1- Kırsal nüfusu şehre iten nedenler:

Tarımda verimin azlığı, tarımda makinalaşma dolayısıyla kırsal kesimde işsizliğin artması.

"Kentsel nüfusun hızla artışında ve buna imkan veren kırdan kentlere göçüşte şehirlerin foksiyonel gelişmesinin az etkili olduğu görölmektedir. Göçün esas nedeni kırdaki hızlı nüfus artışı ve tarım kesiminin hızla artan bu nüfusunun emekle karşılaştığı güçlüktür. Bu nedenle Türkiye'deki şehirleşmede şehirlerin çekiminden çok kırın itiminin önem taşıdığı söylenebilir. Zaten bu özellik Türk Şehirleşmesine has olmayıp son 20 yılda benzer bir şehirleşme sürecine tanık olmuş diğer sanayileşmiş ülkelerde de görölmektedir."

AKCURA TUĞRUL

Genel Çevre Olarak Şehirleşme
s.188

2- Siyasi durum:

Şehirleşmeye özendirici bir nitelik taşır. Alınan siyasi kararlar neticesinde o kente özel statüler tanınarak nüfus çekimini hızlandırır.

3- Sosyal ve kültürel etkenler:

Kırsal ve şehir yaşamındaki farklılıklar ve kentli olmanın gururunu duymak şehirlerin çekici özelliklerinden birisidir. Şehirlerdeki birçok toplumsal ve kültürel olaylarda şehirleşmenin farklılıklarındandır diyebiliriz.

4- Teknolojik nedenler:

Makinalaşma, elektrik enerjisi, madencilik gibi teknolojik nedenler de şehirleşmeyi hızlandıran nedenlerdendir.

Koşullar ve şartlar ne şekilde olursa olsun insanoğlu dünyanın her yerinde şehirler kurmuş ve kurmaktadır. İklim koşulları (Kuzey Buz Bölgesi) veya binlerce metre yükseklik, veyahutta alçaklık önemli bir engel olmaksızın şehirler kurulmuş ve gelişmiştir. Kentlerde yaşayan insanların sayısı hızla artmaktadır. Buna paralel olarak da şehirler büyümekte, şehir sayısı hızla artmaktadır.

Bazı ülkelerde ise bunun tam tersi olarak şehirleşme hızının arzaldığını görüyoruz. İngilterede 1861, Belçika 1910, İsveçte 1920 yılında (GÜNAY-S-Şehir Coğrafyası İ.Ü. Cop. ens Yay no 91, 1977)

	1960 Şehir nüfusunun toplam nüfusa yüzdesi	1960 Kır nüfusunun toplam nüfusa yüzdesi
DÜNYA	33.0	67.0
AFRIKA	18.0	82.0
DOĞU ASYA	23.0	77.0
AVRUPA	18.0	82.0
KUZEY AMERİKA	58.0	42.0
OKYANUSYA	70.0	30.0

Kaynak: GÜNAY s.1977 50 Şehir cop. İ.Ü. CAĞ ENS YAY 1960 yılında dünya şehirli nüfus toplam dünya nüfusunun % 33 oranındadır Kuzey Amerika ve Okyanusya dünya şehir nüfusunun üstünde bir orana sahiptir. Dünyada 1920 ile 1960 yılları arasındaki devrede nüfus yaklaşık olarak % 61 oranında artmıştır bu 40 yıllık devrede yarım milyon veya daha fazla nüfuslu şehirlere nüfus artışı dünya ortalamasının iki veya üç katı olmuştur.

GÜNAY
Şehir Coğrafyası İ.Ü.
Çağ. ENS. Yay 1977
s.51

SOSYALİST VE KAPİTALİST TOPLUMLARDA ŞEHİRLEŞME

Şehirler ülkenin bir parçası olduklarından şehirlere bakılarak ülkelerin gelişmişlik derecelerini ölçmek mümkündür iktisadi ve ekonomik alanda gelişmiş veya az gelişmiş ülkelerde şehirleşme değişik özellikler arz etmektedir.

Sosyalist ve kapitalist ülkelerde şehirleşmeye bakıldığında siyasi ekonomik ve bir bakımlardan büyük farklılıklar

gösterir.

SOSYALİST TOPLUMLARDA ŞEHİRLEŞME

Sosyalist ülkelerin şehirlerinden bir çoğu kapitalizmin yarattığı olan ve uzun bir tarihsel gelişme sonucunda oluşmuş şehirlerdir.

Bu nedenle sosyalist plancıların karşılaştıkları başlıca güçlük kapitalist mirasın ortadan kaldırılması olmuştur.

KELEŞ R. TÜRKİYEDE ŞEHİRLEŞME
VE GECEKONDU GERÇEK YAY S.14

Sosyalizmde gelişen hızlı sanayileşme şehirlerin artmasını sağlamıştır. Genellikle büyük fabrikaların etrafına kurulan işçi kentleridir. Bir şehrin planlamasına egemen olan kurallar bakımından sosyalist ülkelerde kapitalist ülkelerden farklı olarak şu ilkelere rastlıyoruz. Birincisi her türlü arazi üzerindeki özel mülkiyet hakkının kaldırılmış ve toprak rantının kamu yararı için kullanılması ilkesidir bu ilke devlet ve planlama organlarına şehirlerin yapısına istenen biçimin verilmesi için bir fırsat sağlamaktadır. İkinci ilke standardizyondur konutun yanı barınılan yerin standartlaştırılması normlar saptamak sosyalist şehrin planlanmasının temel ilkesidir. Örneğin Sovyet Rusya'da konut kooperatiflerinin yada devletin doğrudan doğruya yaptırdığı konutların yüzölçümü 50-70 metre kare üzerinden hesaplanmaktadır.

Keleşinde belirttiği gibi sosyalist ülkelerin çoğunda işçi evleri gelirli yerlerde 5-9 katlı metre kare olup yatakhane tipi evlerdir. Bir şehrin çeşitli semtleri arasında ke-

sin ve açık çelişkilerin bulunmaması oturma olanaklarının kalitesi ile sosyal yapısının her yerde aynı olması sosyalist şehrin dayandığı bir ilkedir.

Lüks mahallelerde zengin ve varlıklı ailelerin fakir ve gösterişsiz semtlerde ise emeği ile geçinenlerin yapılmasından doğan tezatlara sosyalist yani sınıfsız toplumların şehirlerinde yer almamak gerekir. Sosyalist şehirlerin her yanı bir kural olarak herkese açık sınıfsız bir toplum yapısını yansıtacak değilse kendi felsefesine ters düşer.

Keleş, Türkiye şehirleşme
Konut ve Gecekondu 100 Soruda
Dizisi Gerçek ya 4. 16

KAPİTALİST TOPLUMDA ŞEHİRLEŞME

Kapitalist toplumlardaki şehirlerde açık bir şekilde sınıfsal bir farklılık, hemen göze çarpar fakir orta halli ve zengin kişilerin oluşturdıkları mahalleleri birbirinden ayırt etmek mümkündür kapitalist toplumlarda şehirleşme hareketi büyük şehirlerin bulunduğu bölgelere yönelir böylece bölgeler arasındaki dengesizlik düzensiz şehirleşmenin etkisiyle büyür. Kapitalist toplumlarda şehirleşme düzensiz ve plansızdır ülkenin birkaç şehri aşırı derecede büyüyerek dev şehir niteliği kazanır böylece belirli bölgelere yığılan milyonluk şehirler kapitalist ülkelerin övünç şehirleri olarak belirlenir.

Kapitalist şehirlerin özellikleri kapitalist toplumların özellikleridir arazi mülkiyetinin kamunun değil kişilerin elinde olması şehirleri imar etme ve planlama faaliyetlerinde yüksek gelir guruplarının baş rolü oynamalarına olanak verir arsa ve konut belli ölçülerde ticaret konusu

yapılır inşaat faaliyetlerini durdurmak düşüncesiyle kırsal sınırlaması genellikle tercih edilmez bu da gelirli ve yoksul kitleler için güçlükler yaratır.

TÜRKİYEDE ŞEHİRLEŞME

Bütün dünya için ortaklaşa bir olay olan şehirleşme Türkiye'de de İkinci Dünya Harbinden sonra özellikle de 1950'lerden sonra hızlı bir artış göstermiştir. Ülkemizde iç güçler nedeniyle kırsal alandan kentlere doğru hızlı bir akış mevcuttur buna bağlı olarak şehirlerde yaşayan nüfusun oranında sürekli bir artış görülür bu artış giderekte belirli merkezlerde dev şehirler oluşturur. (İST. İZMİR, ANKARA, ADANA)

Türkiye'nin az şehirleşmiş bir ülke olmasına karşılık ülkede İkinci Dünya Harbi ertesinden beri hızlı bir şehirleşme görülmektedir.

1935'te % 16/4 , 1950 de 18/5 şehirleşme oranının 1955 de % 30 a varışı önemli bir gelişmedir 1950-1965 devresinde ülkenin genel nüfus artışı yılda % 2/5-2,8 iken şehirlerde bu artış % 6/7 varmakta idi.

AKCURA TUĞRUL

GENEL ÇEVRE OLARAK ŞEHİRLEŞME

TÜRKİYE NUFUSU 1950'LERDEN İTİBAREN HIZLI BİR ARTIŞ GÖSTERMEKTEDİR.

Aşağıdaki tablo birde görüldüğü gibi 1927-1935 yılları arasında nüfusun gerçek artış hızı binde 21,1 dir. 1950-1955 yılları arasında ise binde 27-7 yükselir 1960-1965 döneminde yurt dışına olan güçler nedeniyle artış hızında

düşme görülmektedir 1965-1970 döneminde bir önceki dönemde karşılaştırıldığında nüfusun artış hızının yükseldiği görülmektedir.

TÜRKİYE'DE toplam nüfus ve sayımlar arası nüfus artışı hızı (1927-1970)

TABLO-I

<u>YILLAR</u>	<u>TOPLAM NUFUS</u>	<u>GERÇEK NUFUS</u> <u>ARTIŞ HIZI</u>
1927	13.648.270	-
1935	16.158.018	21.1
1940	17.820.450	19.6
1945	18.790.174	10.6
1950	20.947.188	21.7
1955	24.064.763	27.7
1960	27.754.820	28.5
1965	31.301.421	24.6
1970	35.605.176	25.6

KAYNAK: TÜRKİYE'DE NUFUS H.Ü. nüfus etütleri enstitüsü yay
ANKARA 1955

Türkiye'de nüfusun artış hızıyla birlikte şehirleşme de hızlanma gözükmemektedir ve toplam nüfus şehir nüfusu yüzdesi içerisindeki şehir tablo II de görüldüğü gibi giderek artmaktadır. 1927 yılında % 24,2 olan toplam nüfus içerisindeki şehir nüfusu oranı 1945'de 24,9'a yükselmiştir. 1965'de 34,4'e ve 1975'de 41,8'e yükselmiştir.

Tablo II den anlaşılacağı gibi 1950 den itibaren toplam nüfus içerisindeki şehir nüfusunun payı artan bir oranla hızlı bir değişim göstermektedir. I ve II tablolar karşılaştırıldığında şehirselleşme nüfus genel nüfustan daha hız-

11 bir şekilde artmaktadır.

TABLO-II

SAYIM YILLARINA GÖRE TOPLAM TÜRKİYE NUFUSU TOPLAM ŞEHİR NUFUSU VE ŞEHİR NUFUSUNUN TOPLAM NUFUS İÇİNDEKİ YÜZDESİ

<u>SAYIM YILLARI</u>	<u>TOPLAM NUFUS</u>	<u>ŞEHİR NUFUS</u>	<u>İL VE İLÇE MERKEZİ %</u>
1927	13.648.270	3.303.879	24,2
1935	16.158.018	3.802.642	25,5
1940	17.820.950	4.346.249	24,4
1945	18.790.174	4.687.102	24,9
1950	20.947.188	5.244.337	25,0
1955	24.064.763	6.927.343	28,8
1960	27.754.820	8.859.731	31,9
1965	31.391.421	10.805.817	34,4
1970	35.605.176	13.691.176	38,5
1975	40.347.719	16.869.068	41,8

KAYNAK: D.İ.E. Türkiye istatistik yıllığı 1977-5-30 Türkiye' de şehir nüfusu olarak 10.000 kriteri kabul edildiğinde tablolardanda anlaşılacağı üzere şehir sayısında sürekli olarak artış göstermektedir.

1927 de 66 olan kent sayısı 1950 de 102'ye,1970 den 229'a, 1975 de ise 270 ulaşmıştır.

Keleş, Geray, Yavuz
Şehircilik Sorunlar Uygulama
ve Politika A.Ü.S.B.F. Yay
No/415 1978 s.26

ŞEHİRLEŞMENİN SEBEBLERİ

Türkiye'de şehirleşmede önde gelen faktör ekonomik nedendir. Sanayinin ve teknolojinin kentlerde kurulması ziraatte makinalaşmanın başlaması kırsal nüfusu şehirlere zorlamıştır.

Türkiyede şehirleşmeye yol açan nedenler nasıl tesbit edilirse edilsin sonuçta karşılaşılan nüfusun hareketliliği ve göç olgusudur. Göçe yol açan nedenler ise itici ve çekici nedenlerdir.

İtici nedenler kırsal alandaki değişiklikler çekici nedenlerde kentlerdeki, değişikliklerdir bu değişikliklerden daha öncede bahsettiğimiz gibi itici nedenler köyünün toprağından ve sonuçta köyünden ayrılmasına neden olan nedenlerdir.

Tarımda verimin azlığı gelirin yetersizliği toprak mülkiyetinin dengesiz dağılışı ve tarımda makinalaşma itici nedenlerin başında gelir.

Tarımda çalışmakta olan % 75 oranındaki faal nüfus milli gelirin sadece % 31,2 sini sağlamaktadır çiftçi ailelerinden % 30 za yakını toprak sahibi değildir, yarıcı ortakçı ve maraba gibi adlarla başkalarına ait topraklar üzerinde çalışmaktadırlar.

Keleş, Türkiye'de Şehirleşme
Konut ve Gecekondu 100 Soruda
Geri I.

Türkiye'de şehirleşme toplumsal ve ekonomik değişmelerin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.....Kentleş-

me kentsel olanakların büyük nüfus kesimlerinin yararına sunulması sonucuna doğuracak bir yaygınlaşmayı değil tam tersine halkın kentsel merkezlerde birikerek buradaki olanak ve hizmetleri daha da yetersizleştirmesi sürecini belirlemektedir.

KONGAR EMRE

TÜRKİYE'NİN TOPLUMSAL YAPISI

ANK. BİLGİ. YAY 1979 s.407

SONUÇ

- 1) Şehirleşme köklü değişikliklere yol açarak günümüzün toplum yaşamını etkilemektedir.
- 2) Şehirleşmenin tarihsel gelişimi ve ilk şehirler karmaşıktır ve şehirler yaşamı toplumsal olayları geliştirmiştir.
- 3) Türkiye'deki bir çok şehirler tarihte ilk şehirlerin kurulduğu yerlerde veya ona yakın yerlerde kurulmuştur.
- 4) 1950 yılından itibaren Türkiye hızlı bir şehirleşmenin içindedir.
- 5) Şehirlerde okur yazarlık oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.
- 6) Şehir merkezi nüfusundaki hızlı artışlar doğum ve ölümlerle ilgili olmaktan çok güçlerle ilgilidir.

ADİYAMAN

Adıyaman yurdumuzun güneydoğu anadolu bölgesinde yer alan illerimizden birisidir.

Adıyaman 1841 yılında ilçe olmuş ve müsellimlikle idare edilmiştir. 1849 yılında sancak haline getirilerek Diyarbakır'a bağlanmıştır. Bu tarihlerde Besni ve Kahta ilçeleride Adıyaman sancağına bağlı idi. 1859 yılında Malatya sancak olunca Adıyaman tekrar ilçe haline getirilmiştir. Bu durum Adıyaman el oluncaya kadar devrim etmiştir. Adıyaman 6418 sayılı kanuna istinaden 1 Aralık 1954 tarihinden itibaren merkez, Besni, Kahta ve Gerger ilçeleri ile 16 bucaktan müteşekkil bir il haline getirilmiştir. Daha sonra 7033 sayılı kanunla 1 Nisan 1958 tarihinde Gölbaşı ilçesi ve 1 Nisan 1960 tarihinde Samsat ilçesi kurularak Adıyaman iline bağlanmıştır.

Adıyaman 7614 Km² olup doğusunda Diyarbakır batısında Maraş Kuzeyinde Malatya güneyinde Urfa ve Gaziantep illeri yer almaktadır. İlmerkezi ilçe ile birlikte 16 bucağı 14 şehir ve kasabası 325 köyü ve 575 köye bağlı mezarası vardır. Bucaklarla birlikte köy sayısı 341 dir. Belediye başkanlıkları olan mahalle muhtarlıklarının sayısıda Adıyaman'da 18, Besni'de 9, Kahta'da 3, Celikhan'da 3, Gerger'de 5, Gölbaşı'nda 3, Samsat'ta 1 olmak üzere 44 dür.

İLİN TARİHİ

İlk adı Hısn-ı Mansur olan Adıyaman Hısn-ı Mansur adını Abbasi halifelerinden Ebu Caferil Mansur'dan almıştır. Ordusuyla Adıyaman'a gelen Ebu Caferil Mansur (Bugün il içerisinde yığma bir tepe üzerinde kurulmuş Adıyaman kalesi)ni onarmış ve buraya kendi adını vermiş-

tir. Daha sonra Adıyaman'ı tarihi şu adlarla tanımaktayız (Etiman vaduleman) 1937 yılında Adıyaman'a gelen ünlü arkolog Pittard Adıyaman'ın zengin tarihe sahip olduğunu yontma taşdevrine ait bir çok eserler bulunmuş ve incelemede halkın brakisefal insan topluluğa dahil olduğunu ilmi yollarla isbatlamaya çalışmıştır.

Adıyaman ve çevresinin ilk çağlardan beri yerleşim yeri olduğu o devirlerden kalma tarihi kalıntılardan anlaşılmaktadır.

Adıyaman'ın yakınındaki pirin mağaralarında yazının icadından önce yapılmış resimlerin ve mağaralar içersindeki şekillerin bu yörenin ilk çağlardan beri insan topluluklarının yaşadığını göstermektedir.

Anadoluda önemli bir tarihe sahip olan Hitit krallığı döneminde Adıyaman önemli bir ticaret ve ulaşım merkezi idi. Samiler, presler, babiller, asurlar, iranlı medler bu bölgede hüküm sürmüşlerdir.

M.S. 395 yıllarında Adıyaman ve çevresi Bizansların eline geçmiştir. yaklaşık olarak 300 yıl hüküm süren Bizanslılardan kalma tarihi kalıntılara sık sık rastlanmaktadır. 7 yüzyılda araplar bölgenin islam imparatorluğu içine katılmasını sağlamıştır. Bu devrede Adıyaman ve çevresi bir sınır bölgesi olarakta önem arz etmektedir. Sınır bölgesi olması dolayısıyla araplarla bizanslar arasında birçok savaşlara sahne olmuştur. Bu devrede bölgenin en önemli şehirleri, (BEHESNİ), (BESNİ), (KAKETA) (KAHTA) (SUMAYSAT) (SAMSAT) (BEYSUN) (KEYSUN) idi.

Adıyaman bir çok medeniyetlere ve büyük savaşla-

ra sahne olmuş illerimizden biridir.

Anadolu beylikleri çağında da Mısır memleketlerinden Dulkadir oğulları'na geçer. Adıyaman ve çevresi sonunda 1516 tarihinde Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı topraklarına katıldı.

Böylece Adıyaman bir sınır şehri olmaktan kurtulup bir takım sur ve kaleler yıkılarak arazi haline getirilmiştir. Osmanlılar burayı elde edince Dulkadir oğulları devrinde yerleştiler. Türk oymakları bölgenin devamlı yaşayan insanları olmuşlardır. Emevilerin kullandığı Hısnı-Mansur ismini Türklerde kullanmıştır. Ayrıca Türkler buraya (Düz geniş ova olduğu için) Vadi-i Iaman ismini de kullanmışlardır daha sonra da Adıyaman ismini almıştır.

Yine Osmanlılar devrinde bölge merkezi Samsat'da bulunan bir sancakla Maraş beyler beyliğine (Eyalet) bağlanmıştır.

Tanzimat döneminde Adıyamanı merkezinde kurulan bir ilçe ile Malatya'nın bir ilçesi olarak görmekteyiz.

1895 yıllarında şehrin 2000 hane 10.000'e yaklaşan nüfusunun olduğu belirtilen Adıyaman'da 6 cami 3 mescidi olduğunda çeşitli kaynaklardan anlaşılmaktadır.

Cumhuriyet devrinde de Adıyaman'ı 1954 yılına kadar Malatya iline bağlı bir ilçe olarak görmekteyiz.

Adıyaman ili zaman zaman meşhur arkologlar gezginler tarafından araştırma, ve ziyaret yeri olmuştur. Bunlardan ünlü bilim adamlarından Moltko 1938 yılında

Adıyamana gelerek gördüğü tarihi eserler karşısında şaşırıp (Harap bir hisar heybetli ve fakat çok ıssız bir şehir) demekle yetinmiştir.

Türkiye tarihi zenginlikleri bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden birisidir. Adıyaman'da yurdumuzdaki şehirler içerisinde tarihi eserleri en fazla ve en eski olan illerimizden birisidir. Bu tarihi eserleri ayrı ayrı detaylı bir şekilde araştırmak tarihin zevkli bir konusu olsa gerek ama biz yine de en önemlilerinden birkaçına ayrı ayrı değineceğiz. Şunu da hemen belirtelimki Adıyaman ilinin her karış toprağında tarihi bir hazine yatmasına rağmen bu tarihi eserleri biraraya toplayıp ziyaretçilere göstermek amacıyla bir müzeye sahip değildir. Şimdiye kadar yapılan kazılar neticesi çıkan tarihi eserler, Maraş müzesine veya halkeğitim merkezine konulmuştur.

a) MAĞRALAR

PİRİN MAĞRALARI: İlin üç kilometre kuzey doğusundaki tarihi gerre şehrinin yerindedir (Şimdi burada Pirin köylüleri yaşamaktadır.) Bölgede paleolitik devirden kalma eserlerin başında pirin mağraları gelir. Burada 208 adet irili ufaklı mağralar vardır, Bu mağralarda cilalı taş ve maden devirlerine ait ok uçları ve çeşitli kapılar üstüne yapılmış kabartma insan resimlerini bugün dahi görmekteyiz.

KİTAP VE CULHA MAĞRALARI : Hititler ve Romalılar tarafından yapıldığı sanılan bu mağralar oyma biçimindedir mezar ve mesken olarak kullanılırdı. Adıyaman'ın kuzeyinde yer alan bu mağralar şimdiki Zey köyü sınırları içerisinde yer almaktadır.

ABDULEGİŞ MAĞRALARI : Taştan oyularak yapılmış olan bu mağralar o devrin insanlarınca taş işciliğine verdikleri büyük önemi göstermektedir. Adıyaman iline 40 Km. uzaklıkta bağlı Gümüşyaka (Plaş) sınırları içerisinde.

M.Ö. 150 yılında yapıldığı tahmin edilen bu mağralar çağın insanlarınca konut olarak kullanılmıştır ancak bir insanın geçebilme olanağına sahip olduğu bir yolla çıkılan mağralar balkanlarla bölmeli odalara ve kuyulara da sahiptir.

HAYDARALAN KABARTMASI

Adıyaman'a 17 Km. uzaklıkta olan Haydaralan köyünde yüzleri birbirine dönük birisi erkek, diğeri kadın kabartmasıdır. İkisi arasında ayyıldız bulunmaktadır. Kabartmadaki kadın ve erkek elbiseleri bugünkü giysilerin hemen hemen aynısıdır. 100 x 200 ebadında olan bu kabartmadaki insan resimleri görülmeğe değer.

2 HÖYÜKLER

Adıyaman höyükler bakımından çok zengindir en önemlileri Bozhöyük, Külafhöyük ayrıca Yassı Höyük köyünde de çok fazla höyüklerle rastlanmaktadır.

3 KALELER

Adıyaman kalesi: Mansur Bin Cenave tarafından yaptırılmıştır. Söylentilere göre bir mil üstünde döner ve saldırıları tesirsiz bırakırmış. Kale içinde kralın kızı ve birkaç adamı yaşarmış, kalenin etrafındaki pencerelerden dışarıyı gözetlermiş. Türkler kaleyi sarınca

kız bir Türk subayına aşık olur. (Beni alırsan kalenin anahtarını teslim ederim) der. Subay ile evlenen kralın kızı kalenin anahtarını subaya verir.

CAMİLER

1- KAB CAMİ: Adıyaman şehir merkezi ile hükümet kanadı arasında kendi adıyla tanınan mahallede bulunan KAB CAMİ'dir. Edinilen bilgilere göre Hic. (1768) tarihinde yapılmıştır ancak Hicri 1342 (1923) tarihinde tamir edilerek bugünkü durumuna getirtilmiştir.

2- ULU CAMİ: Adıyaman'ın şehir merkezinin ortasında olup Adıyaman'ın en büyük camilerindendir. Tarihi bilgilere göre Zülkadir Oğullarından (Alnaddullevle) tarafından yaptırılmış tipik bir XIX. yy. yapısı olan Ulu cami yıkılarak Hic. 1279 (1863) de yeniden yapılmış, Hic. 1318 (1902)'de tekrar restore edilmiştir.

3- ÇARŞI CAMİİ (Hacı Abdulgani camii): Çarşı içinde bulunduğundan çarşı camii diye adlandırılır asıl adı yaptıranın adına izafeten Abdülğani Camii olarakta bilinir. Bu camide H. 965 (1557) yılında yaptırılmış olup 1150 H (1640) yılında ve 1957 yılında tamir edilmiştir.

4- SIRATUT CAMİİ: Kendi adını alan mahallede görkemli bir şekilde sanki yeni yapılmış gibi durmaktadır.

5- YENİ PINAR CAMİİ: Kendi adı verilen cadde üzerinde Hic. 1133 (1720) tarihinde yaptırılmış ve Hic. 1308 ile 1317 (1890) (1899) yıllarında tamir edilmiştir.

6- ESKİ SARAY CAMİİ (İbrahim Bey Camii): Kendi adıyla anılan mahallede bulunmaktadır. Önünde asırlık çınar ağacıyla tarihi görkemini sürdürmektedir. Hic. 1148 (1638) tarihinde yapılmıştır.

KİLİSELER

Meryem ana kilisesi 1333 yılında yıkılmış olup halen kalıntıları mevcuttur. Kubbeli Kilise 1336 yılında yıkılmıştır.

Ağı Tren Kilisesi: 1332 yılında yıkılmıştır, bunların yanında şu an ibadete açık olan Betropolis kilisesi 1905 yılında tamir görmüştür.

ADİYAMAN ÇEVRESİNDEKİ TÜRBELER

T.C. Anayasa kanununa göre türbeler, tekkeler, zaviyeler (ziyaretgah) kaldırılmış olmasına rağmen Adıyaman halkı bu türbe ve tekkeleri bilhassa Cuma günleri ziyaret etmektedir. Bunlardan en çok ziyaret edilen türbeler Abuzer Gaffari, Mahmud'u Elensari ve ŞEYH Abdurrahman Erzincani türbeleridir.

2 BESNİ'NİN TARİHİ

Besni'nin tarihi hakkında kesin bilgi olmamakla birçok tarihçiler bölgenin tarihi kalıntılarından tarihin derinliklerine inen bir geçmişe sahip olduğunu yapılan Arkolojik kazılar sonucu belirlemişlerdir.

Besni M.Ö 5000 yılında eski Besni'nin Bozmekan mahallesinde yerleşen Süryani'ler tarafından kurulmuştur. Bu civarlarda ilkel evler kurarak "Bethesne" şehri adı vermişlerdir.

Halife Ömer zamanında islamların eline geçen Besni merkezi şimdiki Çakırhöyük (Keysun) bucağında bulunan Beysun krallığına bağlanmıştır. Emin-Memun çarpışmasında, Memuna karşı kuvvetlerin toplanma yerleri Besni olmuştur. 949 yılında Bizansların eline geçen Besni 100 yıldan fazla Bizanslıların elinde kalmıştır. Daha sonra 13. yy. ilk yarısında Selçuk Türklerinden sonra Zülkadiriye devletinin eline geçmiş sonra Yıldırım Beyazıt zamanında Timurtaş paşa tarafından Osmanlı devletine katılmıştır.

"Besni civarında 1931'de yapılan bir araştırma da Eti Hiheroğlifieriyle yazılı taşlarını bulunması Etilerin bu civarda önemli merkezler kurduklarını açıklar. Etiler Besni'nin bulunduğu geniş alana yayılmışlardı ve bölgeye Militen derlerdi... Etiler zamanında bu bölgeden Mısır'a birçok sanatçıların gitmesinden buradaki insanların çoğunun sanatkar ve bu bölgeninde sanat merkezi olduğunu öğrenmiş oluyoruz".

Her bakımdan kısaca

Besni Salih San 1950 s.9

Besni birçok savaflara sahne olmuş birçok medeniyetlerin beşiği durumuna gelmiş olan Besni kurulduğu günden beri (Militen, Bethesna, Behesni, Behiştî, Bihisni, Behesna) gibi isimler almıştır. Behesni izahlı Osmanlı tarihi krinolojisinde ve Arap kaynaklarında Behesna manaca mustesna ve cennete müsavi anlamlarındadır.

Cumhuriyet döneminde Besni (Eski Besni'yi) şehir-cilik yönünden gelişmeye elverişsiz olduğundan (bir vadi içinine yerleşmişti) bütün şehir 1945'den sonra, Şimdi ise kalıntılarından başka hiçbir yapıya rastlanmamaktadır.

BESNİ KALESİ

Besni'nin güneyinde yer alan kale ilçe merkezine 7 km mesafededir. Eti krallığının kurucusu İnsena tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Kale sağlamlığıyla tarihe ün yapmıştır. Halep mimarı diye adlandırılan biri tarafından yapıldığı rivayet olunmaktadır. Mancılığın (ok atma deliği) Burçları (Gözetleme yerleri) ve ayakları eski halini halen muhafaza etmektedir. Bu kale-nin altında evvelce büyük bir hamamın olduğu söylenmektedir. Kalenin ortasında bir kuyu vardır. Batısındaki iki Burç arasında vakti ile büyük apaclar uzatıp üstünde insan astıkları söylenmektedir.

M.Ö 2560 tarihinde yapıldığı tahmin edilen kaleyi gezdiğimizde iki tane su lağamına ve birçok ev yıkıntılarına rastlamak mümkündür. Kaledeki taşların eni 60 boyu 150 cm dir. Bazı yerlerinde halen içilebilen sulara rastlanılmaktadır. Bütün kalelerle ilgili tatlı rivayetler olduğu gibi bu kaleyle ilgili rivayette kaleyi yaptıran adam yeni yapılan burcun üzerinde etrafına bakılırken aşağıda birçok insanın bir cenaze götürdüklerini görür ve

- Benim adım Kel taş
Yaşadım bin beşyüz yaş
Bileydim ölüm varmış
Koymazdım taş üstüne taş

Demiş kendisini aşağı atmış öldüğü içinde bu burç yarım kalmıştır. Besni kalesine ait türlü türlü hikayeler uydurulmuştur. Güya bir çocuk kale civarında kuzu otlatıyormuş, nasıl olmuşa bir delikten kalenin içine girmiş ve ber yerde sarı sarı birşeyler görmüş altın

olduğunu kestiremeyen çocuk kuzulara taş niyetine atmak için ceplerine doldurmuş ve tam delikten çıkarken önüne hançerli bir adam dikilmiş altınları geri yerine koyduktan sonra çocuğun çıkmasına izin vermiş, çocuğun gelip bu olayı evde anlatmasından sonra Besni halkı toplanıp kaledeki o deliği aramaya koyulmuşlar, fakat bir daha o deliği bulamamışlar, onun içindir ki bu kalede çok miktarda altının olduğu dilden dile dolaşır. Timur'un Kul şehrini (Şimdiki Sofraz köyü) yakıp, yıktığı sırada canını kurtaranların çoğu Besni kalesine sığınmıştır. Timur'un üç ay muhasarasından sonra kaleyi zapta muvaffak olamadığı söylenir.

KEYSUN KALESİ

Kendi adını taşıyan bucakta olan kale ilçe merkezi Besni'ye 35 km. dir. Düz bir yerde kurulmuş olan kale savaşlara çok sık sahne olmuş ve düz bir alanda kurulmuş olmasında her savaşta tamamen tahrip edilmesine neden olmuştur. Keysun kalesinde Acem şahının hazinelerinin olduğu söylenmektedir.

KURŞUNLU TOKTAMIŞ CAMİİ

Eski Besni'de şehir merkezine girerken yol üzerindeki bu cami hakkında kesin bilgilere rastlanmamıştır.

KULMAN ÖNÜ CAMİİ

Bu caminin de ne zaman kimler tarafından yapıldığı bilinmemektedir.

KIZILIN KÖPRÜSÜ (Göksu köprüsü)

Besni ilçesinin kendi adını taşıyan köyünün yakınlarında olup Fırat nehri üzerindedir. Çendere köprüsündeki tüm haşmeti taşıyan köprü 200 yıl evveline kadar sağlam olduğu söylenir. Ancak bu yıllar arasında seyher aşiretlerin yağmacılığından bıkan köy halkı bu tarihi köprüyü barutla havaya uçurmak suretiyle tahrip etmişlerdir. Köprünün yıkık sol ayağı üzerinde büyük kabartma bir insan resmi vardır. Ve ayrıca Arapca olarak yazılmış "Azimül, Cesimül, Mühimmat El Bina'ü Kavmürat Beynel Keysun'ı Samsat" bu köprü Keysunu Samsatı Maraş'a bağlayan bir yol olarakta söylenmektedir.

SOFRAZ KÖYÜNDEKİ TARİHİ ESERLER

Besni ilçe merkezine bağlı olup 30 km olan Sofraz köyünün yerinde eskiden Kül şehri diye adlandırılan büyük bir şehir vardı. Burada Selçuklulardan kalma cami harabelerine halen rastlamak mümkündür. Bu cami minarelerinden birisi yarısı toprağa batmış şekilde durmaktadır. Sofraz'da Hacı Ali bey diye bir zatın türbesi vardır ki buraya Felçli, Ruhi bunalım geçiren, çocuğu olmayanlar ziyarete giderek adaklar adarlar.

Sofraz adının rivayete göre şuradan geldiği söylenmektedir. Bösnî bölgesi vaktiyle Nemrut'a aitmiş, Nemrut öleceği zaman dünyada kalan iki kızına ülkesini takdim etmek istemiş, Sofraz adındaki kızını Sofraz'ı Şamşa'a adındaki kızına da halen Samsat denilen bölgeyi vermiştir. Eski çağların canlı bir hatırası olarak halen varlıklarını koruyan birçok tarihi eserler Türkiye'de olduğu gibi Besni'de de anlayışsız eller bunu yok etmeye

çalışmışsa da bazı tarihi eserler halen tarihe belge olmak için dimdik ayakta durmaktadır.

KAHTA'NIN TARİHİ

Kahta'nın kesin kuruluş tarihi bilinmemekle beraber ilimizin tarihi en zengin ilçesidir. Kahta tarihi denilince akla ilk olarak bugünkü Kahta ilçesi değilde tarihin kalıntılarının bulunduğu (eski Kahta) şimdiki Kocahisar köyü akla gelir. Şimdiki Kahta ile ayrıt edilebilmesi için buraya eski Kahta denilir. Eski kaynaklarda "Al kahta ve kölük diye adlandırılan bu yer tarihi öneme sahiptir. M.Ö 1 yy kurulan komejen krallığının krallarından Antiochos eski kahta'da Nemrut tepesinde yaptırdığı mezar anıtları bura tarihinin önemli anıtlarındandır. 1071 Malazgirt savaşı ile Bizansların elinden çıkan ve Malya (Malatya) danışmetlerinin eline geçen Kahta daha sonra Rum Selçukluları Harput'daki Artuk oğulları Urfa ve Maraş'taki Haçlı kalıntıları arasındaki savaşlara sahne oldu.

1315 yıllarında Mısırlıların Mopallara açtıkları savaşta Malatya'yı yıkıp Behesne (Besni) Kahta Gerger halkının üzerine akınlar yapmışlardır. Daha sonrada Maraş'daki Dulkadir oğulları elinde kalan Kahta ve yöresini Osmanlı hükümdarı 1 Beyazıt Mısır seferi sırasında Osmanlı topraklarına kattı. 17 ve 18. yy Kahta'da yerleşen aşiret beyi buradaki Osmanlılara isyan etmesi üzerine gönderilen kuvvetler bu isyanı bastırmışlardır. Bu olaydan sonra Kahta batı dünyasının dikkatini çekmiştir. Cumhuriyet tarihinden sonra eski Kahta kalesinin bulunduğu yerden kaldırılarak ilçe merkezi şimdiki yerine nakledilmiştir.

KAHTA KALELERİ

a- Eski Kale: Bugün büyük bir köy olan (Kocahisar) eski kahtanın içerisinde. Sağlam bir yapıya sahiptir. Burçlarına çeşitli isimler verilmiştir. Burçların yanında şu temini için 400 m uzunluğunda seksen derece meyilli merdivenler vardır. Kalenin en üstünde kral sarayı ve içinde yağmur suları hiç eksik olmayan iki tane sarnıç vardır. Bu kalede birçok Arkeloğ araştırma yapmıştır. Bunlardan Amerikalı Mrs Therasa Calle ve Prf Dornerdir. Bunların yönetiminde yapılar Arkolojik çalışmalar neticesi birçok tarihi eserler bulunmuştur. Bunların en önemlisi kalenin yolunu gösteren (yol gösterici) bir heykel ve Kral Mitridates ve Hereklese ait kabartmalardır. Bu kabartmalar 3.34 cm. dir. Kale Osmanlı padişahı 1. Sultan Mahmut tarafından tamir ettirilmiştir. M.Ö 840 yıllarında Asurların baskınına uğramıştır daha sonrada Araplar, Türkler, Romalılar, arasında el değiştirmiştir.

YENİ KALE

Eski Kahta'ya 26 km uzaklıkta olan kale sarp kayalar üzerinde kurulmuştur. Kale bir burç ön kale ve asıl kaleden meydana gelir. Kale burcuna Sultan Burcu adı verilmiştir. Kale içinde yıkılmış cami dükkan, hamam ve su depolarını bugün görmekteyiz. Kaledeki bazı kalıntılar memlük capına ait olduğu için arkologlar tarafından belirtilmiştir. Duvardaki arapça yazılardan da Memlük sultanlarından Klaun 51279-1290 Eyref Halil 1290-1293 ve nasır Mehmet (1293-1341) tarihlerinde onarıldığını görüyoruz.

MEMRUT DAĞI (TEPESİ)

Adıyaman merkezine 98 km ve Kahta ilçesine 60 km uzaklıkta bulunan Nemrut dağı 2200 m yüksekliktedir. Nemrut dağının tepesinde komagenes karalı Antiochos'un mezarı ve bu kral tarafından isadan sonra 1 yüzyılda yaptırılan bir tapınak bulunmaktadır. Nemrut dağının tepesi 60 m yüksekliğinde kırma taşlarla yapılan bir hüyük gibidir. Antiochosun mezarının bu hüyükün altında olduğu sanılmaktadır. Tepenin dört bir tarafına tahtlarla oturmuş yedi tanrı tapınağının heykeli bulunur. Bunlar kral Antiochos ve başta Zeus olmak üzere çeşitli tanrılara aittir. Tepenin batı yamacında ise aynı biçimdeki heykellerden başka Antiochos'u çeşitli tanrı ve kişilerle birarada gösteren kabartmalar yer alır.

Nemrut dağında birçok hayvan (aslan, kartal) heykellerine de raslamak mümkündür. Dünyanın sekizinci harikası olarakta söylenen Nemrut tepesi için bazı rivayetlerde halk tarafından halen söylenmektedir. Söylen-tilere göre Nemrut adındaki sümer hükümdarı burayı yayla edinmiştir. Kendisini tanrılar tanrısı olarak halka kabul ettirmiştir. Buna karşı çıkan Halil İbrahim Peygamberi yaktırmaya kalkan Nemrut yaptırdığı kendi heykelinin etrafına diğer tanrıların heykellerini yaptırmıştır. Bu keykeller Nemrut'un heykelinden daha aşağıdadır. Bununla da kendisinin diğer tanrılardan daha büyük olduğunu ifade etmek istemektedir.

CENDER KÖPRÜSÜ

Eski Kahta yolu üzerinde olup Romalılar zamanında Septimus tarafından yaptırılmıştır. Bugün sütunları üzerindeki kartal heykelleri halen tazeliğini sürdürmek-

tedir. 92 adet taştan meydana geldiği ve her taşın ağırlığının 10 tonu geçtiği söylenmektedir. Köprü halen kullanılmakta olup ağır taşıt ağaçları üzerinden geçmektedir.

KARAKUŞ TEPEŚİ

Tahminen 35-40 metre yükseklikte olup Kahta ilçesinin kuzeyinde yer alır. İsmi Hitit kralları zamanında kalma ferman manasına gelen hükmü Karakuş'dan almıştır. Alman arkolog Sırıdanksi yaptığı kazılarda etilere ait eserler bulmuştur. Tepenin batısında sütunlar üzerinde önemli şahsiyetlere ait olduğu sanılan iki kabartma resim bulunmaktadır.

SAMSAT TARİHİ

Samsat Adıyaman'a 40 km uzaklıkta küçük bir ilçe olmasına rağmen tarihte büyük devletlere şehirlik etmiştir. Önceleri Samasota, Sümeyyat ve Şimsat isimlerini alan Samsat M.Ö 5000 yıllarında İranlılar-Yunanlılar arasında bir tambon devlet durumunda olan Kommejan krallığının merkezi olmuştur. Daha sonra Romalıların eline geçmiş olan Sümeyyat Romalılarından Osmanlılara Samsata şeklinde geçmiştir. Samsat birçok savaşlarda yıkılan, yakılan sonradan onarılan yığma bir tepe üzerinde kurulmuş kalesi Sukemerler sarayları v.b yapılar günümüze kadar saklanmıştır. Cumhuriyet devrinde de yaşamını bir köy olarak sürdüren Samsat 1960 yılında Adıyaman'ın bir ilçesi durumuna getirilmiştir.

SAMSAT KALESİ

Güneş diyarı diye adlandırılan Samsat kalesi surları ve kemerleri ile bir müze halindedir. Samsat

kalesinde birçok kazılar yapılmış bunlardan en önemlisi İskandinav arkoloğu S. Müller Alman arkoloğu Etvart Meeyer birçok tarihi eserler bulmuşlar ve bu şehirlerde orta asya'dan gelen Türkler ve Pirohhi Titilililerin yaşadığı tezini savunmuşlardır. Bu kale içinde bazı süslentiler vardır. Bunlardan birisi Samsat kralının çok güzel bir kızı varmış Besni ve Kahta kralının oğulları bu kızı isterler kızın babası bunlar arasında bir tercih yapamaz ve şöyle bir şart ileri sürerek "Samsat'a en iyi ve en sağlam yoldan kim su getirirse kızımı ona veririm" der. Kahta Prensi Kahta çayından, Besni Prensi de Göksüdan su getirmek üzere kanallar açtırmaya başlarlar. Kahta Prensi surları menfezler ve köprülerden geçirerek suyu Samsat'a getirir. Ve kralın kızını alır. İşte kale içindeki kanallar bu devre ait olup bugün bile ayakta duran tarihi eserlerdir denir.

GERGER TARİHİ VE KALESİ

Gerger Adıyaman'a 117 km uzaklıkta küçük bir ilçe olup Nefsi Gerger diye'de adlandırılır. Yeni kurulmuş bir ilçe olmasından tarihi pek eski değildir. Şehir adıyla anılan dik kayalardan yapılmış bir kalesi mevcuttur. İçerisinde ev, dükkanlar ve su sarnıçları bulunmaktadır. (1954 yılında ilçe olmuştur).

ÇELİKİHAN TARİHİ

Çelikhan Adıyaman'a 60 km uzaklıkta küçük bir ilçe olup tarihi hakkında hiçbir bilgiye rastlanmamaktadır. Çelikhan 22 Haziran 1954'te 6418 sayılı kanunla ilçe haline getirilmiştir.

GÖLBAŞI TARİHİ

Gölbaşı'da çelikhan, Gerger gibi 1958 yılında ilçe olmuştur. Adıyaman'a 68 km uzaklıktadır. Tarihi hakkında herhangi bir bilgiye rastlamak mümkün değildir. Çünkü Cumhuriyet devrinden demir yolunun geçmesi burayı geliştirerek ilçe haline getirmiştir.

İLİMİZİN COĞRAFYASI

Adıyaman Güneydoğu Anadolu bölgesinin kuzey-batı kesiminde olup $37^{\circ} 25^1 - 38^{\circ} 10^1$ kuzey enlemi ile $37^{\circ} 25^1 - 39^{\circ} 15^1$ boylamı arasında yer almıştır. Rakımı 700 m dir.

Bölgemize komşu bölgeler

- 1) Doğusunda Doğu Anadolu Bölgesi
- 2) Batısında Akdeniz Bölgesi
- 3) Kuzeyinde Doğu Anadolu Bölgesi
- 4) Güneyinde Suriye Devleti ile sınırlıdır.

İlimize komşu iller şunlardır.

- 1) Doğusunda Urfa ve Diyarbakır
- 2) Batısında Maraş
- 3) Kuzeyinde Malatya
- 4) Güneyinde Urfa-Gaziantep bulunur.

ADİYAMAN İLİNİN DOĞAL DURUMU

Adıyaman güney doğu toros dağları ile kuzeyinden çevrilir ilin güney kısımları ise Fırat nehrinin meydana getirdiği kavisle çevrili. Doğu tarafında ise yine Fırat nehrinin vadisi uzanır. Batısında torosların pek yüksek olmayan üzerinde maki denilen ufak boylu bitki topluluklarıyla kaplı dağlar vardır. Güneyi ise vadi ve ovalarla kaplıdır.

DAĞLARI

İlin en önemli dağlarının başında kuzeybatıdan kuzeydoğu istikametine kadar uzanan Anti toroslar üzerindeki

2700 metrede Akdap 2300 metre olan Ulubaba ve Recep (2150 metre) olan dağlardır. Bunların dışında tarih bölümünde bahsettiğimiz Nemrut dağında, Besni ilçesinin güneyindeki geyik dağı Keysun (Çakırhöyük) ovasının güneyinde kızıl dağ ve gölbaşı ilçesini de Maraş dağlarının devamı olan dağlar Adıyaman ilinin belli başlı dağlarıdır.

OVALARI

İlimiz içindeki ovalar daha çok Fırat nehri vadisinde ve güney yönlerinde bulunur. Bilhassa Fırat ve Göksu nehirlerinin birleştiği yerdeki Gümüşkaya köyü yakınlarında bulunan ovalardır. Ayrıca burası ilin en alçak yeridir. Rakım 640 metredir. Göksu'nun batı yöresindeki kızılın ve keysun ovaları önemli bir yer teşkil eder. Gölbaşı ve Sam-sat ovasında ilimizin zengin tarım ürünlerinin yapıldığı yerlerdir.

VADİLER

Vadiler derin ve fazla eğilimlidirler. Çoğu akarsu yatakları durumundadırlar.

AKARSULAR

Akarsular bakımından Adıyaman çok zengindir. Bu akarsuların hemen hepsi kuzeyden güneye doğru akar. Çoğunda yatağı derindir.

a) GÖKSU: Maraş ili hudutlarından çıkıp Erkenek, Tut, Balyan ve Akdere köyleri civarından geçerek Sofraz suyunu da alıp Fırat nehrine karışır. Yatağı çok derin olmasına rağmen etrafında çeşitli ürünler alınan topraklar mevcuttur.

b) ZİYARET ÇAYI: Güneydoğu toroslardan gelen Korcebel ve Zey köylerinin sularından teşekkül eder. Kazgan köyü civarında eğri layla birleşir. Kakurtlu köyü altında Kalburcu çayına karışır.

c) ÇAKAL ÇAYI: Pişnik köyünün kuzeyinden çıkar. Çat civarında kalburca çayıyla birleşir ve bu isim altında akışına devam eder yatağının fazla derin olmaması nedeniyle geçtiği toprakların sulanmasına kolaylık sağlar.

d) EGİN ÇAYI: Tacak dağı yataklarından doğar yatağı fazla derin değildir. Bu yüzden geçtiği yerlerin topraklarının sulanmasına yardımcı olarak ziyaret çayına karışır.

e) KALBURCU ÇAYI: Fıratın kollarından birisi olup ziyaret çayını ve Çat civarında Çat çayını alarak Ayaz köyü yakınlarında Fırat nehrine karışır.

f) KAHTA ÇAYI: Çelikhan yöresindeki bulam Abdulharap ve Recep sularına ve eski Kahta arazisindeki dağ sularında içine alarak Fırat nehrine karışır.

g) SOFRAZ ÇAYI: Besni ilçesinin Birişme köyünden çıkar. Hacıhalik köyü yakınlarında Keysun suyunuda alarak Fırat nehrine karışır.

FIRAT NEHRİ: Bu nehir ilin doğu yöresindeki komşu illerle sınır çizer. Aktığı yörelerdeki dere sularını toplar. Kollarından en büyüğü Kahta ve Kalburcu çayıdır. Yatağı derin olduğundan zirai sulamada çok az faydalanılır. Fırat nehri üzerinde ilkel sallarla karşıdan karşıya ulaşım yapıldığı gibi suyun akış yönünden Birecik ilçesine kadar ulaşım yapılmaktadır. Fırat nehrinin düzensiz bir rejimi vardır.

GÖLLER

GÖLBAŞI GÖLÜ: Gölbaşı ilçesinin belediye sınırları içerisinde yer alır. Kenarları sazlıklarla çevrili olup etrafı bataklıktır. Göl balık bakımından zengindir. Son zamanlarda turistik haline getirilmektedir.

AZAPLI GÖLÜ: Gölbaşı gölünün bir parçası görünümündedir. Gölbaşı ilçesinin batısında olup kış aylarında yağmur ve kar sularıyla beslendiğinden Gölbaşı gölüyle birleşir. Bu göründe çevresi sazlıklarla çevrilir. Bu gölün sazlıklarından ve balıklarından yararlanılır.

ABDÜLHARAP GÖLÜ: İlin ikinci büyük gölü (birinci Gölbaşı gölü) olan bu göl Çelikhan ilçesi yakınındadır. Etrafı dağlarla çevrili olup Abant gölünü andırır.

İNEKLİ GÖLÜ: Gölbaşı ilçesi sınırları içerisinde doğar. Pazarcık yönüne doğru akış göstererek. Aksu ırmağına sularını boşaltır. Yatağı pek derin olmadığından yol boyunca suyundan faydalanılır.

ADİYAMANDA BARAJ

Adıyaman ilinde yapılmış çalışır durumda hiç bir baraj yoktur. Bu durum ilin ekili arazisinin verimini düşürmektedir. Yalnız Fırat Nehri üzerinde Karababa denilen yerde temeli atılan Türkiye'nin en büyük barajı olacak olan Atatürk barajının çalışmalarını D.S.İ G.Bölge Müdürlüğü yürütmektedir. Edilen bilgilere göre bu baraj Urfa, Hasan ovalarına kadar su verecektir.

ADİYAMAN İLİNİN İKLİMİ

Adıyaman'da değişik iki tip iklime sahiptir. Birincinin sınırlarına Gerger, Çelikhan, Kahta kışları çok soğuk ve karlı, yazları kurak ve sıcak geçmektedir. İkinci iklim tipine ise Gölbaşı, Samsat, Merkez girer buralarda da yazları kurak ve sıcak, kışları ise ılık ve yağışlı geçer.

ADİYAMANIN BİTKİ ÖRTÜSÜ

Kendiliğinden yetişen ot ve ağaçlar o yerin bitki örtüsünü meydana getirir. Adıyaman il sınırları içinde geniş bir bitki örtüsüne rastlamak mümkün değildir. Gölbaşı, Besni, Gerger ilçelerinde fazla gün almayan bir takım ağaçlara rastlanmaktaysa da önemli bir yer tutmazlar.

ADİYAMAN'DA ORMANCILIK

Türkiye orman bakımından çok zengin bir ülke olmasına rağmen Adıyamanda orman yok denilecek kadar azdır. Bazı dağ sırtlarında gözüken meşe ağaçlarının kapladığı alan ise çok azdır.

Adıyaman ilinde bir Orman İşletme Mühendisliği altı bölge (ilçelerdeki) ve 28 orman bölgesi vardır.

ADİYAMAN'DA YERALTI KAYNAKLARI

Adıyaman yeraltı servetleri bakımından zengin bir ilimizdir. Alman Arkolog Dorner tarihte ilk demir ocaklarının bu bölgede kurulduğunu yapılan kazılar sonucu isbatlamıştır. Yeraltı servetlerinin başında petrol gelmektedir.

PETROL

Adıyaman geleceğe büyük istikballer vadeden petrol mıntıkası bakımından devlet tarafından altıncı bölge olarak bilinmektedir.

Adıyaman'da Tümrüz köyü, Besnide Sofraz ve çakkallı köyleri yakınlarında petrol araması yapılmış fetrol belirtileri görülmüş ise de önemli bir gelir getirmeyeceği düşüncesiyle üzerinde durulmamış bu bölgelere yakın yerlerde zaman zaman sondaj çalışmaları yapılmaktadır.

Adıyaman il sınırları içerisinde günümüzde halen iki yerde petrol çıkarılmaktadır.

1) KAHTA ilçesine 17 km uzaklıkta 1957 yılında yabancı bir şirket olan omoseas tarafından yapılan sondajlar olumlu sonuçlar vermiş daha sonra bu şirket bazı ulaşım zorlukları nedeniyle 1962 yılında bir Türk şirketi olan Ersan Şirketi bu petrol kuyularını satın almıştır. Günde ortalama olarak 400-500 ton ham petrol elde edilmektedir.

2) MERKEZ ilçeye bağlı Tümrüz köyü civarındaki bu ikinci petrol kuyuları yaklaşık olarak 6-8 km'lik alanı kaplamaktadır. T.P.A.D 4 Haziran 1972 yılında sondajlarına başlamış bir yıl içinde Adıyamanın ve Türkiye'nin yüzünü güldürecek petrolün varlığı ortaya çıkmıştır. Günlük istih-sali 16 çalışır kuyu ile 2900 varildir. Bu petrol nakli 81716 metrelik boru hattı ile nakil yapılmaktadır. İlimizdeki diğer madenlerin ise yörelere göre dağılımı şöyledir.

<u>MADDENİN ADI</u>	<u>BULUNDUĞU İLÇE</u>	<u>BULUNDUĞU MEVKİ</u>
Bakır	Kahta	Sincik,Şifrin.köy- leri
	Çelikhan	Abdülharap,Kah- raman köyleri
Demir	Çelikhan	Bulam köyü
	Kahta	Nodrik köyü
Krom	Merkez	Pevrikan,Konikok köyleri
	Besni	Tut,Burunçayır köyleri
Kurşun	Gölbaşı	Pehrik köyü
	Çelikhan	Darbin köyü
Çinko	Kahta	Çürük köyü
Mika	Kahta	Şahintepe mevki
Mağnez	Merkez	Şernikan
	Besni	Çiftlik
	Kahta	Arnut

ADİYAMANDA TURİZM

Turizm kalkınma çabası içinde olan ülkelerde ille-
rimizden biri olmasına rağmen devlet gereken önemi göster-
memektedir. Bir müzeye dahi sahip değildir. 1975 yılında
kurulan Nemrut festivali bir takım siyasi nedenlerle üç
yıl yapılmış daha sonra bu festival kaldırılmıştır. Oysa-
ki 21-25 Temmuz tarihlerine rastlayan bu festival hem Adı-
yaman'a hemde kahtaya yerli ve yabancı turistleri çekerek
şenlikler yapılarak Adıyaman'a önemli gelir sağlanmakta idi.

Tarih Bölümünde değindiğimiz turizm bölgelerine
tekrar değinmeyeceğiz.

Adıyamanda turistlere yardımcı olmak amacıyla 1971 yılında Turizm ve Tanıtma Büro Şefliği kurulmuştur. Ayrıca merkezi Adıyamanda olan Turizm ve Tanıtma Derneği kurularak Kahtada ve eski Kahtada da birer şubeleri mevcuttur. Edinilen bilgilere göre (Turizm ve tanıtma büro şefliğinden) 1971 yılında yaklaşık 10.000 turistin geldiği ve bundan sonraki yıllarda daha da fazla turistin geldiği ilgililer tarafından belirtilmiştir.

ADİYAMANDA ULAŞIM, HABERLEŞME VE TRAFİK

a) Ulaşım:

Adıyaman il olmadan önce çevre yolları yok denilecek kadar azdı. 1954 yıllarında il olunca daha önce ilçelerle bağlantısı olmayan Adıyamanın Gerger ve Çelikhan hariç diğer ilçelerle irtibad sağlayarak yolları bu dönemde yapılmıştır.

Adıyamanın köy yolları yok denecek kadar azdır. Yolları ise çok kötüdür. Kışın çok köyler ile ve ilçelere irtibatını kesmek zorundadır. Yapılan araştırmaya göre Adıyamanın köylerinin % 10'unun hiç yolu yoktur. % 60'ının olu bozuk % 10'unun ise yolları iyidir. Yol sorunlarının çözümü için 1965 yılında Y.S.E teşkilatı kurulmuştur.

Adıyaman'da Karayolları 87 Şube Şefliği bulunmaktadır. 1965 yılında kurulan bu şeflik Elazığ 8. Bölge Md. ne bağlıdır. Adıyaman il hudutları dahilinde 429 km'lik karayolu bulunmaktadır. Gölbaşı ilçesindeki demir yolunun sınırı 44,075 km'dir. Bu yol azda olsa Doğu illeriyle bağlantıyı sağlar.

b) Haberleşme:

Haberleşme işlemleri dünyada olduğu gibi Türkiye'de de olduğu gibi P.T.T ile olmaktadır. Türkiye'de resmi P.T.T. ciliik 1840 yılında olmuştur. Adıyamanın merkez ve ilçe köylerinde haberleşme çok zor koşullar altında yapılmaktadır. Başta bir ilden gelen mektuplar köye aylar sonra ulaşır. Köylerimizin hemen hemen hiçbirinde telefon yoktur. Köylerde haberleşme aracı olarak yalnız Radyo vardır. Bu da her köyde birkaç tane mevcuttur. Resmi verilere göre Adıyaman merkezine 1948 yılında Radyo girmiş olup şu anda ne kadar radyo olduğu ruhsat işlemleri kalktığından bilinmemektedir.

Adıyaman Merkez ilçesine bağlı köylerde ve ilçe köylerinde T.V yoktur. Adıyaman merkezinde 2100 adet T.V olduğu tahmin edilmektedir. 1976 yılında 200 adet olan telefon sayısı daha sonraları 650'ye çıkmıştır. Son zamanda yapılan yeni satralla bu sayı 1500'e çıkmasına rağmen gereksinimi karşılayamamakta.

EMNİYET, TRAFİK, ASAYİŞ

Adıyamanın can ve mal güvenliğini sağlayan iki kuruluş vardır.

JANDARMA TEŞKİLATI

Jandarma bölgesinde öldürme kız kaçıрма ve kaçakçılık olayları önem taşımaktadır. İlçe bucak ve önemli noktalarda jandarma karakolları mevcuttur.

EMNİYET TEŞKİLATI

Merkez ve ilçelerde güvenlik ve dirlik bakımından görevlendirilen polis teşkilatının başında Emniyet Müdürü

bulunmaktadır.

TRAFİK BÜRO AMİRLİĞİ

Bu teşkilatın başında da trafik büro amiri bir komiser bulunmaktadır. Bu amirliğe 1971 yılında 733 motorlu 237 motorsuz, 1972'de 880 motorlu 247 motorsuz taşıtlı kayıtlı olduğu ancak son yıllarda motorlu taşıt sayısında önemli bir artış olduğu görülmektedir. 1980 Resmi kayıtlarında Nisan ayındaki rakamlar şöyledir; Motorlu taşıt sayısı 4153 motorsuz taşıt sayısı da 437'dir.

ADİYAMANDA ELEKTRİK SU VE TOPRAK

ELEKTRİK

Adıyaman'a elektrik ilk olarak 1952 yılında Pırın köyünün üç km kuzeyindeki eski hidro-elektrik santralından verilmektedir. Elektriğin gelişine büyük emeği geçen Kaymakam Vekili İbrahim Koloğlu olmuştur. 1944 yılında bir dernek kurarak halktan para yardımı alıp Adıyamanı elektriğe kavuşturmuştur. Şehrin gelişmesiyle ihtiyacı karşılamayan bu santral İller Bankası kanalıyla şimdiki Harhar mevkiine yapılan dizel ile çalışan santral kurulmuştur. (1962) 1970 lerden sonra Keban barajından sağlanan elektrik enerjisi il ve ilçelerin elektrik sorununu ortadan kaldırmıştır.

SU

Adıyaman merkez ilçesi ile Gölbaşı ilçesi 1957 yılına kadar kuyu suyu içmekteydiler. Daha sonra ilçe merkezine ilin 7 km batısındaki kırkgöz çeşmesinden su getirildiyse de zamanla bu su ihtiyaca cevap vermediğinden İller Bankası ve Belediyenin işbirliğiyle ilin 13 km batısındaki Gürle-

vik suyu il merkezine getirildi. (1971) Diğer ilçelerinde halen su sıkıntısı çekilmekte olup su hizmetlerinin çalı-şılmasına devam edilmektedir.

TOPRAK (ARAZİ)

Adıyaman Toros kollarının güney eteklerinde kurulmuş arazi güneye doğru açılarak geniş bir düzlük meydana getirir. İlçe merkezi ve diğer ilçelerle birlikte 300.000 hektarlık sahayı ekme elverişli topraklar kaplar.

Bu topraklar doğanın bütün nimetlerini yetiştirmeye elverişlidir. Toprak dağılımı ise çok düzensizdir. Yörede halen feodal kalıntılardan olan "ATALIK" hüküm sürmektedir. Bazı köylerde köylünün bir karış toprağına rastlanmadığı gibi bir kişinin de 10'larca köyü olduğuna rastlamak mümkündür. Bir anket sonucu yapılan istatistiklere göre köylünün % 21 nin toprağı hiç yoktur.

Sosyoloji Profesörü olan Alvin L. Berthardın;

"Toprak, mülkiyet ve kullanma düzeninin birkaç elde toplanması yada yaşamını çiftçilikten alanlar arasında toprağın yaygın bir şekilde dağıtılmış olması, bir ülkedeki insanların refahında rol oynayan en önemli etkindir" diyerek toprak dağılımının önemini vurgulamaktadır.

EKONOMİ-SANAYİ ENDÜSTRİ VE TİCARET

a) EKONOMİ

İnsanlar yaşamını sürdürmek için bir takım işler yapmak zorundadırlar. İnsanların para kazanmak için yaptıkları bu işlere ekonomi veya işgücü denilir. Bir şehrin, bir ülkenin nüfusunun iktisadi faaliyetlere katılan kısmına de-

nir. Başka bir ifadeyle nüfusun belirli bir kısmı iktisadi anlamda mal ve hizmet üretiminde bulunmak üzere ekonomik faaliyetlere dahil olmaktadır. Kısacası işgücü bir gelir için çalışan yahut bir gelir elde etmek için çalışan herkesi ihtiva eder.

Adıyaman ilçe ve bütün köylerinde atadan kalma kazanç yolları tercih edilir. İlçe merkezlerinde yeni kazanç yolları doğmuştur. Adıyamandan ekonomik durumuna ve iş sahalarına kısaca bakarsak;

TARIM

İlin geçim kaynaklarının başında Tarıma bağlı ürünler gelir. Köylerde yaşayan halkın hemen hemen hepsi tarımla uğraşır. Adıyaman topraklarının Tarımsal ürünlere dağılımı 246.500 hektarlık tarla 23100 hektarlık bağ 4699 hektarlık meyvalık 1116 hektar antep fıstığı 206 hektarlık zeytinlik 200 hektarlık sebzelik olarak Adıyamana önemli bir gelir getiren bu ürünlerin başlıcaları:

PAMUK:

İlin geleneksel bir tarım ürünüdür. A 31 mm elyafa sahip olup beyaz ve ince liflidir. İlin genel olarak her yöresinde yetişir. Bazı yıllara göre pamuk üretimi şöyledir. 1963; 6500, 1964, 8000, 1965; 12000, 1966; 12,700, 1967; 13400 son yıllarda bu rakkamın 100.000 tonu geçtiği belirtilmektedir.

TÜTÜN:

Önceleri ilkel usullerle yapılan tütün son yıllarda modern şekilde yapılmaktadır. Tütün, pamuk gibi her yerde

yetişmesine rağmen ekimi ruhsata tabi olduğundan bilgenin Besni, Merkez, İlęe, Çelikhan, Gerger ve Kahta'da yörelerinde yetiştirilir. 1963 yılında 2500 ton olan tütün ürünü 1966'da 9000 tona 1968'de 18495 tona, 1979 yılında ise bu miktar 700.000 tona 1980 yılında ise yaklaşık olarak 1.240.000 tona yükselmiştir.

BUğDAY, ARPA, YULAF ve ÇAVDAR:

İlin her yöresinde ekseriye ilkel usullerle (kara-saban) yapılır. Son (yıllarda makinalı ziraatte tönulmuştur) önemli bir yer tutar. D.M.O ofisine satılan buğday 1979 yılında 100.000 tonu bulunduğu sanılmaktadır.

FISTIK (ANTEP FISTIğI):

Bilhassa Besni ve Gölbaşı ilçelerinin en çok gelir sağlayan ürünüdür. 1166 hektarlık araziye dağılan fıstık ağaçları 1970'de yapılan aratırmaya göre 1.224.560 adettir. ortalama yıllık 2500 ton fıstık yetiştirilerek fıstık tüccarlarında ve güneydoğu Tarım Satış Kooperatifine satılır.

ÜZÜM:

23100 hektarlık alana sahip olan bağcılık yurdumuzun üzüm yetiştiren illerinin önde gelenidir. Çok çeşitli üzüm çeşitleriyle ilgiyi daha fazla çok üzerine çeker. Daha çok Besni ve Gölbaşı yörelerinde yetişir. senelik ortalama verimi 150.000 ton civarında olup "Besni Üzüümü" adı ile tüm Türkiye'de tanınır.

SEBZECİLİK VE MEYVECİLİK

SEBZECİLİK: Adıyaman ilinde sebzecilik henüz yeni inkişaf etmektedir. İl ve İlçe merkezlerinin yakınlarında patlıcan, domates, hıyar, biber, kavun, karpuz gibi sebzeler yetişir. Fakat yine de halkın ihtiyacına cevap vermez durumdadır. Besnide kavun, karpuz, Adıyaman'da lahana, marul son yıllarda bir gelir kaynağı olmuştur.

MEYVECİLİK

Adıyaman ilinde meyvecilik yok denecek kadar azdır. Merkez ilçenin civarındaki erik, kaysı ve vişne ağaçları varsada bunlar ihtiyaca cevap vermemektedir.

HAYVANCILIK

İl nüfusunun % 80 inden fazlası tarımla uğraşmaktadır. Ve hemen her çiftçi ailesi gerektiğinden canlı olarak satmak, gereğinde etinden sütünden ve yapağından yararlanmak için hayvan beslerler. Yine de yöremizde hayvancılık pek gelişmiş değildir.

SANAYİ ENDÜSTRİ VE TİCARET

Topraktan ve hayvanlardan elde edilen ürünler her zaman insanların işine yaramayabilir. Bunların işe yarar hale getirilmesi için yapılan çalışmalara endüstri denir. Bu konuda ilimiz yakın zamana kadar çok fakirdi. İl olduktan sonra sanayi ve endüstri alanında hızlı bir gelişmeye sahne olmuştur.

Adıyamanda belli başlı endüstri kuruluşları Adıyaman teşkilatı fabrikası, Un fabrikası, Ersan petrol şirke-

ti, Adıyaman yem fabrikası Süt Kombinezon fabrikası, Mevsimlik bir tütün bakım işletmesi vardır. Adıyaman sanayi alanında çok gelişmiş bir ilimizdir.

EL SANATLARI (Halıcılık, örgücülük)

Adıyamanda el sanatları da çok ilerlemiştir. Bugün Dünyada ve Türkiye'de Hasamlı halıları (Kürt halıları) diye de bilinen yan halılar Besni ilçesinin Hasamlı köyünde Özel el tezgahlarında dokunur. İlçe merkezinin Samsatın, Besinin birçok köyünün geçim kaynağını teşkil eden halıcılık ilin önemli gelir kaynaklarındanndır.

ÖRGÜCÜLÜK: Halkın büyük çoğunluğu (genellikle kadınlar) kullandığı eşyaları kendileri yaparlar. Bazende bunları satarak geçimlerine katkıda bulunurlar. Bunların başlarında yün ve pamuk çorap, kazak kar başlığı gibi.

DOKUMACILIK: Adıyaman ilinde dokumacılık bilhassa Besni ilçesinde Ata mesleği olarak tanınır ve Culfacılıkta denir. Önceleri küçük el tezgahlarında sava, çarşaf, bez imal edilirdi. Şimdi bunun yerini motorlu tezgahlarda kilim, battaniye yapılarak Türkiyenin her yerinde satılır. Bugün Besnide 500'e yakın motorlu tezgah olup ortalama 2000 kişi çalışmaktadır. Besnide dokuma tezgahlarının gün geçtikçe çoğalması nedeniyle Besni halkı birleşerek bir kooperatif altında İplik Fabrikası kurma çalışmalarına başlamıştır. Kahta ilçesinin bazı köylerinde de küçük tezgahlar olup ilkel usullerle kendi ihtiyaçları olan boyalı bez dokurlar.

Kahta, Besni, Samsat köylerinde kalıntıların halen bulunduğu aba, çuval ve şalvar dokumakta kullanılan küçük el tezgahlarına rastlanmaktadır.

TİCARET

İlde ticaret hayatı pek gelişmiş değildir. Büyük il merkezleriyle ilişkisini sağlayan yolların son zamanlarda yapılmasıyla ticaret ilişkilerini komşu illerle yapmaktadır. Bunların başında Gaziantep, K.Maraş, Malatya ve Adana dır. Son zamanlarda İstanbul ile de ticari ilişkiler yoğunlaşmıştır. Adıyaman ilçe merkezi ilçelerinin daha ticaret merkezi durumuna gelmemiştir. Ancak merkeze bağlı köylerin ticaretini yaptığı bir sebze ve meyva halı vardır. Çevre köylerinin ticaret merkezi durumuna gelen kahta kendi bölgesinin ticaret merkezi durumundadır.

Adıyaman ilinin en büyük ilçesi olan Besni ilçesi ticaret yönünden çok gelişmiş olup gölbaşı ilçesinin ticaretini de elinde bulundurmaktadır.

BANKALAR

Adıyaman'da toplam 23 banka vardır. Bunlardan 9 tanesi Merkez ilçede, 3 tanesi Besni'de 4 ü Gölbaşı, 4 ü Kahta, 1 Samsat, 1 Gerger ve 1'i de Çelikhan ilçelerindedir. (Hepsi de ayrı şubelerdir.)

SAĞLIK VE SPOR

a) SAĞLIK: Adıyaman halkı sağlık bilgilerinden çok yoksundur. Halen koca karı ilaçlarından veya dini istihsmar eden bir takım kişilerin uydurdukları muskalardan medet uman kişilere rastlamak mümkündür. Ölüm oranı en yüksek olan illerimizden biri olan Adıyaman bazen salgın hastalıklara sahne olmuştur. 1967 yılında sağlık sosyolizasyonu uygulanmaya başlanmış olup halen sürmektedir. Çeşitli salgın hastalıkları ve doğum arızalarında sosyolizasyon bölge olduktan

sonra azaldığını görmekteyiz. Sağlık işlerini yürütmekle görevli sağlık müdürü başkanlığında Adıyamanda 10 doktor görev yapmaktadır. Adıyaman ilçe merkezinde 100 yataklı bir devlet hastanesiyle merkez sağlık ocağı vardır. Besni'de ve Kahta'da 50'şer yataklı devlet hastanesi ile sağlık ocakları mevcut olup pratisyen birer doktor bulunmaktadır.

Adıyaman ili sosyolizasyon bölge olmasına rağmen devlet gereken ilgiyi göstermemiştir. İlde çok sayıda özel doktor ve dış hekimi vardır. Adıyaman'da ilçeler ve kasabalar hariç hiç bir köyde sağlık teşkilatı olmadığı gibi her yirmi köye bir ebe düşmektedir. Adıyaman ilinde sağlık müdürlüğüne bağlı şu kuruluşlar mevcut olup çalışmalarını sürdürmektedirler.

- 1- Halk sağlığı eğitim şubesi (merkezde)
- 2- İstatistik şubesi (merkezde)
- 3- Yardımcı sağlık personel şubesi (merkezde)
- 4- Frengi-Lopra savaş bakanlığı ve dispanser(merkezde)
- 5- Nüfus planlaması başkanlığı (merkez)
- 6- Ana ve çocuk sağlığı başkanlığı (merkez)
- 7- Verem savaş dispanseri ve başkanlığı (merkez, Besni, Kahta)
- 8- Sıtma eradiksiyonu çevre sağlığı (merkez, Besni, Kahta, Gölbaşı, Gerger)

SPOR

Adıyamanda spor yok denecek kadar az olup merkez ilçede dört, Kahta'da bir, Besni'de iki futbol takımları mevcut olup kendi aralarında ve bölgeler arasında maçlar tertip etmektedirler.

Son zamanlarda Adıyaman'da beden terbiyesi genel müdürlüğünün yoğun çalışması neticesi güreş ve judo çalışmaları hızlandırılmıştır. Merkez ilçede bir futbol sahası

ile, bir yüzme havuzu mevcuttur. Besni ve Kahta'da birer futbol sahası olup diğer ilçelerde spor düz sahalarda yapılmaktadır.

ADİYAMAN'DA EĞİTİM, ÖĞRETİM VE KÜLTÜR

Adıyaman'da eğitim ve öğretim çok öncelere dayanmaktadır. Cumhuriyetin ilanından önce Şimdiki belediyenin yanında "ESNEMEZ" adındaki medrese ile "ULUCAMI" medresesi mevcut olup iki de teke vardır. Cumhuriyetten sonra 3 sınıflı yeni yol adında bir ilkokul yapılmış olup o zamanlar nüfusu 12.000 olan Adıyamana yalnız bu okul 30 yıl hizmet etmiştir.

Adıyaman illerimiz içerisinde en düşük okur yazarlık oranına sahip illerimizden birisidir. (Bundan tabloların açıklanmasında bahsedilecek) Adıyamanın kırsal kesimlerde yaşayan kesmin % 60 ı okur yazar değildir. Çocukların okumasına karşı çıkan kişiler vardır.

Adıyaman okul sayısından zengin bir ilimizdir. Halen Adıyaman il sınırları içinde 532 ilkokul, 42 orta dereceli okul, 2 adet bölge yatılı okul (Kahta, Çelikhan) okulları mevcut olup okulsuz köy yoktur. İlimizde son yıllarda orta dereceli okulların çoğaltılması ile yüksek okullarada girme oranında artış hızı kaydedilmiştir. Adıyamanın diğer eğitim ve kültürü sıralarsak ;

1- Halk kütüphanesi 1969 yılında merkez ilçede yapılan bu kütüphanede 10.000'e yakın çeşitli kitap vardır. Halkın ilgisi çok azdır.

2- Çocuk kütüphanesi halk kütüphanesinin içinde yer alır. 3000'e yakın kitabıyla ilkokul çocuklarının ilgisini çekmektedir.

3- Halk eğitim merkezi: çeşitli köylerde halk dersaneleri çeşitli kurslar açarak müzik ve folklor çalışmalarını önemli bir düzeye getirmiştir (Besni, Gölbaşı, Kahta'da)

4- Kültür sitesi henüz inşaat halinde olan bu site yapıldığında çok büyük bir kültür boşluğunu dolduracağına inanılmaktadır. (BESNİ)

ADİYAMAN'DA BASIN

Adıyamanda basın yok denecek kadar azdır. İlan amacıyla çıkan birkaç gazeteden başka birşey yoktur. Bunlar dört tane Merkez ilçede, Besni'de ve Kahta'da olmak üzere altı tane olup tek sayfalıdır.

ADİYAMAN'DA EĞLENCE YERLERİ

Adıyaman merkezde 3 kışlık, 2 yazlık; Besni'de 2 kışlık, 1 yazlık; Kahta'da bir kışlık, bir yazlık; Gölbaşı'da 1 kışlık ve 1 yazlık olmak üzere on iki sinema bulunmaktadır. Adıyaman eğlence bakımından eğlenceye çok önem vermesine rağmen eğlenecek yer olarak yalnız sinema ve mesire yerleri dışında hiç bir yeri yoktur.

Besni ilçesinde değirmençayı, Adıyaman pırın köyündeki tesisler, Gölbaşı'da Gölbaşı gölünün kenarı başlıca mesire yeri olup hafta sonunu burada geçiren halk içkiye çok düşkündür.

ADİYAMAN'DA OTEL, LOKANTA, KAHVEHANE

Adıyaman turistik bir il olmasına rağmen, turistik bir otel ve lokantaya rastlamak mümkün değildir. Merkez ilçede 14 otel 5 lokanta mevcuttur. Diğer ilçelerde ise önemli sayıda otel ve lokanta yoktur. Adıyamanın ilçe merkezi de dahil bütün ilçelerinde kahveler tıkabasa işsiz insanlarla doludur. Kahve sayısı çok fazladır.

ADİYAMAN'DA FOLKLOR

Halk bilgisi olarakta adlandırılan folklor son zamanlarda oyunlarıyla bütün dünyaya adını duyuran Adıyaman folklor ekibi Türkiye birincisi olarak dünyanın çeşitli ülkelerinde temsiller vermişlerdir. Adıyaman ilinin kendine has özellikleri olan bir folklor ekibi vardır. Bu ekip halk eğitim başkanlığı tarafından yönetilir. Oyunların konusu halkın yaşayış, duygu ve düşüncelerini aksettirir. Oyun arasındaki naralar ve el kol hareketleri dikkati çekmektedir. Adıyaman'ın belli başlı oyunları çiftte telli, üç ayak malatya berde, Gölbaşı ilçesinde kelte kele bacı, Besni'de mercan ana, Kahta'da düz oyunu ve köylerde oynanan Sinsin oyunu yörenin belli başlı oyun tipleridir. Bu oyunlarda giyilen kıyafetler aynı zamanda Adıyaman köy halkının şimdiki kıyafetlerine çok yakındır. Kadın uzun entari veya zımbun altında ipek şalvar, belde gömlek, başta sırma pursu ayakta ise yemeni vardır. Merkez ilçede ve ilçelerde kadınların açık gezmeleri ayıplandığından "İZAR" denilen siyah bir çarşafıla örtünürler.

Erkeklerde ise yarım kollu yelek (halep yeleği) altında yakasız özel yapılmış gömlek ve uzun peyikli siyah kumaştın yapılmış şalvar ve ayakta yemeni bulunur. Merkez ilçede ve ilçelerde erkeklerin çoğu şapka ve ceketi halen giymektedirler. Şalvar ise merkez ilçede ve Kahta'da halen özelliğini sürdürmektedir.

GELENEK GÖRENEK

Adıyaman halkı gelenek ve göreneklerine çok bağlıdır. Misafirsevenlik Adıyaman'da değerini kaybetmeyen

geleneklerin başındadır. Evine gelen misafire yemek ikram etmeden geri göndermek misafire karşı k s olduğunu belirtmiş olmaktadır. Yatiya gelen misafir için evde bulunan herkes tarafından misafir hoş zaman ge irtilmesi sağlanır. Gece tatlılırı ikram edilir. Her evde birkaç tane bulunan temiz büyük yataklar yapılır. Sabah kalkınca evin hanımı veya kızı tarafından eline su dökülerek misafirin elinin yüzünün yıkanması sağlanır, sabah kahvaltısı yaptırılmadan misafir evden çıkartılmaz. Birde uzun kış gecelerindeki komşu misafirliği vardır ki buda halen varlığını sürdürmektedir. Misafirliğe gelen kadınlar önce hoş sohbet sonra ev sahibi tarafından ikram edilen pestil, sucuk, nar gibi eğlenceleri yedikten sonra çeşitli orgunlar, MANİLER, ve yöreye ait masallar anlatılır. Bu oyunlardan birisi ekseriye düğünlerde kadınların oynadığı mercan oyunudur.

MERCAN OYUNU: Bir kadın, mercan ana olur, mercan ana hastalanır. Bütün kadınlar mercan ananın başında yapmacıktan ağlaşırlar. Mercan ana hasta olduğundan g nl  çeşitli şeyler ister. Mesela; bana elma bulund r, kadınlardan biri hemen bir mani düzer, ve sonunda çarşıya vardımki elma yok der. Mercan ananın istekleri sıralanın hepside maniler dizilir. Sonunda derman ister. Derman manisini söyleyerek mercan anayı ayağa kaldırır lar.

Kadınlara belli başlı oyunları: Fincan oyunu,   m e (cemce) oyunu gibi.

Erkek oyunları: Tura oyunu: Geniş bir alanda toplanan erkek grubu iki gruba ayrılarak 25-30 metre mesafede dururlar. İçlerinden biri ucu düğümlü ve uzunca

bir kalın iği eline alarak öbür gruptan çıkan bir erkeğe vurmaya çalışır. Kendine vurdurmamaya çalışan kişi sınırı geçerse oyundan çıkartılır. Sonunda hangi gruptan daha çok kişi çıkmışsa o grup oyunu kaybeder.

ÇOCUK OYUNLARI: Eşlerim evlerden oyunu (gece oynanır) bu oyun çok çocukla oynanır. Çocuklar önce iki gruba ayrılırlar. Aralarında birer ebe seçerler..Ebe-ler kendi aralarında bir ev seçerler. Bu evin kimin evi olduğunu grubundaki arkadaşlarına "Eşlerim evlerden kimin evi" diye sorar bilen taraf diğer tarafın üzerine binerek o eve gelinir. Ev sahibine sorular, "Atlı atından insin mi yaya mı gitsin" derler ev sahibi yaya gitsin derse tekrar binilmez binsin derse tekrar binilir (Hind) oyun yerine gelinerek tekrar eder.

Kız çocuklarının oynadığı oyunlar:

Süt pişti mi? oyunu:

Birkaç kız elele tutuşarak, şarkı söyleyerek ve dönerek oynanır. Baştaki kız en sondaki kıza

- Süt piştimi?
- Pişti
- Gelin ondan içti mi?
- İçti
- Kaç kaşık
- Üç kaşık
- Ne ile varalım

- Bağınan, bahçeyinen, bir sahan akceynan der ve hep birden cizom, cizzom, cizzom diyerek birinci aradan geçer diğerleri onu takip eder ve sonra tek bir getirerek ALLAHÜEKBER, ALLAHÜEKBER..ALLAHÜEKBER sesleriyle oyun biter. Adıyaman'da bilmece bulmaca da çok eskiye dayanmaktadır. Hoş zaman geçirmek için günümüzde bile halen özelliği korumaktadır. Bunlardan birkaçı

Ev içinde bir kavak Ne dalı var, Ne budak.
Başına bir kuş konmuş iniyordu yanarak
(mum)

Yol üstünde kitli sandık
(mezar)

Altı kar üstü nar oturdu hünkar çıktı sedefkar
(kul) (Ateş) (Tencere) (pilav)

Ağzı içinde dil hadi bunu bil
(Kaval)

Suya düşer ıslanmaz
(balık)

Düğünlerde yörede çok ilginç özellikler taşır. Evlenme yaşına gelmiş (15-20) gençler için anne ve baba düğünlerde veya misafir gittikleri yerlerde oğullarına kız ararlar. Kızı bulunca (akraba kızı olabilir) kız tarafının bu konudaki fikri önce alınır sonra erkek tarafının yaşlı kadınları ve yaşlı erkekleri kız tarafına kızı istemeye giderler. Önce kız tarafı, buna müsbet cevap vermez "Biraz düşünelim" derler. Kız tarafı aradan bir müddet geçtikten sonra oğlanı evine bir akşam davet eder. Tatlılar yenir damat adayına hediyeler verilir. Bu kızlarını vereceklerine dair işaretlerdir. (Söz kesmede denir) Söz kesmeden bir kaç hafta sonra "SAKAL ÖPME" denilen bir tören düzenlenir. Bu törende başlık parasının bir kısmı verilerek nişan tarihi saptanır. Nişanda kız tarafları kızın evinde, erkek tarafları erkek evinde toplanırlar. Daha sonra erkek taraflılar kızın evine giderler. Ve nişan yüzükleri takılır. Birkaç gün sonrada kız evi tarafından erkek evine şerbet

erkek anasınada hediyeler gönderilir. Bu hediyeler bayramlarda karşılıklı olarak yapılır. Düğünden birkaç hafta önce kız evinde kızın çehizi sergilenerek çehiz bakmak için gelen kız akrabaları kıza hediyeler getirirler.

Adıyaman'da düğünler genellikle üç gün sürer düğünün ilk günü ve gecesi kına gecesidir. Bu gecede erkek evinin akrabaları ve arkadaşları davul, zurna ve saz takımları ile oyunlar oynar eğlenirler. Düğünün son günü gerdek günüdür. Damat bu gecede arkadaşlarıyla hamama giderler. Akşam hamamdan sonra yatsı namazına büyükler tarafından götürülür. Yatsı namazından sonra gerdeğe gidilir. Gelinle damat birbirlerini gerdek gecesine kadar görmezler.

Adıyaman'da çok sık kız kaçırma olaylarına rastlandığı gibi bir erkeğin iki veya üç kadınlada evlilik hayatı sürdürdüğüde görülmektedir.

Adıyaman'da ölümlere çok saygı gösterilmektedir. Hasta ölmeden önce başında Kuran okutulur. Öldüğünde bir hoca evin damında selâ verir. Bu selayı duyan herkes ölü evine toplanır. Ölü yıkanır. Kefenlenerek camii'ye götürülür. Cenaze namazı kılındıktan sonra erkekler tarafından eller üzerinde mezara götürülür. Ölü evinde ağıtlar yakılır. Ölünün elbiseleri elden ele dolaşarak maniler söylenir. Yedigün ölü evine yakınları tarafından yemekler yapılır. Yedinci günü ölü helvası yapılır. Ve camii'de veya evde mevlüt okutulur. Ölü sahipleri (40) gün yıkanmaz ve çamaşır değiştirmezler. İlk gelen dini başramda ölünün ilk bayramıdır. Ölünün evinde toplanılarak yaş tutulur.

Adıyaman'da yeni doğan çocuğa veya doğum yapan anaya karşıda bir takım adetleri vardır. Çocuk dünyaya geldikten hemen sonra tuzlu suyla yıkanarak kundağa sarılıp anasının yanına yatırılır. Anası hemen çocuğun gözlerine ve kaşlarına sürme çeker. Baş tarafında büyük bir iğne ile soğan ve Kuran koyar. Doğumunun yedinci gününde adını koymak için yemek ve tatlılar hazırlanır. Ve bir hoca çağrılır. Hoca yemeği yedikten sonra çocuğun kulağına üç defa seslenerek adını söyler. Bu sırada çocuğun yüzü havluyla örtülüdür. Hoca giderken bu havluyu da beraberinde götürür. Çocuğu 20. ci günde yıkarlar. Çocuğun 40. cı güne kadar dışarı çıkmazlar.

ADİYAMAN'DA ŞEHİRLEŞME VE KONUT

Adıyaman Türkiye'deki şehirleşmeden payını alamamış olmanın sanki üzüntüsü içerisinde. Merkez ilçede ve diğer ilçelerde devlet yatırımlarının azlığı şehir planı uygulamasındaki önemsizlik konut yapımının eski usullerle yapılmasına neden olur. Bugün Adıyaman'daki evlerin % 84'i toprak oluşu nedeniyle tek katlıdır. Oda sayıları ikiyi geçmez. Kerpiçten yapılmıştır.

İlimiz köylerinde ise konutlar oldukça ilkel. Tek katlı olup etrafında hayvan barınakları bulunur.

Adıyaman merkez ilçede yeni yeni iş sahalarının (fabrikalar, petrol) ve samsat ilçesinde kurulacak olan büyük Atatürk barajı ile Samsat'ın merkez ilçeye olan gücü hızlandırarak geç konut sorununun doğmasına neden olmuştur. Daha çok petrol çıkan yere ve fabrika kenarlarında kurulmuş olan bu geç kondular sosyal bir sorun olarak Adıyaman'ın karşısına çıkmaktadır.

ADİYAMAN'DA GÖÇ

Bir il kendi sınırları içinde doğup başka ilde oturan önemli bir nüfusa sahipse o il göç veriyor demektir. Göç alan il ise kendi coğrafi sınırları içinde doğup oturan nüfusun dışında önemli miktarda başka miktarda nüfus alıyor ise o il göç alan ildir.

İşte Adıyaman'da göç alan değil göç veren illerimizden birisidir. Adıyaman ilinin yapısı göçü çekici nitelikten çok itici niteliği sahiptir. Çünkü Adıyaman Türkiye'nin en az gelişmiş illerinden birisidir. Toprak dağılımı düzensiz ve yetersizdir. Tarıma hayvancılığa dayalı bir ildir.

Adıyaman'da önemli miktarda yurt dışı göçte mevcuttur. Özellikle 1960 1965 yılları arasında

Adıyaman Türkiye'nin en çok göç veren illerinden birisidir. Göç verdiği illerin başında Adana, İstanbul İçel (Mersin) gelmektedir.

Adıyaman nüfusundaki gelişmelere baktığımızda Besni ilçesi nüfusunda 1955 den sonra (hata daha önceki yıllardan) devamlı bir düşme görülmektedir. İşte bu düşüş Besni ilçesinin 1955 lerden sonra sürekli olarak İstanbul ve Adana'ya göç vermesindendir.

İstanbul'a gelen besnililer kısa zamanda bir yurt ve iş edinerek yakın akrabalarını da bu kente çekmeyi başarmışlardır. İstanbul'daki ayakkabı ve battaniye sanayi Besnililerin elindedir (ayakkabıcılarla ilgili bölümümüzdeki tezde bunu açıkça görmekteyiz)

Bir dayanışma derneği de oluşturan Besneliler siyasetten uzak bu dernekte birbirlerine yardımcı olup maddi ve manevi imkanlar sağlamaktadırlar.

Adıyaman merkez ilçe köylerinden ve ilçelerinden nüfus alırken ilçeler merkezi ve köyleri devamlı göç vermektedir. İller arası göç ise daha çok 1955 de 2256 1960 da 3249'la adanaya olmaktadır. Mevsimlik göç Adıyaman'dada önemlidir. Çukurovaya pamuk toplamaya giden göç de vardır.

Adıyaman ili göç almaz olgusuna sahip değildir. Ancak daha önce verdiği illerden Malatya , Adana gibi şehirlerden verdiği göçün az miktarını geri alabiliyor bu da şehirmerkezinde kurulan birçok fabrika ve sanayi kuruluşlarından ileri gelmektedir.

ADİYAMAN'DA NUFUSU İTİCİ NEDENLER

Bu konuya ilerde daha geniş değineceğimizden burada kısaca değinmekte yarar görüyorum. Adıyaman'da göç olgusunu bazı itica nedenlere bağlamak gerekir. Aslında Adıyaman ilinin merkez ilçesi Kahta, Çelikhan, ve Gölbası ilçeleri pek fazla göç vermemektedir. Göç veren ilçe başta Besni, Gerger, ve Samsattır.

Besni'nin nüfusunu araştırdığımızda (ilerde değineceğiz) Artmasının gerektiği yerde bir azalma görülmektedir.

Nüfusu itica Nedenleri şunlardır.

- 1- Ekonomik durum.
- 2- Toprak dağılımındaki düzensizlik

3- Adıyaman'da bazı ailelerin ve köyler arasındaki kan davası.

4- Eğitim.

5- Alt Yapı hizmetlerinin olmayışı

6- İşsizlik

7- Dış ülkelerdeki imkanlar, dış ülkelere göçü zorlamaktadır.

8- Mevsimlik göç Adana'ya ırgatlık için giden köylü nüfusu 10. binleri bulmaktadır.

Adıyaman'da göç daha çok Adana, İstanbul, İzmir şehirlerine gitmektedirler. Adıyaman'a göç yok denecek kadar azdır. Sadece son yıllarda diğer ilçe merkezlerinden ve köylerden işsizlik nedeniyle göç edenlere raslıyoruz.

NÜFUS

Adıyaman ili gerek sosyal, ekonomik gerekse de nüfus bakımından Türkiye'de talihsiz iller arasında yer alır. 1954 yılından önce kendisine bağlı ilçelerle birlikte Malatya ilinin bir mahrumiyet ilçesi durumunda idi.

1940 yılında ilçe merkezinin nüfusu 11522 idi. 1970 nüfus sayımlarında ise rakam 31338'e yükseldiği görülmektedir. 30 senede 3 kat artan bu nüfus artışını göçe dayandırabiliriz.

Adıyaman ilini tüm olarak ele aldığımızda ilçeleriyle birlikte 1970 sayımına göre 303511 nüfusa sahip olduğu görülür. Bu nüfusun 70655'i şehir ve kasabalarda geri kalan 234544'i köylerde yaşamaktadır.

Buna göre 7614 km^2 olan Adıyaman ilinde km^2 ye 40 nüfus düşmektedir.

Yoğunluk Türkiye ortalamasının üstündedir. Bu rakamlardan da anlaşıldığı gibi Adıyaman'ın nüfusu il olduktan sonra önemli derecede artmıştır.

Merkez ilçede km^2 ye 50, Besni'de 38, Çelikhan' da 27 Gerger'de 41, Gölbaşı'da 43, Kahta'da 35, Samsat' ta 24 kişi düşer. Bunların ortalaması alındığında Adıya_ manın nüfus yoğunluğunun 40 olduğu görülür.

ADİYAMAN

1-12-1954 tarihinde yürürlüğe giren 6418 sayılı kanunla Adıyaman vilayeti kurulurken Malatya vilayetinden Adıyaman kazasını almıştır.

BESNİ

1-12-1954 yürürlüğe giren 6418 sayılı kanunla, Adıyaman vilayeti kurulurken Malatya vilayetinden Besni kazası Adıyamanın kazası olarak değiştirilmiştir.

1-4-1958 de yürürlüğe giren 7033 sayılı kanunla kurulan Gölbaşı kazasına Perveri ve Belveren nahiyelerini vermiştir.

25-5-1962 tarihinde Çankara köyü Tut Nahiyesinden Gölbaşı kazasına Perveri Harmanlı Nahiyesine bağlanmıştır.

9-4-1965 de Emir Haydar Gökçepayam (A. Payamca) Sarıkaya, Yaylacık köyleri Keysun (Çakırhöyük) Nahiyesinden Gaziantep vilayetinin Arahan kazasına bağlanmıştır.

Beydilli (Arabanbeydilli) köyü Suvarlı Nahiyesinden Gaziantep vilayeti Araban kazasına 9-4-1963 de bağlanmıştır.

KAHTA

1-12-1954 de yürürlüğe giren 6418 sayılı kanunla kurulurken Malatya vilayetinden Kahta kazasını almıştır.

30-7-1953 yılında Samsat kazasından Bazık, Belviran, Bosmuş, Karakune, Kocan, Kirbiz, Köseler köylerini Kahta merkez ilçesine almıştır.

14-6-1963 tarihinde Kahta kazası Narince nahiyesinden Başgöze (Kürtiyan) Gümüşkaşık (Keferdız) Güzelsu (Gimik) piyanko ve korulu (Barzo) köyleri Gerger kazası merkez nahiyesine geçmiştir.

14-6-1963 tarihinde Kahta kazası K.sincik nahiyesinden Mutlu (şifrin) köyü Celikhan kazası Merkez nahiyesine geçmiştir.

SAMSAT

1-4-1960 yürürlüğe giren 7033 sayılı kanunla teşekkül eden vilayet Merkez kazadan Samsat nahiyesini almıştır.

30-7-1953 tarihinde Bezık, Belviran, Bozmuş, Kerkune, Kocan, Kırbiz, Köseler köyleri Samsat kazasından Kahta kazasına geçmiştir.

CELİKHAN

1-6-1954 yürürlüğe giren 6325 sayılı Malatya vilayet merkezinden ORTAKÖY nahiyesinde teşekkül etmiştir.

14-6-1963 Mutlu (şifrin) köyü Kahta'dan Celikhan kazası Merkez nahiyeğe bağlanmıştır.

GERGER

1-6-1954 tarihinde yürürlüğe giren 6124 sayılı kanunla kurulurken Malatya vilayeti Pötürge kazasından Gerger nahiyesini almıştır.

1-6-1954 yürürlüğe giren 6324 sayılı kanunla kurulurken Malatya vilayeti Pötürge kazasından Taraksu nahiyesini almıştır.

1-6-1954 tarihinde Kahta kazası Narince nahiyesinden Ulubaş köyünü almıştır.

14-6-1963 Kahta kazasından Başgöze (Kürtiyan), Gümüşkaşık (Keferdiş), Güzelsu (Gimik), Kılıç (Piyanko) ve Korlu (Borzo) Merkez nahiyege geçmiştir.

GÖLBAŞI

1-4-1958 de yürürlüğe giren 7033 sayılı kanunla kurulurken Besni kazasından Perveri Nahiyesini almıştır.

4-1-1940 Maraş vilayeti Pazarcık kazasından Cataltepe köyü, Besni Küçük Perveri nahiyesine oradanda 1-4-1958 de Gölbaşı kazasına geçmiştir.

1-4-1946 tarihinde yürürlüğe giren 4869 sayılı kanunla Doğan şehir kazası kurulurken Karabahşıltı kılılı köyleri Gölbaşı küçük Perveri nahiyesinden Malatya vilayeti Doğan şehir kazasına bağlanmıştır.

25-5-1962 tarihinde Besni kazası Tut nahiyesinden Cankara köyü, Gölbaşı küçük perveri (Harmanlı) nahiyesine bağlanmıştır.

7-10-1963 tarihinde Pazarcık kazasından Azaplı, İnekli, Karaburun, Hacılar, Savran köyleri Gölbaşı kazasına bağlanmıştır.

ADİYAMAN İLİ	<u>1935</u>	<u>1940</u>	<u>1945</u>	<u>1950</u>
Toplam nüfus	147794	158572	156663	180397
Şehir	22867	24777	23724	28041
Kırsal	124927	133795	132939	152306
MERKEZ KAZA				
(TOP)	41224	44104	40905	47230
Şehir	10299	11522	10192	11633
Kırsal	30925	32582	30713	35597
BESNİ (TOP)	32968	35360	37593	43344
Şehir	8184	8826	9154	11633
Kırsal	24784	26534	30713	35597
CELİKHAN (TOP)	8313	9944	9979	11377
Şehir	1708	1823	1962	2111
Kırsal	6605	8121	7917	9266
GERGER (TOP)	15575	17188	17080	19219
Şehir	690	472	385	473
Kırsal	14885	16716	16695	18746
GÖLBAŞI (TOP)	11793	12278	12998	14474
Şehir	-	-	-	-
Kırsal	11793	12278	12998	14474
KAHTA (TOP)	32502	34079	33087	39073
Şehir	1273	1358	1391	2653
Kırsal	3129	32721	31696	26420
SAMSAT (TOP)	5419	5619	5121	5680
Şehir	713	776	640	721
Kırsal	4706	4843	4481	4959

-TABLOLARIN AÇIKLANMASI-

A grubu tablolar nüfusun yapısını ve nüfustaki gelişmeleri gösterir tablolardır.

Tablo A₁ den Tablo A₉ a kadar olan tablolar Adıyaman ilinin toplam nüfustaki gelişmelerle ilgili olup bakıldığında hemen nüfus artışının Türkiye ortalamasına yakın olduğunu söyleyebiliriz. (Yıllık nüfus artışı 2,5 3,0 arasındır).

Merkez ilçe ile Gölbaşı ilçesinde hızlı bir nüfus artışı olurken diğer ilçelerde bu artış pek azdır.

Tablo A₁ de 1965 yılında yıllık artış oranı 2,9 olan Adıyaman nüfusunun 1970 yılında 2,7 e düşmesi ve özellikle de erkek nüfusunun 2,9 dan 2,3 düşmesine neden olarak bu yıllardaki erkek nüfusunun yurd dışına ve yurd içine göçündendir diyebiliriz. Çünkü kadın nüfusunun yıllık artışı 2,9 dan 3,2 ye yükselmiştir. Bütün ilçelerdeki yıllık artış oranında erkek artış oranı kadın artış oranından daha azdır. Örneğin Çelikhanda 1965 yılında erkek nüfusun yıllık artış oranı Tablo A₆ da 2,4 iken kadın nüfusunun yıllık artış oranı 3,5 dir.

Tablo A 10 dan Tablo A 18 e kadar olan tablolar bize şehir nüfustaki gelişmelerden bahseder. Tablo A 10 da görüldüğü gibi devamlı ve düzenli bir nüfus artışı görülmektedir. Fakat Tablo 12 A da Besni nüfusunun 1955 de 11960 görürken, 1960 da ve 1965 de bu nüfusa yetişemediği, ancak bu nüfusa 1970 yıllarında yetişebilmiştir. Bunun nedeni ise (İlçelerin tarihinde belirttiğimiz gibi).

Yeri değiştirilen şehir merkezine bazı kişilerin göç etmeyip genellikle İstanbul, Adana, Mersine göç etmele-

rindendir oysa eski Besninin şehir nüfusu 1940 da 20.000 yaklaşan nüfusa sahiptir.

Tablo A 14 de de Perger şehir merkezinde 1955 yılında 899 olan nüfus 1960 da bir düşme görülmesine rağmen 1965 ve 1970 yıllarında hızlı bir şehirleşme görüldüğünden nüfusunda önemli bir gelişme mevcuttur. 1960 daki nüfus kaybına da ihtiyatla mevsimlik göçleri neden gösterebiliriz.

Bütün ilçelerin şehir nüfuslarının yıllık artış oranı yükselirken Tablo A 12 de Besni'nin 1965'de 0,8 olan yıllık artış oranı 1970 de 0,7 ye yine tablo A 13 de Kahtanın yıllık artış oranı 1965 de 15,6 dan 1970 de 7,6 ya düşmüştür. Adıyaman ilçeleri içinde en az nüfus artışı gösteren ilçesi Besni olduğunu açıkça görmekteyiz. Kahtanın 1960-1965 nüfus artışına (özellikle erkekte) neden olarak bu yıllarda petrol rafinerisinin kurulmasına bağliyabiliriz, yine Tablo A 17 de Samsat ilçe merkezindeki yıllık nüfus artışı 1965 yılında 4,6 dan 5,6 ya yükselirken erkek nüfusa 5,3 den 5,2 ye kadın nüfusu ise 4,0 dan 6,1 e yükselmiştir bunlar bahsedilen yıllar içerisindeki yurd dışı ve içi erkek göçlerine bağliayabiliriz. Burada dikkat edilmesi gereken şey Samsatın merkez ilçeden 1960 yılında gölbaşının ise Besniden ayrılıp ilçe olmalarıdır.

Tablo A 19 ile Tablo A 22 arasındaki tablolar Adıyaman ilinin köy nüfusunu ilgilendirir tablolardır. Tablo A 20 ile Tablo A 21 de görüldüğü gibi merkez ilçe ile Besni ilçelerindeki köy nüfuslarında bir düşme olduğunu hemen anlayabiliriz. Besni köyler nüfusunun 1955 yılında 55.746 olan nüfusu 1960 da 440096-1965 de 47117 ve 1970 yılında 51047 i olmasına rağmen halen 1955 köy nüfusuna sahip olamamıştır. Buna neden olarakta Besni ilçesi köylerinin idari bakımdan bir kısmının Gaziantep ili ile Gölbaşı ilçesine bağlanmasıdır.

İl olarak 1965 de 2,2 olan artış hızı 1970 de 1,6 ya düşerken bu rakam kadın nüfusunda değişmektedir. İlçeler tablosu incelendiğinde 1965 yılı yıllık artış oranları daha azdır.

Tablo A 22 ye baktığımızda 1965 yılında Kahta ilçesi köy nüfusu artarken erkek nüfusunun azaldığını görmekteyiz. Yine tablo A 22 de Samsat ilçesinde aynı durumu görmekteyiz. Buna neden olarakta Kahta ile Samsat ilçelerinden Adana'ya mevsimlik göç ve genç erkek kuşağın dışarıya (İstanbul'a) göçü söylenilebilir.

Tablo A 28 den Tablo A 35 e kadar olan tablolar köy ve şehir nüfuslarının toplam nüfusta ki oranlarını (yüzdelelerini) ifade etmektedir.

Tablo A 28 de görüldüğü gibi toplam nüfus yüzdeleri eşit oranda artmaktadır. Mesela 1955 de şehirler nüfusu toplam nüfusun 15,5 iken 1960 da 16,9 u 1965 de 19,2 yi 1970 de de 23,1 e yükselmiştir. Yani şehirlerdeki erkek nüfusu, toplam erkek nüfusundaki orana göre daha fazla olmaktadır. Kadın nüfusu ise daha az oranla şehirde temsil edilmektedir.

Köy nüfusu ise toplam nüfusun 1955 de 84,5 1960 da 83,0 1965 de 80,6 1970 de de 76,8 ini kapsamaktadır. Bu Türkiye ortalamasına yakın bir rakam olmakla beraber köy nüfusunun toplam nüfustaki payı düşerken şehir nüfusuna olan oranı artmaktadır. Bu da bize Adıyamanın şehirleşmekte olduğunu göstermektedir diyebiliriz.

Bütün ilçeler köy nüfusu ilçeler toplam nüfusunun % 81 ini kaplamaktadır. Bütün ilçelerin yaklaşık olarak toplam nüfuslarının % 81 e yakını köylerde yaşarken Gerger ilçesinde bu oran Tablo A 31 de görüldüğü üzere 95,2 dir.

Bu da şehir merkezinin küçük köy sayısının çok olmasındandır.

Tablo A 36 bize Adıyaman ilinin yüzölçümünü ve nüfus yoğunluğunu göstermektedir şunu hemen belirtmeli ki Adıyaman yüzölçümü bakımından Türkiye illerinin en küçüklerindendir, nüfus yoğunluğu ise Türkiye ortalamasına yakındır.

1955 yılında en geniş toprağa Besni sahip iken 1960 dan sonra bu yerini Kahta ilçesine bırakmıştır.

1955-1960 yılları arasında Merkez ilçede 318 km^2 toprak kaybı görmekteyiz. Bunun neden olarak 1 Nisan 1960 da Samsat ilçesinin Merkez ilçeden ayrılıp ayrı ilçe olmasıdır.

Ayrıca Besni ilçesinde 1955 yılından sonra bazı köylerinin idari bakımdan Gaziantep ve Gölbaşı ilçesine geçmesine bağlayabiliriz.

Nüfus yoğunluğu ise nüfus artışı hızına bağlı olup Merkez ilçede daha fazladır.

Tablo A 37 de şehir ve köy büyüklüğü ve sayısının değiştiğini göstermektedir. 1955 yılında 5 olan şehir sayısı daha önce bucak olan Gölbaşı ve Samsat'ında katılmasıyla 1960 dan sonra Adıyamanda şehir sayısının 7 ye çıktığını görmekteyiz. Ortalama yerleşme büyüklüğü ise yıllar arasında bir artışın olduğunu göstermektedir. Şehir sayısı 1960 dan sonra artmadığı halde köy sayısının 1965 de 6 1970 de yine 6 dır.

Ortalama şehir büyüklüğü ortalama köy büyüklüğünden daha hızlı bir şekilde büyümesine rağmen Türkiye ortalamasının altındadır.

Adıyaman ilinde Sex ritosuna bakıldığında Tablo A 38 Türkiye Sex ritosuyla hemen hemen aynı gelişmeleri gösterdiğini görürüz.

Yıllara göre Türkiye gibi Adıyaman'da erkek nüfusa düşen kadın nüfusu azalmaktadır. Başka bir ifadeyle sex ritosu düşmektedir.

Tek tek ilçeleri izlediğimizde Sex ritosu şehir ve köy nüfusunda ilçelerin göç özelliğine bağlı olarak değişimler göstermektedir.

Tablo A 39 bize nüfus guruplarının köy sayısına oranlarını göstermektedir mesela en fazla köy sayısının bulunduğu 751-1000 gurubun da nüfus gurubu içinde 1955 yılında 48 köy yer almaktadır ve bunların 20863 ü erkek 20062 sı kadındır.

Aynı gurup için 1970 e bakıldığında onbir köy artarak 59 a çıktığını ve nüfusunda 49839 olduğunu görmekteyiz.

En fazla nüfuzlu gurup 1965 de 501-750 nüfus gurubunda 127 köy sayısı 79626 nüfus gelmektedir. 1970 yılında ise 251-500 gurubuyla 112 köy 45814 nüfuslu yerler gelmektedir.

2251-2500-2751-3000 gurublarında köy sayısı ve nüfus bulunmamaktadır.

Tablo A 39 bize Adıyamanda yıllar arttıkça az nüfuslu köy sayısının arttığını gösterir. Bu özellik Türkiye köylerinin özelliğidir. Mesela 1970 yılında tüm köylerin % 70 i 0-750 kişi arasındaki köylerdir bunlar ortalama 100-150 hanelik köylerdirki bu Adıyamanın karakteristik tipidir.

En az nüfus ve köy sayısı ise 3251 gurubunda 1960 yılında 1 1970 yılında ise 2 köy sayısı gelmektedir. Buna göre toplam köy nüfusu içindeki yüzdeler de değişmektedir.

Tablo A 40-41,42 de Adıyaman ilinde nüfus gurublarının cinsiyete göre dağılımı ile ilgilidir.

Tablolara bakılınca hemen toplam nüfusun en çok 1955 de 19,2 sini, 1960 da 16,8 ini, 1965 de 17,7 sini, 1970 de ise 21,8 ini 0-4 yaşlarındaki çocuk nüfusunun kapsadığını görürüz en az nüfus ise 65 sınıfı aralığındadır. Köyler nüfusu içinde yine 0-4 sınıf aralığına düşen nüfus diğer nüfuslardan daha çoktur bu nüfuslarda erkek nüfus kadın nüfusuna oranla daha fazladır.

1970 nüfus sayımına göre Adıyaman ili Türkiye ortalamasından (29,5) fazla olan kaba doğum oranı (toplam nüfusda) 41,9 dur. Yukarıda söylediklerimizi destekleyici mahiyettedir. Bundanda anlayacağımız gibi Adıyaman genç guruba sahiptir.

B gurubu tablolar Adıyaman ilinin sosyal özelliklerini belirlemektedir.

Tablo B 1 den başlayarak B 9 kadar olan tablolar Adıyaman ilinin 14 ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun medeni hallerini bize açıkca göstermektedir. Şöyleki 1955 yılında medeni hali bilinen toplam 56559 erkek 58673 kadın nüfusuyla 115232 dir. Bunların bekar nüfusunu 21175 i (14 ve daha fazla nüfusun) % 18,4 ünü, evli nüfus ise 84925 ile bu nüfusun 73,7 sini dul nüfus 8584 ile 7,4, boşanmış ise 548 ile 0,5 ini kapsamaktadır.

Tablo B 1 e iyice bakıldığında evlilik oranında sayım yıllarına göre bir düşmenin söz konusu olduğunu bekar

olanların oranı ise bunun tersi olduğu (Art tıplı) göze çarpmaktadır. Boşanmış ve dul oranlarında düşmeler gözük-
mektedir. Tablo B 2 de 14 ve daha yukarı yaşlardaki toplam
nufusun cinsiyete göre evli, bekar, dul ve boşanmış'a
oranlarını göstermektedir. Buna göre diyebilirizki Adı-
yaman ilinde genellikle erkek nüfusunda evlenmeler azalmak-
ta bekar nüfusun çoğunluğunu ise erkekler meydana getir-
mektedir. Dul oranı ise kadınlarda hayret edilecek kadar
yüksektir. Buna neden Adıyamanda dul kadınların evlenmeyi-
şidir. Boşanmış oranında kadınlar erkeklerden fazladır.
Bundanda anlaşıldığı gibi boşanmış erkeklerin kızlarla
evlilik yaptığı, kadınların ise evlenmediğidir.

Tablo B 4 de köy nüfuslarında kadın oranı ile dul
kadın oranı daha da fazladır 1955 de 73,2 olan evli kadın
oranı 1960 da 76,1 e yükselmiştir. Tablo B 6 da şehir nü-
fusunda bu oranı biraz daha az görüyoruz 1955 de 71,0 1960
da 75,1 olarak görmekteyiz.

Tablo B 7 ile tablo B 12 arasında yer alan tablolar
Adıyaman nüfusunun cinsiyete göre doğum yerlerini göstermek-
tedir. Tabloya bakılınca hemen bütün nüfusun Türkiye doğum-
lu olduğunu ve % 99 a yaklaşık bir nüfusunda kendi ili
doğumlu olduğunu (Adıyaman) anlamak mümkündür başka ilde
doğan ise hemen hemen yok denecek kadar azdır, köy ve şehir
nüfuslarıyla kadın erkek nüfuslarının doğum yerleri de-
ğiş-
meyip eşittir. Ancak şehir nüfusunda başka il doğumlular
köye oranla daha fazladır.

Tablo B 13 den başlayarak tablo B 22 ye kadar olan
tablolar Adıyaman ili nüfusunun kültür ve okur yazarlığı-
yla ilgilidir.

Tablo B 13 de 6 ve daha yukarı yaştaki nüfusun okuma
yazma oranına bakıldığında 1955 yılında okuma yazma bilen

6 ve daha yukarı yaşıdaki nüfusun % 14,5 ını teşkil etmektedir. Bunun 12,7 si erkek nüfus 1,8 i ise kadın nüfustur. 1960 da bu oran erkek nüfusunda 12,2 kadın nüfusunda ise 1,6 ya düşmüştür. 1965 ve 1970 nüfuslarında bu oranlarda bir yükselme görülsede önemli değildir. Şehirlerde köylerde daha yüksek olduğu tablo B 14 ve Tablo B 15 de görülmektedir. Fakat bu oran Türkiye oranının çok altındadır.

Tablo B 16 da okuma yazma oranı bariz bir şekilde görülmektedir. Kadın nüfusun okuma yazma oranı köylerde çok düşüktür. Bunun nedeni olarak köylerde kız çocuklarının okumasının bir takım inançlara aykırı olduğu inancının olmasındandır. Bu inanç Adıyaman için halen geçerlidir.

Tablo B 17 de 11 ve daha yukarı yaşıdaki 1960-1965 nüfusun bitirilen son öğrenim durumuna baktığımızda 1960 nüfusunun % 46,3 ü girdiği okuldan mezun olamamış % 47,7 si de ilkokul mezunudur. Geriye kalan % 6 lık bir nüfusun ise 3,6 sı ortaokul 1,4 ü meslek okulu 0,4 üde yüksek okuldur bu oranlar kadın nüfusunda dahada azdır.

Tablo B 18 de 1965 nüfus sayımlarına göre ilkokul mezunu erkek nüfus % 77,1 iken bu oran kadın nüfusunda 11,3 dür. Diğer okullar aynı seyri göstermektedir. Tablo B 19-20-21-22-23-24-25 de de aynı durumu görmekteyiz. Sonuç olarak diyebiliriz ki Adıyaman ilinde okur yazarlık oranı Türkiye ortalamasının altındadır kadın nüfus okur yazarlık oranı Türkiye ortalamasının altındadır, kadın nüfus okur yazarlık oranı olarak çok düşüktür. Bu durum köy nüfusunda yok denecek kadar azdır, son yıllarda (1965) Adıyamanda meslek okullarının açılması nedeniyle bu okullarda artış görülmektedir. Yüksek okul oranı çok düşüktür yine de 1965-1970 yıllarında 1960 yılına göre bir artış vardır.

Adıyaman ilinde Din dağılımı tablo B 26 dan da anlaşılacağı gibi nüfusun hepsi islam dinidendir. 1965 de % 99,8 1960 da % 99,7 1965 de % 99,8 dir. Dinsiz hiç yoktur, diğer dinlerin içinde çok az hristiyan dinine rastlanmaktadır. Köy ve şehir nüfuslarında aynı durum söz konusudur.

Adıyaman ilinde ana dil tablo B 29 dan anlaşılacağı gibi 1955 de nüfusun % 99,5 u Türkçe iken 1960 da 85,5 e 1965 de de 53,5 düşmüştür. Buna neden olarak 10.000 den az nüfuslu yerlerin dillerini sayım yıllarında doğru geçmemiş olmalarındandır.

1960 yılından sonra azınlık diller içinde kürtçe hızlı bir artış göstermiştir.1960 da toplam nüfusun 14,5 1965 yılında 46,4 ünün anadili kürtçe olarak karşımıza çıkmaktadır, diğer diller içerisinde önemli bir yer tutan dile rastlanmamaktadır.

1965 sayım yılında erkek nüfus ile kadın nüfus arasında dil dağılımında pek önemli bir farklılık gözükmemektedir (Tablo B 30)

Tablo B 31 ve Tablo B 32 ye bakıldığında Adıyamanın köyler nüfusunun daha fazla kürtçe dili ana dil olarak görmek mümkündür,1965 yılında % 52,2 dir. Oysa şehirler nüfusunda bu oran 6,5 dur diyebiliriz. Adıyaman il olarak Türkiye'nin en çok kürtçe konuşulan illerindendir.

C gurubu tablolar Adıyaman ilinin ekonomik yapısı hakkında bilgi vermektedir.

Adıyaman ilinde 15 ve daha yukarı yaşlarda ki faal nüfus artışı pek fazla değildir.

Tablo C 1 de görüldüğü gibi 1955 de 104.879, 1960 da 110564, 1965 de 116153, 1970 de ise 128557 dir. Erkek faal nüfus daha fazla olup % 55 civarındadır en fazla çiftçiler, ormancılar balıkçılar ve ilgili meslekler dalı fazladır. Adıyamani anlatırken de bahsettiğimiz gibi Adıyamanda balıkçılık ve ormancılık yok denecek kadar azdır ancak çiftçilik bu nüfusun hemen hemen hepsini teşkil eder yanı tarımsal faaliyetlerde çalışan nüfus 1955 de % 92,5 1960 da 92,1, 1965 de 90,4, 1970 de ise 88,6 dır.

En az meslek gurubu ise maden ve taş çıkarmakla ilgili mesleklerdir ki bu da faal nüfusun % 1 kadar dahi değildir.

10.000 den az nüfuslu yerlerde ise yine en yüksek faal nüfus tablo C 3 de görüldüğü gibi ziraat kesiminde çalışan nüfustur. İkinci sırayı ise zanaatkarlar imalat ve tamirat işinde çalışanlar alır. En az faal nüfus maden ve taş çıkarmacılıkla ilgili mesleklerde toplanmıştır.

10.000 den az nüfuslu yerlerde ise tablo C 5 de görüldüğü gibi 10.000 den fazla nüfuslu yerlerden pek ayrı değildir, aynıdır.

Adıyamanda iktisadî faaliyet kollarına göre dağılımında bu nüfusa katılanlar sayısı (Tablo C 7) 106094 dür bu sayının % 91,5 ziraat, ormancılık ve avcılıkla uğraşanlardır. İstihraç sanayi ise yok denecek kadar azdır.

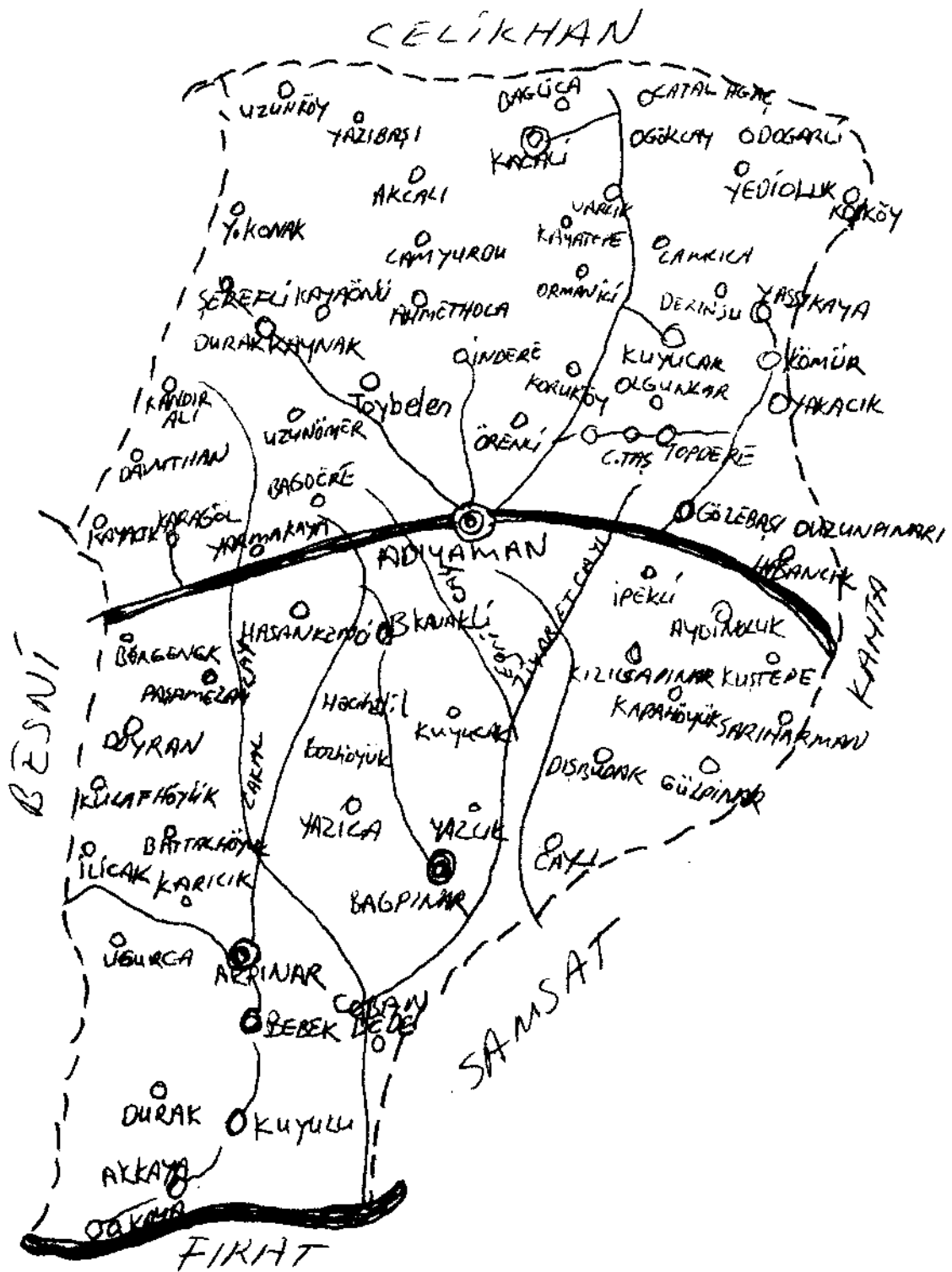
İktisadi faaliyet tarım olup diğer iktisadi faaliyet kolları çok az oranla temsil edilir. Bu iktisadi faaliyet kollarına tablo C 8 ve C 9 da görüldüğü gibi iştirak oranı erkeklerde daha fazladır.

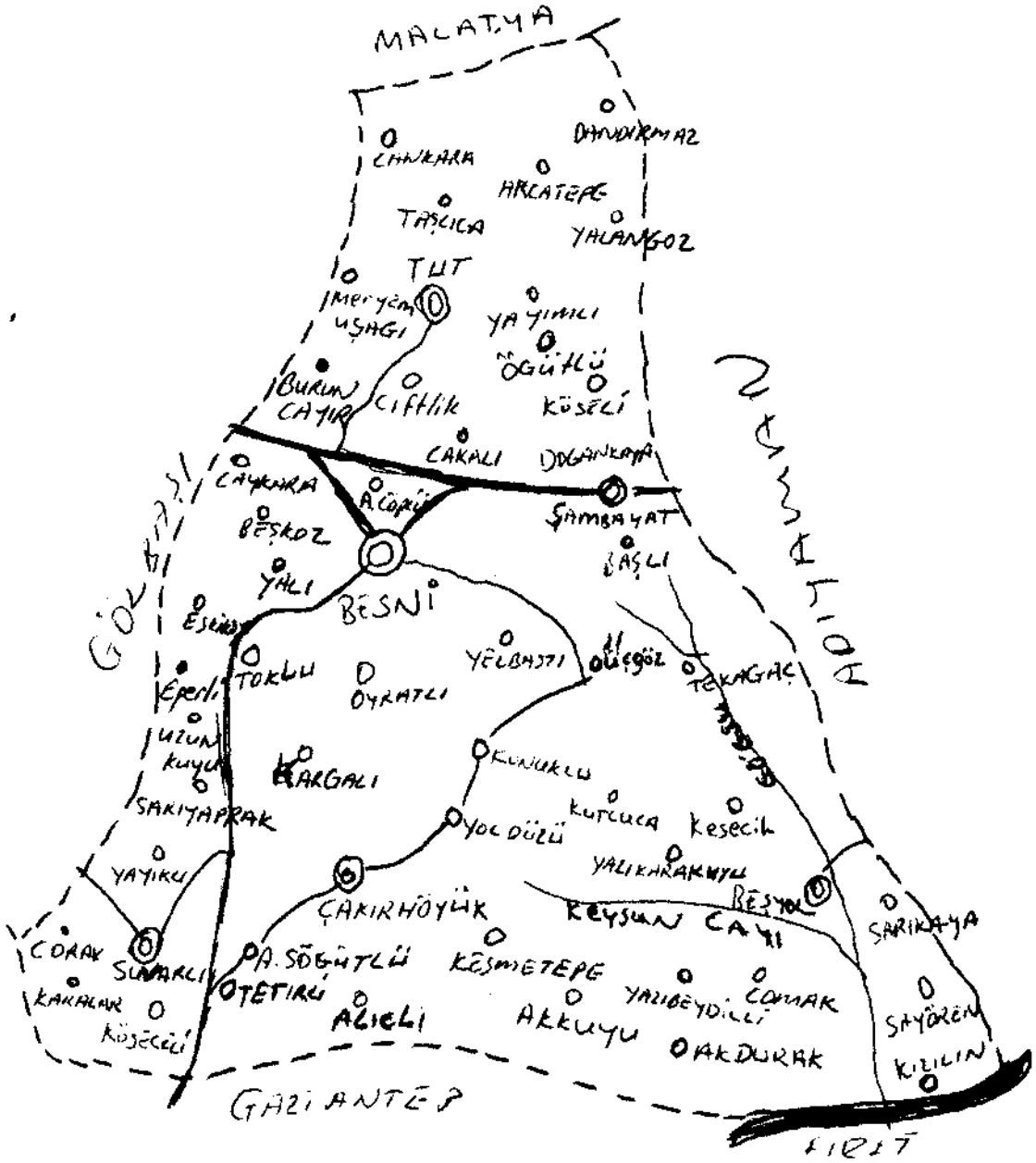
Adıyanda iş gücüne iştirak oranı işe tablo C 17-18-19-20-21-22 de açıklkça göstermektedir ki nüfusu 10.000 den fazla yerlerde genel faaliyet oranı daha azdır.

1960 da 42,5, 1965 de 42,8 dir. Oysa 10.000 den az nüfuslu yerlerde 1960 da 93,9, 1965 de ise 89,4 dür.

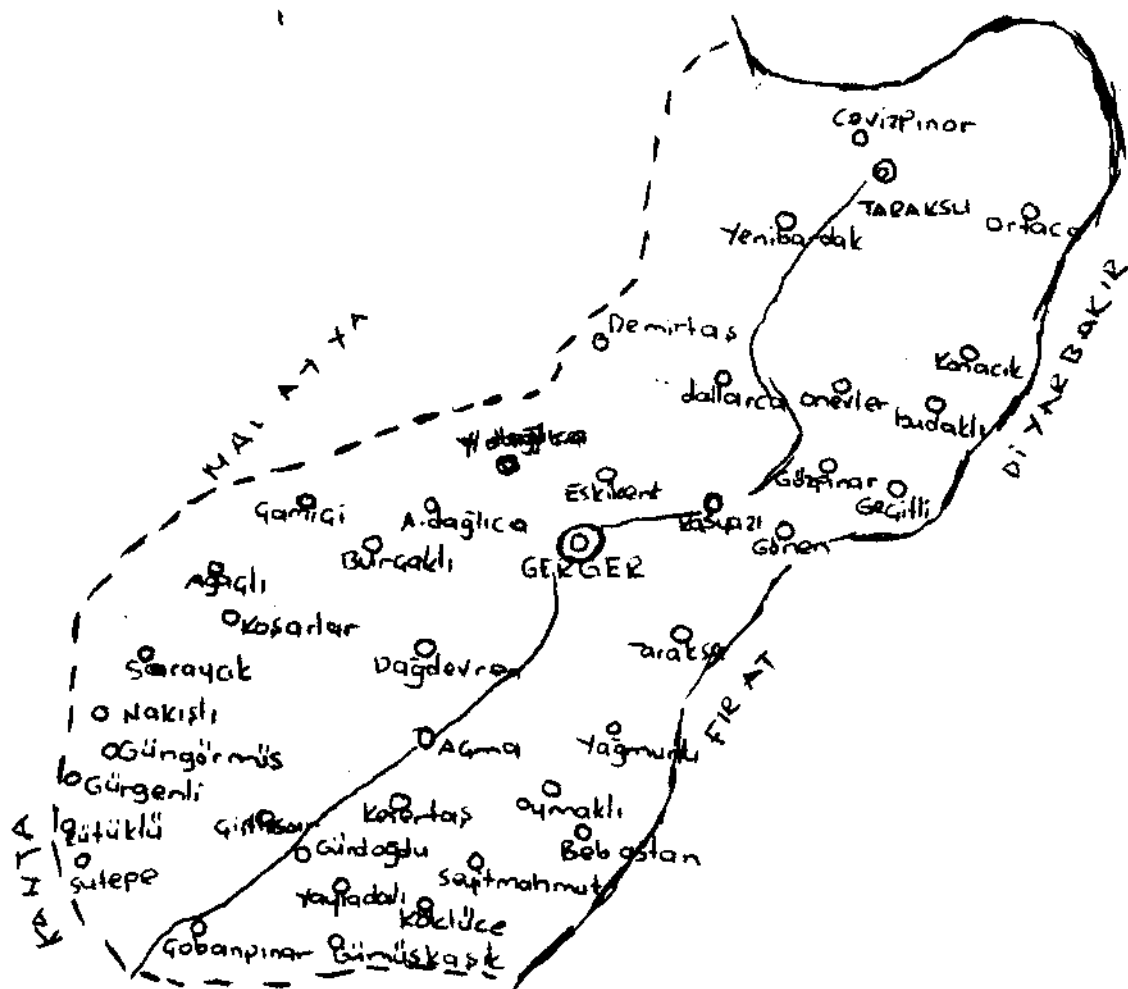
Adıyamanda cinsiyete göre iş gücü toplam olarak kadın erkek arasında pek fark yoktur 10.000 den fazla nüfuslu yerlerde bu oran erkek nüfusunda 1965 de 88,2, 1965 de 82,3 dür. Oysa kadınlarda 1960 da 2,7, 1965 de 3,9 dur.

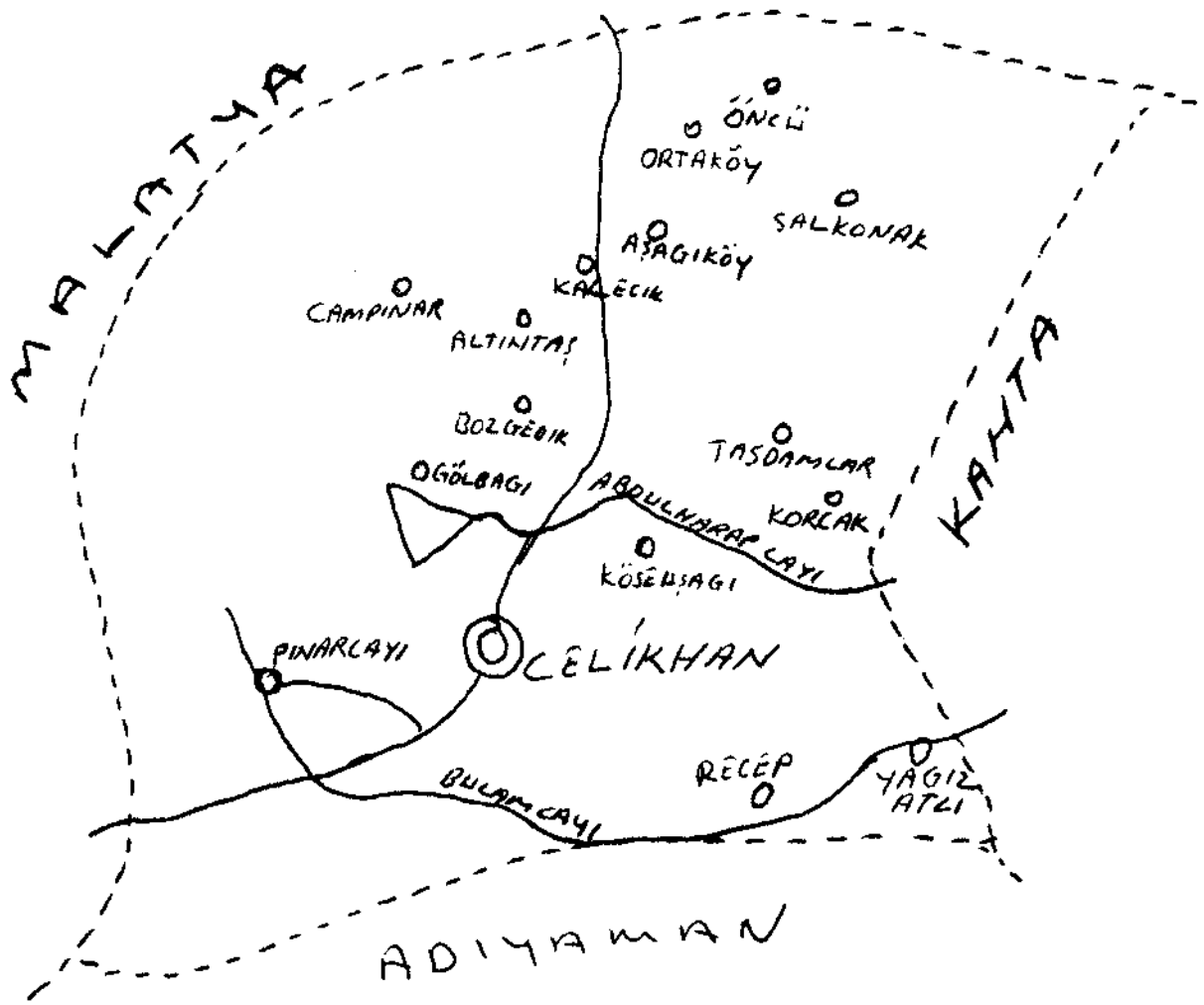
10.000 den az nüfuslu yerlerde ise kadın erkek faal nüfus eşittir.

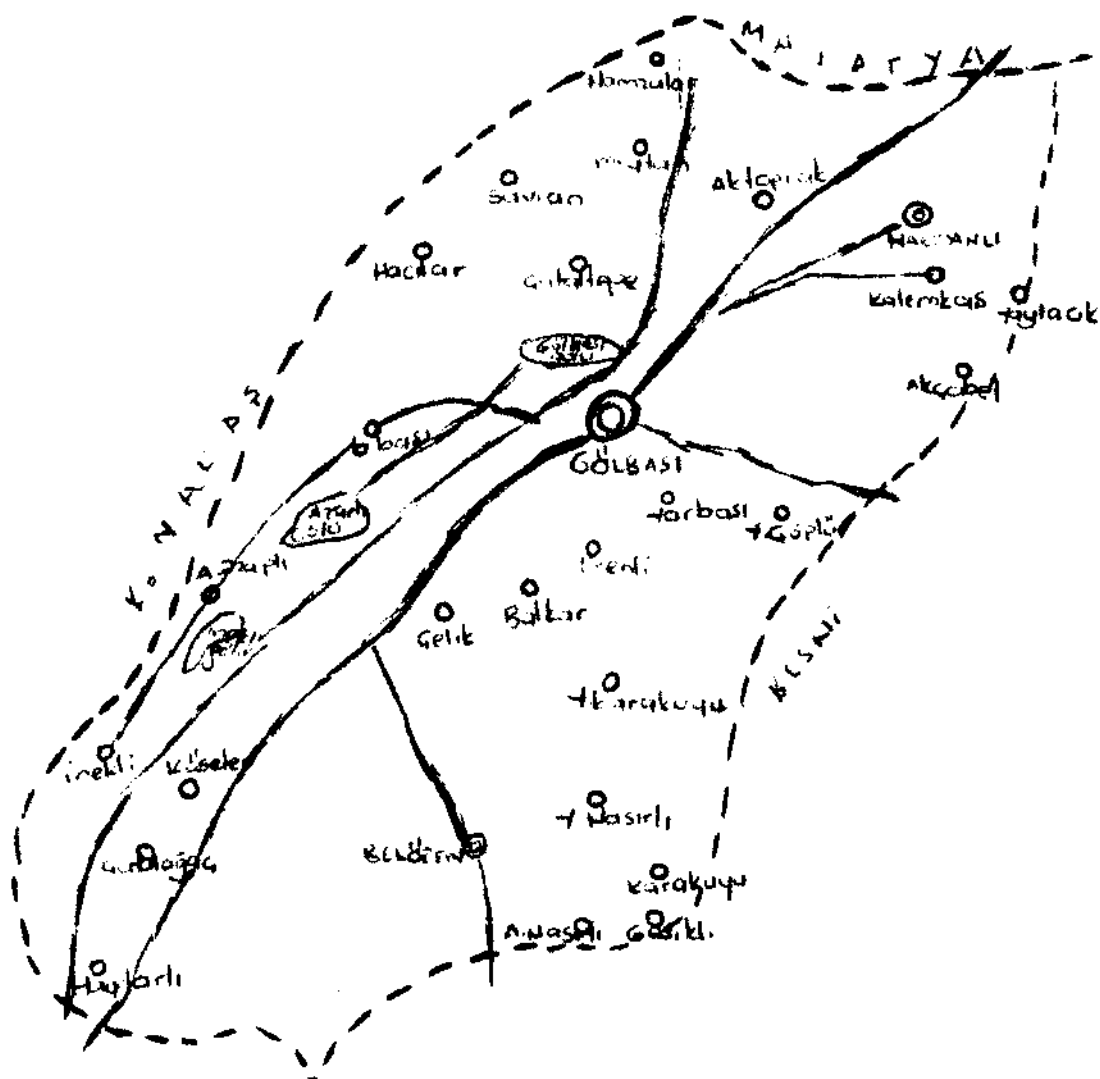

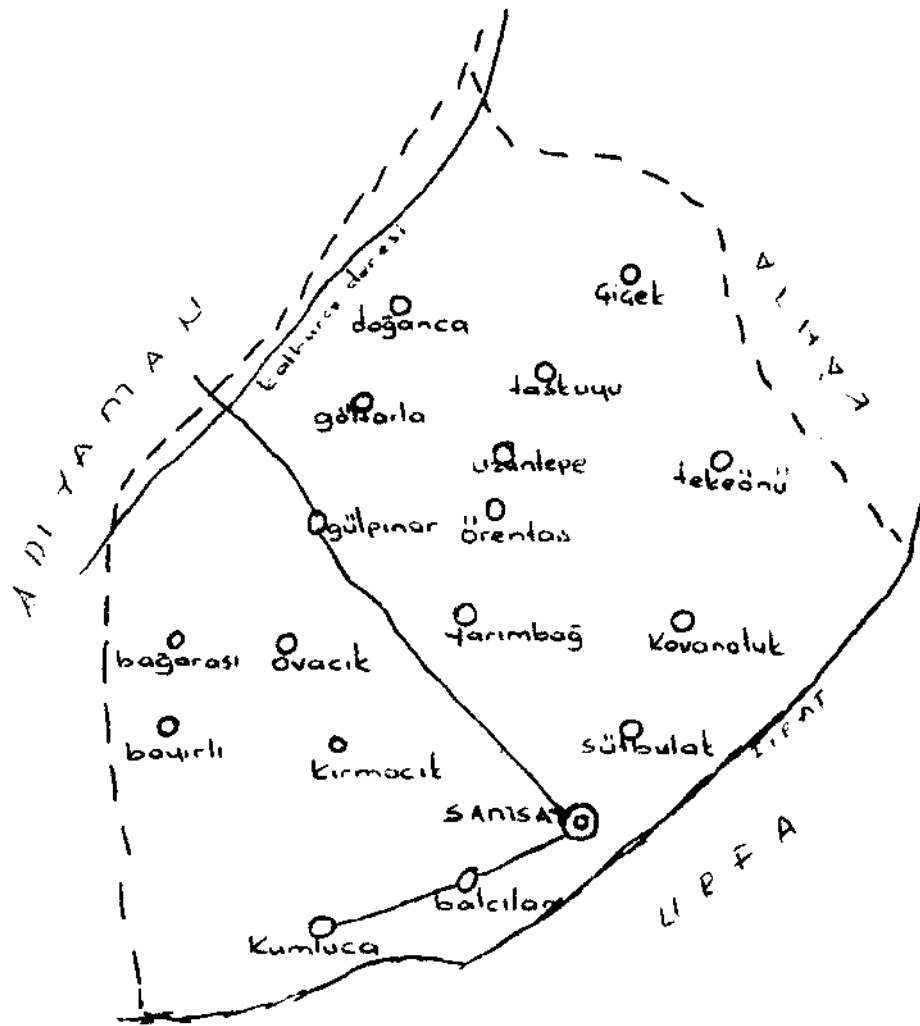

T A A L O L A R

TÜRKİYE NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

YILLAR	NÜFUS	SATIMLAR ARASI MUTLAK ARTIŞ	YILLIK ARTIŞ	YILLIK TÜZDE ARTIŞI
1945	18790174	—	—	—
1950	20947188	2157014	431403	2,2
1955	24064763	317575	623515	2,8
1960	27754820	3690057	738011	2,9
1965	31391421	3636601	727320	2,5
1970	35605176	4213755	842751	2,5

TÜRKİYE NÜFUSUNDAKİ ERKEK VE KADIN DAĞILIMI
VE
CİNSİYETE GÖRE ORANI

YILLAR	TOPLAM NÜFUS	ERKEK N	%	KADIN N	%	100 KADINA İSABET EDEN ERKEK SAYISI (SEX RİTOSU)
1945	18790174	—				
1950	20947188	10527085	50,3	10420103	49,7	101,0
1955	24064763	12232619	50,8	11832144	49,2	103,4
1960	27754820	14163888	51,0	13590932	49,0	104,2
1965	31391421	15996964	51,0	1539445	49,0	103,9
1970	35605176	18006986	50,6	17598190	49,4	102,3

TÜRKİYE'DE ORTALAMA İERLEŞME, ORTALAMA ŞEHİR VE KÖY BÜTÜKÜLÜĞÜ

SAYIM YILLARI	ŞEHİR VE KÖY SAYISI	ORTALAMA İERLEŞME BÜTÜKÜLÜĞÜ	ŞEHİR SAYISI	ORTALAMA ŞEHİR BÜTÜKÜLÜĞÜ	KÖY SAYISI	ORTALAMA KÖY BÜTÜKÜLÜĞÜ
1950	34777	603	495	10833	34252	456
1955	35331	681	544	12372	34787	492
1960	36061	769	620	14290	35441	533
1965	36259	866	621	17401	35638	578
1970	36633	971	638	21461	35995	608

САТМ ТИЛЛАРИНА ГӨӨ ТҮРКІҢГЕ'НИН СЕҢІЕ ҰЕ КӨҢ
НҮҒУСЛАРИ ТҮРКІҢГӨМҮ, НҮҒУС ҲОҒУНЛУҒУ

ЖИЛАР	ТОПЛАМ				СЕҢІЕЛЕР НҮҒУСУ				КӨТЛЕЕ НҮҒУСУ			ЖҮЗ БІЛГҮМДІ КҢ	НҮҒУС ҲОҒУН ЛУҒУ
	↑	£	К	↑	£	К	↑	£	↑	£	К		
1950	N 20942188	10522025	10420107	5244337	—	—	15202851	—	—	—	—	762119	27
	% 100.0	50.7	49.7	25.0	—	—	75.0	—	—	—	—	—	—
1955	N 24064763	12233421	11831341	6927343	3743059	3184284	12177420	8490762	867208	776456	31	—	—
	% 100.0	50.8	49.2	28.8	15.6	13.2	74.2	35.3	35.9	—	—	—	—
1960	N 27754220	14163888	13590972	8859771	4771433	4088298	18895089	9792455	950284	772091	36	—	—
	% 100.0	51.0	49.0	31.9	17.2	14.7	68.0	77.8	74.2	—	—	—	—
1965	N 31391421	15996964	15390972	10805817	—	—	20585604	—	—	—	724810	41	—
	% 100.0	51.0	49.0	34.4	—	—	56.6	—	—	—	—	—	—
1970	N 35605126	18006986	17598190	17691101	7312714	6328787	21914075	10694272	1129908	774817	45	—	—
	% 100.0	50.6	49.4	78.4	20.5	17.9	61.5	90.0	31.5	—	—	—	—

6 VE DANA TUKARI -TASLADARİ NÜFUSUN OKUMA-YAZMA VE CİNSİYETİ GÖRE DAĞILIMI

- Tübingen

JILAE		TOPLAM				OKUMA-YAZMA BILEN				OKUMA-YAZMA BILMEYEN				BILMEYEN		
	T _n	%	E _n	K _n	%	T _n	%	E _n	K _n	%	T _n	%	E _n	K _n	Z	
1950	178695	100.0	894402	50.1	49.9	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	4095
1955	196696	100.0	983568	50.2	49.3	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	32422
1960	2254012	100.0	1127006	50.0	49.0	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	8924
1965	2664392	100.0	1332196	50.9	49.1	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	12823
1965	2664392	100.0	1332196	50.9	49.1	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	12823
1960	2254012	100.0	1127006	50.0	49.0	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	8924
1965	2664392	100.0	1332196	50.9	49.1	522993	100.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	273008	50.0	12823

TOPLAM NÜFUSTAKİ GELİŞMELER

TABLO A.1

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	208355	102342	106413	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1960	233717	119454	114263	24962	12112	12850	4992	2422	2570	2.4	2.3	2.5
1965	262288	136615	130673	33571	17161	16410	6714	3432	3282	2.9	2.9	2.9
1970	303511	152237	151274	26223	15622	20601	7245	3125	4120	2.7	2.3	3.2

MERKEZ

TABLO A.2

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	60961	31749	29212									
1960	61949	32028	29921	988	279	709	218	76	142	0.4	0.2	0.5
1965	73679	38494	35185	11730	6466	5264	2346	269	1053	3.8	3.8	3.5
1970	86481	43905	42576	12802	5411	7391	2560	512	1478	3.5	1.3	4.2

NÜFUS TAKİ GELİŞMELER

BESNİ

TABLO A 3

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	67436	34243	33193	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	55263	27763	27500	2179	-6480	-5693	-2435	-1296	-1139	-3.6	-3.8	-3.4
1965	58742	29916	28826	3479	2153	1326	696	431	265	1.3	1.6	1.0
1970	63072	31346	31726	4330	1430	2900	866	286	580	1.5	1.0	2.0

KAHTA

TABLO A.4

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	48811	25274	23537	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	55968	28888	27080	7157	3614	3543	1431	723	208	2.9	2.9	3.0
1965	59590	30286	29304	3622	1398	2224	724	280	445	1.3	1.0	1.6
1970	66350	33175	33175	6760	2889	3871	1352	278	774	2.3	0.9	2.6

TOPLAM NÜFUSTAKİ GELİŞMELER

GERGER

TABLO A.5

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	19749	9825	9824	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	22494	11148	11346	2745	1223	1522	549	246	304	1.5	2.5	3.1
1965	26723	13022	13701	4229	1874	2355	846	375	471	3.8	3.4	4.2
1970	29395	14294	15101	2672	1272	1400	534	254	280	2.0	2.0	2.0

CELİKHAN

TABLO A.6

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	11798	6151	5647	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	12508	6579	5929	710	428	282	142	86	56	1.2	1.4	1.0
1965	14335	7359	6976	1227	780	1047	245	156	209	2.0	2.4	3.5
1970	16187	8215	7972	1852	856	996	370	171	199	2.6	2.3	2.9

NÜFUS TAKİ GELİŞİMLER

GÖLBAŞI

TABLO A.7

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1960	18643	9538	9105	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1965	26300	13484	12816	7657	3946	3711	1531	789	742	8,2	8,3	8,1
1970	33889	17227	16662	7589	3743	3846	1518	749	769	5,8	5,6	6,0

SAMSAT

TABLO A.8

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1960	6892	3510	3382	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1965	7919	4054	3865	1027	544	483	205	108	97	3,0	3,1	2,9
1970	8137	4075	4062	218	21	197	44	4	38	0,6	0,1	1,0

TOPLAM
NÜFUSTAKİ YILLIK ARTIŞ ORANI
0/0

TABLO A 9

İLCELER	1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM	2,4	2,3	2,5	2,9	2,9	2,9	2,7	2,3	3,2
MERKEZ	0,4	0,2	0,5	3,8	0,8	3,5	3,5	1,3	4,2
BESNİ	-3,6	-3,8	-3,4	1,3	1,6	1,0	1,5	1,0	2,0
KAHTA	2,9	2,9	3,0	1,3	1,0	1,5	2,3	0,9	2,6
GERGER	1,5	2,5	3,1	3,8	3,4	4,2	2,0	2,0	2,0
CELİKHAN	1,2	1,4	1,0	2,0	2,4	3,5	2,6	2,3	2,9
GÖLBAŞI	-	-	-	8,2	8,3	8,1	5,8	5,6	6,0
SAMSAT	-	-	-	3,0	3,1	2,9	0,6	0,1	1,0

ŞEHİR NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

TABLO A.10

TOPLAM

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞI			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	32350	16557	15793	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	39701	20119	19582	7351	3562	3789	1470	712	758	4.5	4.3	4.8
1965	51463	26568	24895	11762	6449	5313	2352	1290	1062	5.9	6.4	5.4
1970	70388	36447	33951	18935	9879	9056	3787	1976	1811	7.4	7.4	7.3

MERKEZ

TABLO A.11

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORAN %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	13966	7282	6684	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	16487	8382	8105	2521	1100	1421	504	220	284	3.6	3.0	4.2
1965	22153	11613	10540	5666	3231	2435	1133	646	487	6.9	7.7	6.0
1970	31263	16012	15251	9110	4399	4711	1822	880	942	8.2	7.6	8.9

ŞEHİR NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

BESNİ

TABLO A.12

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞI			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	11960	6146	5814	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	11994	5500	5694	-766	-646	-120	-153	-129	-24	-1,3	-2,1	-0,4
1965	11625	5712	5913	431	212	219	86	42	44	0,8	0,8	0,8
1970	12025	5920	6105	400	208	192	80	42	38	0,7	0,7	0,6

KAHTA

TABLO A.13

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	3022	1409	1613	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	3866	1991	1875	844	582	262	169	116	53	5,6	8,2	3,2
1965	6885	3626	3259	3019	1635	1384	604	327	227	15,6	16,4	14,8
1970	9512	6100	4412	2627	1474	1153	525	295	230	7,6	8,1	7,1

ŞEHİR NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

GERGER

TABLO A.14

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	899	484	415	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	859	337	322	240	147	93	48	29	19	53	60	40
1965	1229	639	590	570	302	268	114	60	54	17.3	17.8	16.8
1970	2279	1281	998	1050	642	408	210	128	82	17.0	20.0	13.9

CELİKHAN

TABLO A.15

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	2503	1236	1267									
1960	2901	1482	1419	398	246	152	80	49	31	3.2	4.0	2.4
1965	3905	1698	1607	404	216	188	81	43	38	2.8	2.9	2.7
1970	4134	2168	1966	829	470	359	166	94	72	5.0	5.5	4.5

ŞEHİR NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

GÖLBAŞI

TABLO A.16

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞ			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	3603	1663	1940	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1965	5044	2662	2382	1441	999	442	288	200	88	80	120	45
1970	9616	5188	4428	4572	2526	2046	914	505	409	181	190	171

SAMSAT

TABLO A.17

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	991	487	504	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1965	1222	618	604	231	131	100	46	26	20	46	53	40
1970	1569	778	791	347	160	187	69	32	37	56	52	61

ŞEHİR NÜFUSUNDAKİ YILIK ARTIŞ ORANI
%

TABLO A 18

İLÇELER	1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM	4,5	4,3	4,8	5,9	6,4	5,4	7,4	7,4	7,3
MERKEZ	3,6	3,0	4,2	6,9	7,7	6,0	8,2	5,5	6,2
BESNİ	-1,3	-2,1	-0,4	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6
KAHTA	5,6	8,2	3,2	15,6	16,6	14,8	7,6	8,1	7,1
GERGER	-5,3	-6,0	-4,0	17,3	17,8	16,8	17,0	20,0	13,9
CELİKHAN	3,2	4,0	2,4	2,8	2,9	2,7	5,0	5,5	4,5
GÖLBASI	/	/	/	8,0	12,0	4,5	18,1	19,0	17,1
SAMSAT	/	/	/	4,6	5,3	4,0	5,6	5,2	6,1

KÖY NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

TOPLAM

TABLO A. 19

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	136405	90785	85620	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	134016	99335	94681	17611	8550	9061	3522	1710	1812	2.0	1.9	2.1
1965	215825	140047	105778	21809	10712	11097	4362	2142	2219	2.2	2.2	2.3
1970	233113	115790	117323	17288	5743	11543	3458	1149	2309	1.6	1.0	2.2

MERKEZ

TABLO A. 20

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	46995	24467	22528	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	45462	23646	21816	1533	-821	-712	-307	-164	-143	-0.7	-0.7	-0.6
1965	51526	26881	24643	6064	3235	2829	1213	647	566	2.7	2.7	2.6
1970	55218	27893	27325	3692	2082	2680	738	202	536	1.4	0.8	2.2

KÖY NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

BESNİ°

TABLO A-21

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	55476	28007	27379	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	44069	22263	21806	-11407	-5834	-5573	-2281	-1167	1114	-41	-4,2	-4,1
1965	44117	24204	22913	3048	1941	1107	609	388	221	1,4	1,7	1,0
1970	51047	25426	25621	3930	1222	2708	786	244	542	1,7	1,0	2,4

KAHTA

TABLO B-22

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	45728	23065	22924									
1960	52002	26297	25805	6313	3032	3281	1263	606	656	2,8	2,5	3,0
1965	52205	26660	26045	603	-237	840	121	-147	168	0,2	0,2	0,7
1970	56838	28035	28763	4133	1415	2718	827	283	544	1,6	1,1	2,1

KÖY NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

GERGER

TABLO A 23

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	18850	9441	9409	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	21835	10811	11024	2985	1370	1615	597	274	323	3,2	2,9	3,4
1965	25494	12383	13111	3659	1572	2087	732	314	418	3,4	2,9	3,8
1970	27116	13013	14103	1622	630	992	324	126	198	1,3	1,0	1,5

CELİKHAN

TABLO A.24

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	4295	4915	4380	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	9607	5097	4510	312	182	130	62	36	26	0,7	0,7	0,6
1965	11030	5661	5369	1423	564	859	285	113	172	3,0	2,2	3,8
1970	12053	6047	6006	1023	386	637	205	77	128	1,9	1,4	2,4

KÖY NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELER

GÖLBAŞI

TABLO A.25

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	15040	7598	7442	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1965	21256	10822	10434	6216	3224	2992	1243	645	598	8,3	8,5	8,0
1970	24223	12039	12234	3017	1217	1800	603	243	360	2,8	2,2	3,5

SAMSAT

TABLO A.26

YILLAR	NÜFUS			MUTLAK NÜFUS ARTIŞI			YILLIK MUTLAK ARTIŞ			YILLIK ARTIŞ ORANI %		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1960	6901	2023	2878	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1965	6697	3436	3261	796	413	383	159	83	76	2,7	2,7	2,7
1970	6568	3297	3271	-129	-139	10	-26	-28	2	-0,4	-0,8	0,1

KÖY HÜFESUNDAKİ YILLIK ARTIŞ ORANI
%/0

TABLO A.27

İLCELER	1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM	2,0	1,9	2,1	2,2	2,2	2,3	1,6	1,0	2,2
MERKEZ	-0,7	-0,7	-0,6	2,7	2,7	2,6	1,4	2,0	2,2
BESNİ	-4,1	-4,2	-4,1	1,4	1,7	1,0	1,7	1,0	2,4
KAHTA	2,8	2,5	3,0	0,2	0,2	0,7	1,6	1,1	2,1
GERGER	3,2	2,9	3,4	3,4	2,9	3,8	1,3	1,0	1,5
CELİKHAN	0,7	0,7	0,6	3,0	2,2	3,8	1,9	1,4	2,4
GÖLBASI	—	—	—	8,3	8,5	8,0	2,8	2,3	3,5
SAMSAT	—	—	—	2,7	2,7	2,7	-0,4	0,8	-0,1

SAYIMLARA GÖRE ŞEHİR VE KÖY NÜFUSLARI

TOPLAM

TABLO A.28

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	208755	107342	101413	32350	16557	15793	176405	90785	85620
	%	100.0	51.4	48.6	15.5	7.9	7.6	84.5	43.5	41.0
1960	N	233717	119454	114263	39701	20119	19582	194016	99335	94681
	%	100.0	51.2	48.8	16.9	8.6	8.3	89.0	42.5	40.5
1965	N	267288	136615	130673	51463	26568	24895	215825	110047	105778
	%	100.0	51.2	48.8	19.2	9.9	9.3	80.6	41.1	39.5
1970	N	303511	152237	151274	70398	36447	33951	233113	115790	117323
	%	100.0	50.2	49.8	23.1	12.0	11.1	76.8	38.2	38.6

MERKEZ İLÇE

TABLO A.29

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	60961	31749	29212	13966	7282	6684	46995	24467	22528
	%	100.0	52.1	47.9	22.9	11.9	11.0	77.0	40.1	36.9
1960	N	61949	32028	29921	16487	8382	8105	45462	23646	21816
	%	100.0	51.7	48.3	26.6	13.5	13.1	73.4	38.2	35.2
1965	N	73679	38494	35185	22153	11613	10540	51520	26881	24645
	%	100.0	52.2	47.8	30.1	15.8	14.3	69.9	36.5	33.4
1970	N	86481	43905	42576	31263	16012	15251	55218	27893	27325
	%	100.0	50.8	49.2	36.2	18.5	17.7	63.8	32.2	31.6

SAYIMLARA GÖRE ŞEHİR VE KÖY NÜFUSLARI

BESNİ

TABLO 9A)3A

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	67436	34243	33193	11960	6146	5814	55476	28097	27379
	%	100.0	50.8	49.2	17.7	9.1	8.6	82.3	41.7	40.6
1960	N	55263	27763	27500	11194	5500	5694	44069	22263	21806
	%	100.0	50.2	49.8	20.3	10.0	10.3	79.7	40.3	39.4
1965	N	58742	29916	28826	11625	5712	5913	47117	24204	22913
	%	100.0	50.9	49.1	19.8	9.7	10.1	80.2	41.2	39.0
1970	N	63072	31346	31726	12025	5920	6105	51047	25426	25621
	%	100.0	49.7	50.3	19.1	9.4	9.7	81.0	40.3	40.7

KANTAR

TABLO A 31

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	48811	25274	23537	3022	1409	1613	45789	23865	21924
	%	100.0	51.8	48.2	6.2	2.9	3.3	93.8	48.9	44.9
1960	N	55968	28883	27085	3860	1991	1875	52102	26892	25205
	%	100.0	51.6	48.4	6.9	3.6	3.3	93.0	48.0	45.0
1965	N	59590	30286	29304	6885	3626	3259	52705	26660	26045
	%	100.0	50.8	49.2	11.6	6.1	5.5	88.4	44.7	43.7
1970	N	66350	33175	33175	9512	5100	4412	56838	28075	28763
	%	100.0	50.0	50.0	14.3	7.7	6.6	85.7	42.3	43.4

SAYIMLARA GÖRE KÖY VE ŞEHİR NÜFUSLARI

GERGER

TABLO A.32

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	19749	9925	9824	899	484	415	18850	9441	9409
	%	100.0	50.3	49.7	4.6	2.5	2.1	95.4	47.8	47.6
1960	N	22494	11148	11346	659	337	322	21835	10811	11024
	%	100.0	49.6	50.4	2.9	1.5	1.4	97.0	48.0	49.0
1965	N	26723	13022	13701	1229	639	590	25494	12383	13111
	%	100.0	48.7	51.3	4.6	2.4	2.2	95.4	46.3	49.1
1970	N	29395	14294	15101	2279	1281	998	27116	13013	14103
	%	100.0	48.6	51.4	7.8	4.4	3.4	92.2	44.2	48.0

ÇELİKHAN

TABLO A-33

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	11798	6151	5647	2503	1236	1267	9295	4915	4380
	%	100.0	52.1	47.9	21.2	10.5	10.7	78.8	41.7	37.1
1960	N	12508	6579	5929	2901	1482	1419	9607	5097	4510
	%	100.0	52.6	47.4	23.2	11.8	11.4	76.8	40.7	36.1
1965	N	14335	7359	6976	3305	1698	1607	11030	5661	5369
	%	100.0	51.3	48.7	23.0	11.8	11.2	76.9	39.5	37.4
1970	N	16187	8215	7972	4134	2168	1966	12053	6047	6006
	%	100.0	50.8	49.2	25.5	13.4	12.1	74.5	37.4	37.1

SAYIMLARA GÖRE ŞEHİR VE KÖY NÜFUSLARI

GÖLBAŞI

TABLO. A.34

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	%	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1960	N	18643	9538	9105	3603	1940	1663	15040	7598	7442
	%	100,0	51,2	48,2	19,3	10,4	8,9	80,7	40,8	39,9
1965	N	26300	13484	12816	5044	2662	2382	21256	10822	10434
	%	100,0	51,3	48,7	19,2	10,1	9,1	80,8	41,1	39,7
1970	N	33889	17227	16662	9616	5188	4428	24273	12039	12234
	%	100,0	50,8	49,2	28,4	15,3	13,1	71,6	35,5	36,1

SAMSAT

TABLO A.35

YILLAR		TOPLAM			ŞEHİR			KÖY		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	N	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	%	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1960	N	6892	3510	3382	991	487	504	5901	3023	2878
	%	100,0	50,9	49,1	14,4	7,1	7,3	85,6	43,9	41,7
1965	N	7919	4054	3865	1222	618	604	6697	3436	3261
	%	100,0	51,2	48,8	15,4	7,8	7,6	84,6	43,4	41,2
1970	N	8137	4075	4062	1569	778	791	6568	3297	3271
	%	100,0	50,0	50,0	19,3	9,6	9,7	80,7	40,5	40,2

ADIYAMAN İL VE İLCELER İTİBARIYLA
ŞEHİRLER VE KÖYLER NÜFUSUNDAKİ
CİNSİYET DAĞILIMI % Sİ

TABLO A.36

İL VE İLCELER		1955			1960			1965			1970		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM	Ş	15,5	7,9	7,6	16,9	8,6	8,3	19,2	9,9	9,3	23,1	12,0	11,1
	K	84,5	43,5	41,0	83,0	42,5	44,5	80,7	41,4	39,5	76,8	38,1	38,6
MERKEZ	Ş	22,9	11,9	11,0	26,6	13,5	13,1	30,1	15,8	14,3	36,2	18,5	17,7
	K	77,1	40,2	36,9	73,4	38,2	35,2	69,9	36,5	33,4	63,8	32,2	31,6
BESNİ	Ş	17,7	9,1	8,6	20,3	10,0	14,3	19,8	9,7	10,1	19,1	9,4	9,7
	K	82,3	44,7	40,6	79,7	40,3	39,4	80,2	41,2	39,0	81,0	40,3	49,7
KAHTA	Ş	6,2	2,9	3,3	6,9	3,6	3,3	11,6	6,1	5,5	14,3	7,7	6,6
	K	93,8	48,9	44,9	93,0	48,0	45,0	88,4	47,7	43,7	85,7	42,3	43,4
GERGER	Ş	4,6	2,5	2,1	2,9	1,5	1,4	4,6	2,4	2,2	7,8	4,4	3,4
	K	95,4	47,8	47,6	97,0	48,0	49,0	95,4	46,3	49,1	92,2	44,2	48,0
CELİKHAN	Ş	21,2	10,2	10,7	23,2	11,8	11,4	23,0	11,8	11,2	22,5	13,4	12,1
	K	78,8	41,7	37,1	76,8	40,7	36,1	76,9	39,5	37,4	74,5	37,4	37,1
GÜLBASI	Ş	—	—	—	19,3	10,4	8,9	19,2	10,1	9,1	28,4	15,3	13,1
	K	—	—	—	80,7	40,8	39,9	80,8	41,1	39,7	71,6	35,5	36,1
SAMSAT	Ş	—	—	—	14,4	7,1	7,3	15,4	7,8	7,6	19,2	9,6	9,7
	K	—	—	—	85,6	43,9	41,7	84,6	43,4	41,2	80,7	40,5	40,2

ADIYAMAN İLİ SAYIM YILLARINA GÖRE NÜFUS YOGUNLUĞU VE
YÜZÖLÇÜMÜ

TABLO A.36

İLÇELER	1955		1960		1965		1970		1970 Yüzölçü mü 90 dap.
	Yüzölçümü Km ²	NÜFUS YOGUN LUĞU	Yüzölçümü Km ²	NÜFUS YOGUN LUĞU	Yüzölçümü Km ²	NÜFUS YOGUN LUĞU	Yüzölçümü Km ²	NÜFUS YOGUN LUĞU	
TOPLAM	17558	27	7564	31	7614	35	7614	39	100,0
MERKEZ	2030	30	1702	36	1702	43	1702	50	22,3
BESNİ	2348	28	1695	33	1649	35	1649	38	21,7
KAHTA	1966	20	1933	23	1854	24	1854	27	24,3
GERGER	651	30	653	34	702	38	702	41	9,2
CELİKHAN	563	24	555	29	584	32	584	35	7,7
GÖLBASI	—	—	688	27	784	33	784	43	10,3
SAMSAT	—	—	358	20	339	23	339	24	4,5

ADYAMAN İLİNDE ORTALAMA YERLEŞME-
ORTALAMA ŞEHİR VE KÖY BÜYÜKLÜĞÜ

TABLO A. 37

YILLAR	ŞEHİR VE KÖY SAYISI	ORTALAMA YERLEŞME BÜYÜKLÜĞÜ	ŞEHİR SAYISI	ORTALAMA ŞEHİR BÜYÜKLÜĞÜ	KÖY SAYISI	ORTALAMA KÖY BÜYÜKLÜĞÜ
1955	321	650,3	5	6470,0	316	558,2
1960	331	706,0	7	5621,5	324	598,8
1965	342	781,5	7	7351,8	335	644,2
1970	348	872,1	7	10056,8	341	683,6

ADİYAMAN İLİ SEX RİTOSU

TABLO A.38

İL VE İLÇELER	1955			1960			1965			1970		
	T	Ş	K	T	Ş	K	T	Ş	K	T	Ş	K
TOPLAM	105.8	104.8	106.0	104.5	102.7	104.9	104.5	106.7	104.0	100.6	107.3	98.6
MERKEZ	108.6	108.9	108.6	107.0	103.4	108.4	109.4	110.7	109.0	103.1	109.9	102.0
RESNİ	103.1	105.7	102.6	100.9	96.5	102.0	103.7	96.6	105.6	98.8	96.9	99.2
KAHTA	107.3	87.3	108.8	106.6	106.1	106.7	103.3	111.2	102.3	100.0	115.5	97.6
GERGER	101.0	116.6	100.3	98.2	104.6	98.0	95.0	117.3	94.4	94.6	128.3	92.2
CELİKHAN	108.9	97.5	112.2	110.9	104.4	113.0	105.4	108.8	105.4	103.0	110.2	100.6
GÖLBASI	—	—	—	104.7	116.6	102.0	105.2	101.3	103.7	103.3	117.1	98.4
SAMSAT	—	—	—	103.7	96.6	105.0	104.8	102.3	105.3	100.3	98.3	100.7

NÜFUS GRUPLARI İTİBARIYLA KÖY
SAYISI VE NÜFUS TOPLAMI

(KADIN ERKEK)

TABLO A.39

		1965				1970			
NÜFUS	KÖY	NÜFUS TOPLAMI			KÖY	NÜFUS TOPLAMI			
GRUPLARI	SAYISI	T	E	K	SAYISI	T	E	K	
Toplam	N	335	215825	110047	105720	341	233427	115740	
	%	100,0	100,0	51,0	49,0	100,0	100,0	49,7	
-250	N	12	2169	1088	1071	14	2749	1429	
	%	3,6	1,0	0,5	0,5	4,1	1,2	0,6	
251-500	N	114	44058	22313	21745	112	45814	22937	
	%	34,0	20,4	10,3	10,1	32,8	19,7	9,9	
501-750	N	127	73626	40636	38990	111	69419	34555	
	%	37,9	36,8	18,8	18,0	32,6	29,8	14,9	
751-1000	N	48	40828	20862	20062	59	49819	24792	
	%	14,2	19,0	9,7	9,3	17,3	21,4	10,6	
1001-1250	N	22	24383	12486	12297	23	25132	12288	
	%	6,6	11,5	5,8	5,7	6,7	10,8	5,3	
1251-1500	N	10	4028	2124	1864	11	14928	7197	
	%	2,9	1,9	1,0	0,9	3,2	6,4	3,1	
1501-1750	N	7	3328	1705	1623	1	1656	815	
	%	2,1	1,5	0,8	0,7	0,3	0,7	0,3	
1751-2000	N	1	1812	975	842	2	3894	2041	
	%	0,3	0,8	0,5	0,3	0,6	1,7	0,9	
2001-2250	N	3	6315	3211	3104	4	8466	4136	
	%	0,9	2,9	1,5	1,4	1,2	3,6	1,8	
2251-2500	N	-	-	-	-	-	-	-	
	%	-	-	-	-	-	-	-	
2501-2750	N	2	5332	2835	2497	-	-	-	
	%	0,6	2,5	1,3	1,2	-	-	-	
2751-3000	N	-	-	-	-	-	-	-	
	%	-	-	-	-	-	-	-	
3001-3251	N	-	-	-	-	2	6256	3131	
	%	-	-	-	-	0,6	2,6	1,3	
3251 +	N	1	3444	1751	1693	2	7074	3566	
	%	0,3	1,6	0,8	0,8	0,6	3,0	1,5	

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN YAŞ GRUPLARI
VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

TOPLAM.

TABLO A. 40

YAŞ GRUPLARI	SAYIM YILLARI												
	1955			1960			1965			1970			
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K	
TOPLAM N	208755	107342	101413	233777	119454	114263	252288	136695	115593	293511	152337	151274	
BİLİNMEYEN	530	267	263	374	216	158	343	202	141	118	60	58	
TOPLAM N ₁	208225	107075	101150	233403	119238	114105	251945	136493	115522	293493	152277	151216	
	%	100.0	51.4	48.6	100.0	51.0	49.0	100.0	51.1	48.9	100.0	50.2	49.8
0-4	N	40131	21506	18625	39252	20524	18678	47131	24446	22735	63666	31062	32594
	%	19.2	10.2	9.0	16.8	8.8	8.0	17.7	9.2	8.5	21.0	10.2	10.8
5-9	N	31825	17120	14705	38866	21106	17260	44734	23009	20824	53612	28029	25583
	%	15.3	8.2	7.1	16.6	9.0	7.6	16.8	9.0	7.8	17.7	9.2	8.5
10-14	N	19806	11515	8291	28445	15910	12535	34954	20012	14942	36343	19334	16409
	%	9.5	5.5	4.0	12.2	6.8	5.4	13.1	7.5	5.6	12.0	6.6	5.4
15-19	N	19336	11140	8226	18513	10325	8188	22323	12335	10038	27936	15165	12771
	%	9.3	5.3	4.0	7.9	4.4	3.5	8.4	4.6	3.8	9.2	5.0	4.2
20-24	N	18284	2854	10440	17547	2157	10390	17352	6859	10493	19376	8234	11142
	%	8.8	3.8	5.0	7.5	3.1	4.4	6.4	2.5	3.9	6.4	2.7	3.7
25-34	N	10362	14309	16553	36712	12452	19265	37385	16997	20388	34629	15306	19383
	%	14.8	6.9	7.9	15.8	7.5	8.3	14.0	6.4	7.6	11.4	5.0	6.4
35-44	N	19125	9590	10085	21424	10326	11098	26869	13736	13073	30240	15432	14808
	%	9.5	4.7	4.8	9.2	4.4	4.8	10.1	5.1	5.0	9.9	5.1	4.8
45-54	N	14268	7520	7248	15798	7877	7921	16009	7743	8266	15960	8080	7880
	%	7.1	3.6	3.5	6.8	3.4	3.4	6.0	2.9	3.1	5.3	2.7	2.6
55-64	N	8725	4299	4426	11004	2711	5293	12590	6549	6041	12462	6167	6280
	%	4.2	2.1	2.1	4.7	2.4	2.3	4.7	2.5	2.2	4.1	2.1	2.0
65-+	N	4823	2282	2541	5727	2800	2972	7478	3748	3780	9061	4695	4866
	%	2.3	1.1	1.2	2.5	1.2	1.3	2.8	1.4	1.4	3.0	1.6	1.4

ADIRYAMAN İLİNE NÜFUSUN YAF
GRUPLARI VE CİNSİYETE GÖRE 10000 DEN
A2 NÜFUSLU YERLERDEKİ DAĞILIM

TABLO A-41

YAF GRUPLARI		SAYIM YILLARI								
		1960			1965			1970		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM N		206039	105575	100464	233510	119290	114220	260223	130405	129818
BULUNMAYEN		347	195	152	313	191	128	101	51	50
TOPLAM N		205692	105380	100312	233197	119099	114092	260122	130354	129868
N _i	%	100.0	51.2	48.8	100.0	51.1	48.9	100.0	50.1	49.9
0-4	N	34935	18250	16685	41742	21592	20150	55674	27245	28429
	%	17.0	8.9	8.1	17.9	9.3	8.6	21.5	10.5	11.0
5-9	N	34422	18649	15773	39438	21193	18305	46323	24287	22036
	%	16.8	9.1	7.7	16.9	9.1	7.8	17.8	9.3	8.5
10-14	N	24947	13989	10958	30437	17482	12955	30910	16888	14022
	%	12.1	6.8	5.3	13.1	7.5	5.6	12.0	6.5	5.5
15-19	N	16446	9269	7182	19300	10594	8706	23543	12580	10967
	%	8.0	4.5	3.3	8.3	4.5	3.8	9.1	4.9	4.2
20-24	N	15447	6290	9157	15150	5826	9324	16324	6898	9426
	%	7.5	3.0	4.3	6.5	2.5	4.0	6.4	2.7	3.7
25-29	N	32489	15583	17006	32557	14691	17866	27946	12759	15187
	%	15.8	7.5	8.3	14.0	6.3	7.7	10.8	4.9	5.9
30-34	N	18957	9244	9713	23306	12011	11295	25888	13170	12718
	%	9.2	4.5	4.7	10.0	5.2	4.8	10.0	5.1	4.9
35-39	N	13666	6835	6831	14030	6811	7219	13838	7076	6762
	%	6.6	3.3	3.3	6.0	2.9	3.1	5.3	2.7	2.6
40-44	N	9419	4906	4513	10739	5612	5127	10567	5254	5313
	%	4.6	2.4	2.2	4.6	2.4	2.2	4.1	2.0	2.1
45-49	N	4963	2469	2494	6432	3287	3145	7681	4024	3657
	%	2.4	1.2	1.2	2.7	1.4	1.3	3.0	1.5	1.5

ADIYAMAN İLİNDE NÜFUSUN YAŞ GRUPLARI VE
CİNSİYETE GÖRE 10.000 DEN FAZLA NÜFUSLU
YERLERDEKİ DAĞILIMI

TABLO A-42

YAŞ GRUPLARI		SAYIM YILLARI								
		1960			1965			1970		
		T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM N		22629	13880	13799	33718	17325	16453	43288	21932	21356
Bilinmeyen		27	21	6	24	11	13	17	9	8
TOPLAM N _i	N	22652	13959	13793	33754	17314	16440	43271	21923	21348
	%	1000	501	499	1000	513	487	1000	507	493
0-4	N	4317	2324	1993	5759	2874	2885	7982	3817	4165
	%	15,6	8,4	7,2	17,0	8,5	8,5	18,4	8,8	9,6
5-9	N	4444	2457	1987	5236	2715	2521	7289	3742	3547
	%	16,1	8,9	7,2	15,5	8,0	7,5	16,8	8,6	8,2
10-14	N	3498	1921	1577	4517	2530	1987	5433	3046	2387
	%	12,7	7,0	5,7	13,3	7,5	5,8	12,6	7,0	5,6
15-19	N	2067	1061	1006	3073	1741	1332	4393	2585	1808
	%	7,5	3,8	3,7	9,0	5,1	3,9	10,2	6,0	4,2
20-24	N	2100	867	1233	2702	1033	1169	3082	1336	1716
	%	7,6	3,1	4,5	6,5	3,1	3,4	7,1	3,1	4,0
25-34	N	4228	1969	2259	4828	2306	2522	6743	2547	4196
	%	15,3	7,1	8,2	14,3	6,8	7,5	15,6	5,9	9,7
35-44	N	2467	1082	1385	3563	1785	1778	4352	2262	2090
	%	8,9	3,9	5,0	10,6	5,3	5,3	10,1	5,3	4,8
45-54	N	2132	1042	1090	1979	932	1047	2122	1004	1118
	%	7,7	3,8	3,9	5,9	2,8	3,1	4,9	2,3	2,6
55-64	N	1585	805	780	1851	937	914	1880	913	967
	%	5,7	2,9	2,8	5,5	2,8	2,7	4,3	2,1	2,2
65+	N	814	331	483	1046	461	585	1380	671	709
	%	2,9	1,2	1,7	3,1	1,4	1,7	3,2	1,6	1,6

ADILYAN İLİNDE TOPLAM NÜFUSUN YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYETİ
GÖRE DAĞILIM ORANLARI

TABLO A.43

Yaş Grupları	1955			1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
Toplam N	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
0-4	19.7	20.0	18.4	16.8	17.3	16.4	17.7	17.9	17.4	21.0	20.4	21.6
5-9	15.3	16.3	14.5	16.6	17.7	15.6	16.8	17.5	16.0	17.7	18.4	16.9
10-14	9.5	10.6	8.2	12.2	13.3	11.0	13.1	14.7	11.5	12.0	13.1	10.9
15-19	9.3	10.4	8.1	7.9	8.7	7.2	8.4	9.0	7.7	9.2	10.0	8.4
20-24	8.8	7.3	10.3	7.5	6.0	9.1	6.4	5.0	8.0	6.4	5.4	7.3
25-34	14.8	13.4	16.4	15.8	14.6	16.9	14.0	12.6	15.6	11.4	10.1	12.8
35-44	9.5	8.9	10.0	9.2	8.7	9.7	10.1	10.1	10.0	9.9	10.2	9.8
45-54	7.1	7.0	7.2	6.8	6.6	6.9	6.0	5.7	6.3	5.3	5.3	5.2
55-64	4.2	4.0	4.4	4.7	4.8	4.6	4.7	4.8	4.6	4.1	4.0	4.2
65 +	2.3	2.1	2.5	2.5	2.3	2.6	2.8	2.7	2.9	3.0	3.1	2.9

ADISYANAN İLİNDE NÜFUSUN YAŞ GRUPLARI ÜZERİNDEN CİNSİYET GÖRE DAĞILIMI

10.000 den fazla nüfuslu yerlerde

Tablo A-44

YAŞ GRUPLARI	1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
Toplam (K)	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
0-4	15,6	16,8	14,5	17,0	16,6	17,9	18,4	17,4	19,5
5-9	16,1	17,6	14,4	15,5	15,7	15,3	16,8	12,1	16,6
10-14	12,7	13,9	11,4	13,3	14,6	12,1	12,6	13,9	11,2
15-19	7,5	7,7	7,3	19,0	10,1	8,1	10,2	11,8	8,5
20-24	7,6	6,3	8,9	6,5	6,0	7,1	7,1	6,1	8,0
25-34	15,3	14,3	16,4	14,3	13,3	15,3	15,6	11,6	19,7
35-44	8,9	7,8	10,0	10,6	10,3	10,8	10,1	10,3	9,8
45-54	7,7	7,6	7,9	5,9	5,4	6,4	4,9	4,6	5,2
55-64	5,7	5,8	5,7	5,5	5,4	5,6	4,3	4,2	4,5
65+	2,9	2,3	3,5	3,1	2,6	3,6	3,2	3,0	3,3

ADIMANAN İÇİNDE NÜFUSUN YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

(10.000 den az nüfuslu yerlerde)

T3610 A-45

YAŞ GRUPLARI	1960				1965				1970			
	T	F	K	1000	T	F	K	1000	T	F	K	1000
	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
0-4	17,0	17,3	16,6	17,9	18,1	17,7	17,2	21,5	20,9	21,9		
5-9	16,7	17,6	15,7	16,9	17,8	16,0	16,0	17,8	18,6	17,0		
10-14	12,1	13,3	10,9	13,1	14,7	11,4	11,4	12,0	13,0	10,3		
15-19	8,0	8,8	7,2	8,3	8,9	7,6	7,6	9,1	11,0	8,9		
20-24	7,5	6,0	9,1	6,5	4,9	8,2	8,2	6,4	5,3	7,3		
25-34	15,3	14,7	17,0	14,0	12,3	15,7	15,7	10,8	9,8	11,7		
35-44	9,2	8,8	9,7	10,0	10,1	9,9	9,9	10,0	9,6	11,3		
45-54	6,6	6,5	6,8	6,0	5,7	6,3	6,3	5,3	5,4	5,2		
55-64	4,6	4,7	4,5	4,6	4,7	4,5	4,5	4,1	4,0	4,1		
65+	2,4	2,3	2,5	2,7	2,8	2,7	2,7	3,0	2,4	2,8		

YAŞ GRUPLARINA GÖRE CİNSİYET
ORANI

TOPLAM

TABLO A-46

YAŞ GRUPLARI	YILLAR			
	1955	1960	1965	1970
0 - 4	115,5	110,2	107,6	95,3
5 - 9	116,4	118,8	114,7	109,6
10 - 14	138,8	126,9	133,9	121,5
15 - 19	135,4	126,0	122,8	118,7
20 - 24	75,2	68,8	54,1	73,9
25 - 34	86,4	90,5	83,3	79,0
35 - 44	94,5	92,9	105,5	104,2
45 - 54	103,2	99,4	93,7	102,5
55 - 64	97,1	107,8	108,4	98,2
65 +	89,8	94,0	100,5	107,5
TOPLAM	1059	104,5	104,5	100,7

YAŞ GRUPLARINA GÖRE CİNSİYET
ORANI

(10000 DEN DAHA FAZLA YERLER) TABLO A9

YAŞ GRUPLARI	Y I L L A R		
	1960	1965	1970
0-4	11,66	99,6	91,6
5-9	123,7	107,7	105,5
10-14	121,8	127,3	127,6
15-19	105,5	130,7	143,0
20-24	70,3	88,4	77,9
25-34	87,2	91,4	60,7
35-44	78,1	100,4	108,2
45-54	95,6	89,0	89,8
55-64	103,2	102,5	94,4
65 +	68,5	78,8	94,6
TOPLAM	100,5	105,3	102,7

YAŞ GRUPLARINA GÖRE CİNSİYET ORANI

(10,000 DEN AZ YERLEŞKE)

TABLO A.48

YAŞ GRUPLARI	YILLAR		
	1960	1965	1970
0-4	109.4	107.2	95.8
5-9	118.2	115.8	110.2
10-14	127.7	135.0	120.4
15-19	129.0	121.7	114.7
20-24	68.7	62.5	73.2
25-34	91.0	82.2	84.0
35-44	95.2	106.3	103.5
45-54	100.0	94.3	104.6
55-64	108.7	109.5	98.9
65 +	99.0	104.5	110.0
TOPLAM	105.1	104.4	100.4

(14 ve daha yukarı yaş)

TOP 2 AM

TABLE B.1

MEDENİ HAL													
YIL	TOPLAM N	BİLİMSİZ	TOPLAM (N.)		EVLİ		BEKAR		DUL		BOŞANMIŞ		
			N ₁	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
1955	T	116993	1761	115232	1000	84925	232	21125	184	8584	74	548	05
	E	57201	642	56559	492	41207	358	14048	122	1119	1.0	185	0.2
	K	59792	1119	58673	508	47718	379	7427	6.2	7465	6.4	363	0.3
1960	T	127154	1120	126034	1000	96656	767	20460	162	8425	6.7	403	0.3
	E	61864	476	61388	486	46659	370	13370	106	1170	0.9	189	0.1
	K	65290	644	64646	514	49997	397	9090	5.6	7255	8.8	304	0.3
1965	T	146356	276	146080	1000	106305	227	29356	201	9715	6.8	704	0.5
	E	71579	128	71451	490	51225	351	18641	148	1292	0.9	243	0.2
	K	74777	148	74629	510	55030	376	10715	7.3	8423	5.8	461	0.3
1970	T	168530	889	167641	1000	111857	667	46177	275	8985	5.4	620	0.4
	E	83533	356	83177	501	53482	374	28216	16.8	1272	0.8	207	0.1
	K	84997	533	84464	499	58275	343	17961	10.7	7713	4.6	413	0.3

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN MEDENİ HAL VE CİNSİYETE
GÖRE DAĞILIMI

YIL	TOPLAM						TABLO B.2	
	MEDENİ HAL							
	TOPLAM (N.)	EVLİ	BEKAR	DHL	BOŞANMIŞ			
	%	%	%	%	%			
1955	T	100,0	73,7	18,4	7,4			0,5
	E	100,0	72,9	24,8	2,0			0,3
	K	100,0	74,5	12,2	12,7			0,6
1960	T	100,0	76,7	16,2	6,7			0,4
	E	100,0	76,0	21,8	1,9			0,3
	K	100,0	77,3	11,0	11,2			0,5
1965	T	100,0	72,7	20,1	6,7			0,4
	E	100,0	71,8	26,1	1,8			0,3
	K	100,0	73,7	14,4	11,3			0,6
1970	T	100,0	66,7	27,5	5,4			0,4
	E	100,0	64,3	33,9	1,6			0,2
	K	100,0	69,1	21,3	9,1			0,5

ADİ ~~İKLİM~~ İKLİM NÜFUSUN MEDENİ HAL DURAN

TOPLAM.

TABLO B3

YIL	EVLİ			BEKAR			DİLLİ			BOŞANMIŞ		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	73,7	35,8	37,4	18,4	12,2	6,2	7,4	10	6,4	0,5	0,2	0,3
1960	76,7	37,0	39,7	16,2	10,6	5,6	6,7	0,9	5,8	0,4	0,1	0,3
1965	72,7	35,1	37,6	20,1	12,8	7,3	6,7	0,9	5,8	0,5	0,2	0,3
1970	66,7	32,4	34,3	22,5	16,8	10,7	5,4	0,8	4,6	0,4	0,1	0,3

ADIVAMAN İLİNDE NÂFİSLİKİN MEDENİ HAL VE CİNSİYETE
GÖRE DAĞILIMI

10000 den Az nüfuslu yerler										TOPLAM									
YIL		MEDENİ HAL				HAL				TOPLAM		MEDENİ HAL				HAL			
		TOPLAM		BİLİMLİ		TOPLAM		BİLİMLİ				TOPLAM		BİLİMLİ					
		N	%	N	%	N	%	N	%			N	%	N	%				
1955	T	101923	1587	100336	100.0	74225	73.9	18223	18.2	7425	7.4	403	0.5						
	E	49788	584	49204	49.0	36006	35.9	12012	12.0	1022	1.0	164	0.2						
	K	52135	1003	51132	51.0	38219	38.0	6211	6.2	6403	6.4	299	0.3						
1960	T	111732	1050	110682	100.0	84921	76.7	17504	15.8	7802	7.0	918	0.8						
	E	54684	437	54247	49.0	41296	37.3	11720	10.6	1056	1.0	175	0.2						
	K	57048	613	56435	51.0	43625	39.4	5784	5.2	6746	6.0	280	0.6						
1965	T	127027	241	126786	100.0	92878	73.3	24917	19.6	8371	6.6	620	0.5						
	E	61961	117	61844	48.8	44728	35.3	15776	12.4	1159	0.9	221	0.2						
	K	55066	124	64942	51.2	48150	38.0	9181	7.2	7212	5.7	399	0.3						
1970	T	142847	720	142127	100.0	95734	67.3	38386	27.0	7586	5.3	579	0.4						
	E	70436	291	70145	49.3	45299	32.2	23060	16.2	1122	0.8	164	0.1						
	K	72511	429	72082	50.7	49935	35.1	15326	10.8	6469	4.5	355	0.3						

HAL QERANİ

Tablo A.6

YILLAR	EVLİ			BƏKƏR			DUL			BOSANMIŞ		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	73,9	35,9	38,0	18,2	12,0	6,2	7,4	1,0	6,4	0,5	0,2	0,3
1960	76,7	37,7	39,4	15,8	10,6	5,2	7,0	1,0	6,0	0,8	0,2	0,6
1965	73,3	35,3	38,0	19,6	12,4	7,2	6,6	0,9	5,7	0,5	0,2	0,3
1970	67,3	32,2	35,1	27,0	16,2	10,8	5,3	0,8	4,5	0,4	0,1	0,3

ADİYAMAN İLİNDE NÂFİSİN MEDENİ HAL VE CİNSİYETE
GÖRE 10.000 DEN AZ NÂFİSULİ YERLER

TABLO B-5

YIL	MEDENİ HAL					
	TOPLAM N _i	EVLİ	BEKAR	DUL	BOZANMIŞ	
	%	%	%	%	%	
1855	T	100,0	73,9	18,2	7,4	0,5
	E	100,0	73,2	24,4	2,1	0,3
	K	100,0	74,7	12,1	12,5	0,6
1960	T	100,0	76,7	15,8	7,0	0,8
	E	100,0	76,1	21,6	1,9	0,3
	K	100,0	77,3	10,2	12,0	0,5
1965	T	100,0	73,3	19,6	6,6	0,5
	E	100,0	72,3	25,4	1,9	0,4
	K	100,0	74,1	14,2	11,1	0,6
1970	T	100,0	67,3	23,0	5,3	0,4
	E	100,0	65,3	32,9	1,6	0,2
	K	100,0	69,3	21,3	9,0	0,5

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN MEDENİ HAL VE
CİNSİYETE GÖRE 10.000'DEN FAZLA NÜFUSLU YERLER

TABLO B.6

YIL	MEDENİ HAL					
	TOPLAM (N)	EVLİ	BEKAR	DHL	BOŞANMIŞ	
	%	%	%	%	%	
1955	T	100,0	72,0	13,9	7,8	0,5
	E	100,0	71,0	27,8	1,3	0,3
	K	100,0	72,8	12,1	21,2	0,6
1960	T	100,0	76,4	13,3	4,0	0,2
	E	100,0	75,1	23,1	1,6	0,2
	K	100,0	77,6	15,9	6,2	0,3
1965	T	100,0	68,6	22,0	7,0	0,4
	E	100,0	66,1	30,2	1,4	0,2
	K	100,0	71,0	13,8	12,5	0,6
1970	T	100,0	63,4	30,7	5,5	0,4
	E	100,0	59,0	39,6	1,2	0,3
	K	100,0	68,2	21,3	10,0	0,5

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN 10.000'DEN FAZLA YERLERDE
MEDENİ HAL ORANI

Tablo. B.9

YILLAR	EVLİ			BEKÂR			DUL			BOSANMIŞ		
	T	120	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
1955	72,0	35,0	37,0	19,9	13,7	6,2	7,6	0,5	7,1	0,5	0,1	0,4
1960	76,5	35,0	41,5	19,3	10,8	8,5	4,0	0,7	3,7	0,2	0,1	0,1
1965	69,6	37,9	35,6	23,0	15,1	7,9	7,0	0,7	6,7	0,4	0,1	0,7
1970	63,4	30,2	37,2	30,7	20,7	10,4	5,5	0,6	4,9	0,4	0,2	0,2

DOĞUM YERLERİNE VE CİNSİYETE GÖRE NÜFUS

(TOPLAM)

Table B7

[illegible]

DOĞUM YERLERİNE GÖRE NÜFUS

(TOPLAM)

TABLO B.8

YILLAR		DOĞUM YERLERİ			
		TÜRKİYEDE DOĞANLAR			YABANCI MEMLKET TE DOĞANLAR
		TOPLAM (N)	AYNI İLDE DOĞANLAR	BAŞKA İLDE DOĞAN	
		%	%	%	
1955	T	100.0	98.6	1.4	—
	E	100.0	98.2	1.8	—
	K	100.0	99.0	1.0	—
1960	T	100.0	85.0	1.5	—
	E	100.0	98.2	1.8	—
	K	100.0	98.7	1.3	—
1965	T	100.0	97.6	2.4	—
	E	100.0	97.2	2.8	—
	K	100.0	98.0	2.0	—
1970	T	100.0			
	E	100.0			
	K	100.0			

DOĞUM YERLERİNE GÖRE 10,000 DEN AZ
NÜFUSLU YERLER

TABLO B.10

YILLAR		DOĞUM YERLERİ ^o			
		TÜRKİYEDE DOĞANLAR			YABANCI MEMLEKETTE DOĞANLAR
		TOPLAM (N)	AYNI İLDE DOĞANLAR	BAŞKA İLDE DOĞANLAR	
		%	%	%	
1955	T	1			
	E				
	K				
1960	T	100.0	98.9	1.1	—
	E	100.0	98.6	1.4	—
	K	100.0	99.2	0.8	—
1965	T	100.0	98.0	2.0	—
	E	100.0	97.7	2.3	—
	K	100.0	98.4	1.6	—
1970	T				
	E				
	K				

DOĞUM YERLERİNE GÖRE NÜFUS
(10000'DEN FAZLA NÜFUSLU YERLERDE)

TABLO B.11

YILLAR		DOĞUM YERLERİ										YABANCI MEMLEKET TE DOĞANLAR	
		GENEL TOP	BİLİNMEYEN	GENEL TOPLAM N		TÜRKİYEDE DOĞANLAR				YABANCI MEMLEKET TE DOĞANLAR			
						TOPLAM		AYNI İLDE DOĞ					
				(N)	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1955	T												
	E												
	K												
1960	T	27681	17	27664	1000	27647	1000	26354	953	1293	4,7	17	-
	E	13882	6	13862	50,1	13864	50,1	13172	47,6	692	2,5	12	-
	K	13799	11	13788	49,9	13783	49,9	13182	47,7	601	2,2	5	-
1965	T	33778	3	33775	1000	33756	1000	31914	945	1842	5,5	19	-
	E	17325	2	17323	51,3	17315	51,3	16190	48,0	1125	3,3	8	-
	K	16453	1	16452	48,7	16441	48,7	15724	46,5	717	2,2	11	-
1970	T	43288	-	43288	1000	43269	1000	40384	933	2885	6,7	19	-
	E	21932	-	21932	50,7	21923	50,7	20335	47,0	1588	3,7	9	-
	K	21356	-	21356	49,3	21346	49,3	20049	46,3	1297	3,0	10	-

DOĞUM YERLERİNE GÖRE 10.000 DEN FAZLA
NÜFUSUN DAĞILIMI

TABLO B.12

YILLAR		DOĞUM YERLERİ			
		TÜRKİYE DOĞUMLULAR			YABANCI MEMLEKETTE DOĞANLAR
		TOPLAM(N)	AYNI İLDE DOĞANLAR	BAŞKA İLDE DOĞANLAR	
		%	%	%	
1955	T				
	İ				
	K				
1960	T	100.0	95.3	4.7	—
	İ	100.0	95.0	5.0	—
	K	100.0	95.6	4.4	—
1965	T	100.0	94.5	5.5	—
	İ	100.0	93.5	6.5	—
	K	100.0	95.6	4.4	—
1970	T	100.0	93.3	6.7	—
	İ	100.0	92.8	7.2	—
	K	100.0	93.9	6.1	—

İLLER	BAŞKA İLDE DOĞUP ADIYANANA GELEHLER			
	TOPLAM 1955	BİNDE	TOPLAM 1960	BİNDE
TOPLAM	2944	—	3600	—
01 ADANA	72	24,45	132	36,60
02 ADIYAMAN	—	—	—	—
03 AFYON	39	13,24	12	3,33
04 AĞRI	62	21,05	19	5,27
05 AMASYA	30	10,19	11	3,05
06 ANKARA	109	37,02	43	1,94
07 ANTALYA	17	5,77	28	7,77
08 ARTVİN	17	5,77	5	1,78
09 AYDIN	15	5,09	22	6,11
10 BALIKESİR	21	7,13	31	8,61
11 BİLECİK	9	3,05	12	3,33
12 BİNGÖL	71	24,41	19	5,27
13 BİTLİS	22	7,77	25	6,94
14 BOLU	10	3,39	22	6,11
15 BURDUR	7	2,37	4	1,11
16 BURSA	12	4,07	20	5,55
17 ÇANAKKALE	12	4,07	11	3,05
18 ÇANKIRI	6	2,03	6	1,66
19 ÇORUM	10	3,39	16	4,44
20 DENİZLİ	14	4,75	22	6,11
21 DİYARBAKIR	59	20,04	34	9,44
22 EDİRNE	48	16,304	11	3,05
23 ELÂZİĞ	104	35,32	156	43,37
24 ERCİNCAN	57	19,36	123	34,16
25 ERZURUM	50	16,78	55	15,27
26 ESKİŞEHİR	6	2,03	13	3,61
27 GAZİANTEP	198	67,25	182	50,55
28 GİRESUN	24	8,15	21	5,83
29 GÜMÜŞHANE	9	3,05	5	1,38
30 HAKKÂRİ	—	—	2	0,55
31 HATAY	20	6,79	22	6,11
32 ISPARTA	6	2,03	13	3,61
33 İÇEL	31	10,52	34	9,44
34 İSTANBUL	58	19,70	63	17,50
35 İZMİR	31	10,86	40	11,11
36 KARS	19	6,45	30	8,33
37 KASTAMONU	10	3,39	12	3,33
38 KAYSERİ	23	9,781	24	6,66
39 KIRKLARELİ	5	1,69	4	1,11
40 KIRŞEHİR	—	—	2	0,55
41 KOCAELİ	8	2,71	8	2,22
42 KONYA	32	10,86	20	5,55
43 KÜTAHYA	8	2,71	7	1,94
44 MALATYA	705	239,47	871	230,83
45 MANİSA	28	9,51	8	2,22
46 MARAŞ	208	70,65	424	117,77
47 MARDİN	23	7,81	40	11,11
48 MUĞLA	17	5,77	18	5,00
49 MUŞ	17	5,77	5	1,38
50 NEVŞEHİR	7	2,37	11	3,05
51 NİĞDE	23	7,81	29	8,05
52 ORDU	14	4,75	96	26,66
53 RİZE	2	0,67	17	4,72
54 SAKARYA	13	4,41	14	3,88
55 SAMSUN	39	13,24	14	3,88
56 SİİRT	27	9,17	18	5,00
57 SİNOP	7	2,37	19	5,27
58 SİVAS	70	23,77	70	19,44
59 TEKİRDAĞ	4	1,35	4	1,11
60 TOKAT	20	6,79	21	8,05
61 TRABZON	18	6,11	21	5,83
62 TUNCELİ	30	10,19	48	11,94
63 URFA	271	92,05	504	40,00
64 UŞAK	7	2,37	11	3,05
65 VAN	20	6,79	11	3,05
66 YOZGAT	10	3,39	18	5,00
67 ZONGULDAK	2	0,67	4	1,11

İLLER	ADİYAMAN DOĞUMLU OLUP DOĞUŞU İLİ TERKE DENLER			
	TOPLAM	1955 BİNDE	TOPLAM	1960 BİNDE
TOPLAM	12428		18146	
01 ADANA	2256	181,53	3249	179,85
02 ADIYAMAN	—	—	—	—
03 AFYON	20	1,61	153	8,43
04 AĞRI	168	13,52	4,8	2,65
05 AMASYA	22	1,77	17	0,94
06 ANKARA	450	36,21	720	39,68
07 ANTALYA	40	3,22	54	2,98
08 ARTVİN	4	0,32	13	0,72
09 AYDIN	47	3,8	45	2,48
10 BALIKESİR	116	9,33	162	8,93
11 BİLECİK	50	4,02	4	0,22
12 BİNGÖL	20	1,61	28	1,54
13 BİTLİS	19	1,53	172	9,48
14 BOLU	15	1,21	29	1,60
15 BURDUR	2	0,16	35	1,93
16 BURSA	36	2,90	55	3,03
17 ÇANAKKALE	97	7,80	260	14,33
18 ÇANKIRI	15	1,21	18	0,99
19 ÇORUM	5	0,40	8	0,44
20 DENİZLİ	9	0,72	98	5,40
21 DİYARBAKIR	93	7,48	150	8,27
22 EDİRNE	38	3,06	82	4,52
23 ELÂZİĞ	71	5,71	83	4,57
24 ERCİNCAN	32	2,58	117	6,45
25 ERZURUM	530	42,65	88	4,85
26 ESKİŞEHİR	100	8,05	74	4,08
27 GAZİANTEP	605	48,68	1235	68,06
28 GİRESUN	98	7,89	8	0,44
29 GÜMÜŞHANE	3	0,24	1	0,55
30 HAKKÂRİ	6	0,48	6	0,33
31 HATAY	193	15,53	423	23,31
32 ISPARTA	112	9,01	129	7,11
33 İÇEL	788	63,41	2273	126,26
34 İSTANBUL	1191	91,81	1111	66,23
35 İZMİR	472	37,98	288	13,87
36 KARS	151	12,15	55	3,03
37 KASTAMONU	14	1,13	8	0,44
38 KAYSERİ	193	13,92	68	3,58
39 KIRKLARELİ	27	2,17	84	4,68
40 KIRŞEHİR	—	—	7	0,38
41 KOCAELİ	150	12,07	96	5,29
42 KONYA	120	9,66	95	5,29
43 KÜTAHYA	133	10,70	87	4,79
44 MALATYA	1363	109,67	4226	237,89
45 MANİSA	266	21,40	103	5,68
46 MARAŞ	935	75,23	526	28,99
47 MARDİN	142	11,43	85	4,68
48 MUĞLA	15	1,21	11	0,61
49 MUŞ	28	2,25	20	1,10
50 NEVŞEHİR	9	0,72	7	0,38
51 NİĞDE	33	2,66	29	1,60
52 ORDU	14	1,13	10	0,55
53 RİZE	16	1,29	6	0,33
54 SAKARYA	38	3,06	126	6,94
55 SAMSUN	35	2,82	22	1,21
56 SİİRT	7	0,56	85	4,68
57 SİNOP	10	0,80	8	0,44
58 SİVAS	58	4,67	77	4,24
59 TEKİRDAĞ	17	1,37	123	6,78
60 TOKAT	16	1,29	88	4,85
61 TRABZON	14	1,13	22	1,21
62 TUNCELİ	247	19,87	9	0,55
63 URFA	643	51,74	813	44,80
64 UŞAK	12	0,97	10	0,55
65 VAN	41	3,30	31	1,71
66 YOZGAT	11	0,89	14	0,77
67 ZONGULDAK	17	1,37	27	1,45

ADİYAMAN İLİNDE 6 VE DAHA YÜKÜKÜ YÄŞLÄR
DÄKİ OKUMA, YAZMA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

TOPLAM

TABLO B.13

YILLAR		TOPLAM	BİLİNMEYEN	TOPLAM (N _i)		OKUMA YAZMA BİLEN		OKUMA YAZMA BİLMEYEN	
				N	%	N _i	%	N _i	%
1955	T	159003	812	158191	100.0	22937	14.5	135254	85.5
	E	80725	367	80358	50.8	20120	12.8	60238	38.0
	K	78278	445	77833	49.2	2817	1.8	75016	42.4
1960	T	184450	52	184398	100.0	25476	13.8	158922	86.2
	E	93581	37	93544	50.7	22544	12.2	71000	38.5
	K	90869	15	90854	49.3	2932	1.6	87922	42.2
1965	T	208404	194	208210	100.0	44135	21.2	164075	78.8
	E	106000	104	105896	50.9	37403	18.0	68493	32.9
	K	102404	90	102314	49.1	6732	3.2	95582	45.9
1970	T	222374	353	222021	100.0	66703	29.4	160318	70.6
	E	114982	177	114805	50.6	52713	23.2	62092	27.4
	K	112392	176	112216	49.4	13990	6.2	98226	43.2

ADIYAMAN İLİNDE 6 VE DAHA YÜKÜK YAKLAR
DAKİ NÜFUSUN OKUMA YAZMA VE CİNSİYETE
GÖRE DAĞILIMI

(10,000 den az nüfuslu yerlerde)

TOBLU B.10

YILLAR		TOPLAM	BİLİNMEYEN	TOPLAM (N,)		OKUMA YAZMA BİLEN		OKUMA YAZMA BİLMEYEN	
		N		N,	%	N	%	N	%
1955	T	138617	761	137856	100,0	17994	13,1	119862	86,9
	E	70438	341	70097	50,8	15869	11,5	54228	39,3
	K	68179	420	67759	49,2	2125	1,6	65634	47,6
1960	T	162096	33	162063	100,0	19201	11,8	142862	88,1
	E	82596	23	82573	50,9	17397	10,7	65176	40,2
	K	79500	10	79490	49,1	1804	1,1	77686	47,9
1965	T	168.987	117	168870	100,0	29201	17,3	139669	82,7
	E	84716	72	84644	50,1	25491	15,1	59153	35,0
	K	84271	45	84226	49,9	3710	2,2	80516	47,7
1970	T								
	E								
	K								

ADIIYAMAN İLİNDE 6 VE DAHA YUKARI YAŞLARDA
NÜFUSUN OKUMA YAZMA VE CİNSİYETİ GÖRE
DAĞILIMI

(10.000 den daha fazla yerler) TABLO.B.15

YILLAR		TOPLAM	BİLİNMEYEN	TOPLAM (N ₁)		OKUMA YAZMA BİLEN		OKUMA YAZMA BİLMEYEN	
		N		N ₁)	%	N	%	N	%
1955	T	20386	51	20335	100,0	4943	24,3	15392	75,7
	E	10287	26	10261	50,5	4251	20,9	6010	29,6
	K	10099	25	10074	49,5	692	3,4	9382	46,1
1960	T	22354	19	22335	100,0	6225	28,1	16060	71,9
	E	10985	14	10971	49,2	5147	23,0	5824	26,2
	K	11369	5	11364	50,8	1128	5,1	10236	45,8
1965	T	39417	97	39340	100,0	14934	38,0	24406	62,0
	E	21284	32	21252	54,0	11912	30,3	9340	23,7
	K	18133	45	18088	46,0	3022	7,7	15066	38,3
1970	T								
	E								
	K								

ADYANAN İLİNDE 6 VE DAHA YÜKSEK YAŞLARDAKİ NÜFUSUN
OKUMA YAZMA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

TABLO B-16

Yıl	R	Toplam			10,000 den az nüfuslu yerler			10,000 den fazla nüfuslu yerler		
		Toplam N	Okuma Yazma Bileşen	Okuma Yazma Bilmeyen	Toplam N	Okuma Yazma Bileşen	Okuma Yazma Bilmeyen	Toplam N	Okuma Yazma Bileşen	Okuma Yazma Bilmeyen
1955	T	100.0	14.5	85.5	1000	13.1	86.9	1000	24.3	75.7
	E	100.0	25.0	75.0	1000	22.6	77.4	1000	41.4	58.6
	K	100.0	3.6	96.4	1000	3.1	96.9	1000	6.9	93.1
1960	T	100.0	13.8	86.2	1000	11.8	88.2	1000	28.1	71.9
	E	100.0	24.0	76.0	1000	21.0	79.0	1000	46.9	53.1
	K	100.0	3.2	96.8	1000	2.3	97.7	1000	9.9	90.1
1965	T	100.0	21.2	78.8	1000	17.3	82.7	1000	38.0	62.0
	E	100.0	35.3	64.7	1000	30.1	69.9	1000	56.1	43.9
	K	100.0	6.6	93.4	1000	4.4	95.6	1000	16.7	83.3
1970	T	100.0	29.4	70.6	1000					
	E	100.0	45.9	54.1	1000					
	K	100.0	12.5	87.5	1000					

BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM DURUMU
(Mezun olmayanlar dışında)

TABLO B-18

TOPLAM-

Yıl	Toplam		İlk Okul		Orta Okul		Lise		Meslek Okul		Yüksek Okul	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1960	T 11002	100	10569	88	252	6.7	15	1.1	256	2.7	89	0.7
	E 10783	96	9523	88.4	222	6.1	12	1.0	285	2.4	81	0.7
	K 1119	9.4	966	8.4	23	0.6	3	0.1	31	0.3	8	-
1965	T 20252	100	18351	88.4	1240	6.0	528	1.6	663	3.2	170	0.8
	E 18183	87.7	15009	77.1	1147	5.5	306	1.5	585	2.8	156	0.8
	K 2559	12.3	2352	11.3	93	0.5	22	0.1	78	0.4	14	-

ADANAN İLİ TOPLAM BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM KURUMU
VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

(11 VE DAHA YUKARI YAŞLAR) TOPLAM TABLO B.12

BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM DURUMU														
	TOPLAM	Derecesi tayın edilemeyen ve bilinmeyen	TOPLAM (N _i)	mezun olmayan		ilkokul		ORTA OKUL		LİSE	MESLEK OKULLARI	YÜKSEK OKUL VE FAKÜLTÉ		
				N	%	N	%	N	%					
1960	N		N _i	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
	T	79	22254	3520	463	1505	47,7	205	46,5	15	1,1	89	0,4	
	E	68	19854	3016	410	1523	43,2	220	33,0	15	1,3	81	0,4	
1965	K	11	2300	1120	53	66	4,5	25	0,3	0	0,0	8	—	
	T	29	35052	1420	40,8	1331	52,4	120	3,5	19	1,9	20	0,5	
	E	26	30593	1332	35,3	1598	45,7	110	3,3	19	1,7	16	0,5	
	K	3	4464	1020	5,4	25	6,7	10	0,2	0	0,0	1	—	

ADİYAMAN İLİ TOPLAM BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM KURUMU
CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

ŞEHİR

TABLO B-19

BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM KURUMU															
Yıl	Toplam	Derecesi Tayin edil meyen	Toplam(N)	merun olmayan		ilk okul		ORTA OKUL		LİSE		meslek Okulları		Yüksek Okul ve Fakülte	
				N	%	N	%	N	%	N	%	N	%		
1960	T	33	4512	20	35,5	20	50,5	17	9,8	26	1,3	10	1,9	16	1,0
	E	26	4512	15	29,0	15	42,2	15	8,5	21	1,3	8	1,6	14	0,9
	K	7	888	50	6,5	50	8,2	60	1,1	5	—	16	0,3	7	0,1
1965	T	11	8073	28	33,3	28	51,4	10	9,4	17	2,2	16	2,4	10	1,3
	E	10	6495	20	26,4	20	40,6	88	8,5	15	2,0	15	1,8	66	1,2
	K	1	1528	56	6,9	56	10,8	22	0,9	19	0,2	40	0,6	11	0,1

ADİYAMAN İLİ TOPLAM BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM KURUMU
VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

TABLO B.2E
KÖY

YIL	BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM KURUMU	DERGİSİ TAYİN EDİLEN EMİSYON BİLİNMEYEN	TOPLAM		MEZUN OLMAYAN		İLKOKUL		ORTA OKUL		LİSE		MEZUN OKUL LARI		YÜKSEK OKUL FAKÜLTESİ	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1960	T	46	16854	100	38	100	16854	100	27	17	5	0.3	15	0.1	3	0.2
	E	42	15442	100	55	100	15442	100	23	16	5	0.3	12	0.08	3	0.2
	K	4	1412	100	8	100	1412	100	15	0.1	4	—	1	0.1	1	—
1965	T	18	26981	100	11592	100	26981	100	27	18	12	0.6	24	0.1	3	0.2
	E	16	24095	100	10249	100	24095	100	25	17	13	0.6	24	0.1	6	0.2
	K	2	2886	100	131	100	2886	100	21	0.1	9	—	2	0.2	3	—

BİTİRİLEN SON ÖĞRENNİN DURUMU
(mezun olma zamanlar dâhilinde)

19000'den az yerler

TABLO B.21

YIL	2	TOPLAM		ilk okul		ORTA OKUL		LİSE		MESLEK OKULLARI		YÜKSEK OKUL	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1960	T	8442	100	7861	93,1	~~278~~	3,3	55	0,7	215	2,5	33	0,4
	E	7854	930	7308	86,6	263	3,1	51	0,7	200	2,4	32	0,4
	K	588	7,0	553	6,5	15	0,2	4	—	15	0,1	1	—
1965	T	15321	100	14206	92,4	477	3,1	151	1,0	474	3,1	63	0,4
	E	13833	900	12727	82,8	456	3,0	148	1,0	442	2,9	60	0,4
	K	1538	10,0	1479	9,6	21	0,1	3	—	30	0,2	3	—

BİTİRİLEN SON ÖĞRENİM DURUMU
(mezun olmayanlar dışında)

10,000 den fazla yerler

TABLO B.22

YILLAR		TOPLAM		İLKOKUL		ORTAOKUL		LİSE		MESLEK OKULU		YÜKSEK OKUL	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1960	T	3560	1000	4145	780	619	174	76	21	101	2,8	56	1,6
	F	3029	851	3272	63,6	559	15,7	71	2,0	85	2,4	49	1,4
	K	531	14,9	873	12,5	60	1,7	5	0,1	16	0,4	7	0,2
1965	T	5380	1000	4145	770	760	14,1	177	3,3	191	3,6	107	2,0
	F	4359	810	3272	60,8	688	12,8	158	2,9	195	2,7	96	1,8
	K	1021	190	873	16,2	72	1,3	19	0,4	46	0,9	11	0,2

TOPLAM TABLO B.23

YILLAR	BITİRİLEN SON ÖĞRENİM DURUMU						
	TOPLAM N _i	MEZUN OLMAYAN	İLK OKUL	ORTA OKUL	LİSE	MESLEK OKULU	YÜKSEK OKUL
1960	100.0	46.3	47.7	3.6	0.6	1.4	0.4
	100.0	48.8	45.8	3.6	0.6	1.4	0.4
	100.0	51.1	43.5	3.3	0.3	1.4	0.3
1965	100.0	40.8	52.4	3.5	0.9	1.9	0.5
	100.0	40.5	52.3	3.8	1.0	1.9	0.5
	100.0	42.6	52.7	2.2	0.5	1.7	0.3

10000 den fazla yerler TABLO B.24

YILLAR	BITİRİLEN SON ÖĞRENİM DURUMU						
	TOPLAM	MEZUN OLMAYAN	İLK OKUL	ORTA OKUL	LİSE	MESLEK OKULU	YÜKSEK OKUL
1960	100.0	35.5	50.5	9.7	1.4	1.9	1.0
	100.0	34.7	50.5	10.2	1.6	1.9	1.1
	100.0	39.7	50.3	6.8	0.6	1.8	0.8
1965	100.0	33.3	50.6	9.4	2.2	2.4	1.3
	100.0	32.8	50.5	10.6	2.4	2.2	1.5
	100.0	35.3	55.4	5.6	1.2	2.8	0.7

TABLO B.25

YILLAR	BITİRİLEN SON ÖĞRENİM DURUMU						
	TOPLAM	MEZUN OLMAYAN	İLK OKUL	ORTA OKUL	LİSE	MESLEK OKULU	YÜKSEK OKUL
1960	100.0	49.8	46.8	1.7	0.3	1.3	0.2
	100.0	49.0	47.5	1.7	0.3	1.3	0.2
	100.0	58.2	39.3	1.1	0.3	1.1	—
1965	100.0	43.0	52.7	1.8	0.6	1.8	0.2
	100.0	42.6	52.8	1.9	0.6	1.9	0.2
	100.0	46.7	51.3	0.7	0.1	1.2	0.2

ADİYAMAN İLİ TOPLAM NÜFUSUNDA CİNSİYETE GÖRE
DİN DAĞILIMI

Tablo B.26

YILLAR	TOPLAM (N)	BİLİNMEYEN	TOPLAM (N)		İSLÂM		DİĞER DİNLER						DİĞER DİNLER	DİNLER			
			N	%	N	%	TOPLAM	HİKRİSTİYAN									
								HİR TOPLAM	GÖRÜŞ TOPLAM	KATOLİK	ORTODOKS	DİĞER HİKRİSTİYAN					
															%	N	%
1955	T	208755	2	208753	1000	208283	99,8	470	0,2	343	63	4	27	1	242	—	127
	E	107342	1	107341	51,4	107113	51,3	228	0,1	168	31	2	12	1	122	—	60
	K	101413	1	101412	48,6	101170	48,5	242	0,1	175	38	2	15	—	120	—	67
1960	T	233717	1	233716	1000	233001	99,7	715	0,3	695	120	61	299	2	213	13	7
	E	119454	1	119453	51,1	119072	51,0	381	0,2	365	55	29	165	2	116	11	5
	K	114263	—	114263	48,9	113929	48,7	334	0,1	330	65	32	136	—	97	2	2
1965	T	267288	—	267288	1000	266826	99,8	462	0,2	401	53	41	194	22	91	20	41
	E	136615	—	136615	51,1	136382	51,0	233	0,1	205	25	22	93	18	47	19	9
	K	130673	—	130673	48,9	130444	48,8	229	0,1	196	28	19	101	4	44	1	32

ADİYAMAN İLİ 10.000 DEN FAZLA NÜFUSLU YERLERDE
CİNSİYETE GÖRE DİN DAĞILIMI

TABLO B.27

YILLAR	TOPLAM N	BİLİNMEYEN	TOPLAM (N, %)		İSLAM		DİĞER DİNLER								Diğer	MUSULMAN	DİNİSİZ
			N	%	N	%	TOPLAM		Toplam	%	Yahudi	Hristiyan	Diğer				
							N	%									
1960	T 27681	—	27681	1000	27236	984	445	16	425	117	43	92	133	13	7	—	
	E 13882	—	13882	501	13658	493	224	08	208	54	19	46	89	11	5	—	
	K 13799	—	13799	499	13578	491	221	08	217	63	24	46	84	2	2	—	
1965	T 33778	—	33778	1000	33381	988	397	12	380	50	40	194	11	85	17	—	
	E 17325	—	17325	513	17127	507	198	06	189	22	21	93	7	46	9	—	
	K 16453	—	16453	489	16254	481	199	06	191	28	19	101	4	39	8	—	

ADİYAMAN İLİNDE 10.000 DEN AZ NÜFUSLU YERLERDE
CİNSİYETE GÖRE DİN DAĞILIMI

TABLO B.28

YILLAR	TOPLAM N	BİLİNMEYEN	TOPLAM		İSLAM		DİĞER DİNLER							Diğer	MUSULMAN	DİNİSİZ
			N	%	N	%	TOPLAM									
								N	%	Yahudi	Hristiyan	Diğer	Toplam			
1960	T 206836	1	206035	1000	205265	999	270	01	270	3	18	207	2	40	-	-
	E 105572	1	105571	512	105414	512	157	-	157	1	10	117	2	27	-	-
	K 100464	-	100464	488	100351	482	113	-	113	2	8	90	-	13	-	-
1965	T 233510	-	233510	1000	233455	1000	65	-	21	3	1	-	11	6	-	-
	E 119290	-	119290	511	119255	511	35	-	16	3	1	-	11	1	19	-
	K 114220	-	114220	489	114190	489	10	-	5	-	-	-	-	5	1	24

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN ANA DİLE GÖRE
DAĞILIMI

TOPLAM

TABLO 8.29

ANA DİL		YILLAR					
		1955		1960		1965	
		T	%	T	%	T	%
TOPLAM (N)		208755		233717		267288	
BİLİNMEYEN		2		29		—	
TOPLAM (N ₁)		208753	100,0	233688	100,0	267288	100,0
TÜRKÇE		202756	99,5	199742	85,5	143054	53,5
A2İNLİK DİLLERİ	TOPLAM	994	0,5	33923	14,5	124131	46,4
	Aba2a2ca	3		—		1	
	Acemce	—		—		—	
	Arapca	2		5		7	
	Arnavutca	—		2		—	
	Bosna2kca	—		—		—	
	Çerkezce	1		1		2	
	Gürcüce	—		—		—	
	Kürtce	965		33841		124032	
	Lazca	—		—		1	
	Pomakca	7		2		—	
	Ermenice						
	Rumca						
	Yahudice	16		72		88	
	DİĞER		—	—	—	—	—
ANGOL SAKSON DİLLERİ		1	—	6	—	7	—
LATİN DİLLERİ		2	—	1	—	1	—
İSLAV DİLLERİ		—	—	1	—	1	—
DİĞER DİLLER		—	—	15	—	94	0,1

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN ANA DİLE GÖRE
DAĞILIMI
(TOPLAM) (ERKEK KADIN)

TABLO B. 30

ANA DİL	1965			
	1965			
	E	%	K	
Toplam (N)	13615		130673	
Bilinmeyen	—		—	
Toplam (N)	13615	51.1	130673	48.9
Türkçe	69847	26.1	123207	27.4
Toplam	66701	25.0	57466	21.5
Abazaca	1		—	
Acemce	—		—	
Arapça	5		2	
Arnavutça	—		—	
Bosnakça	—		—	
Çerkezce	2		—	
Gürcüce	—		—	
Kürtçe	66654		57378	
Lazca	1		—	
Pomakça	—		—	
Ermenice Rumca Tatarca	38		50	
Dijer	—		—	
Anadolu Sakson, Dilleri	3		4	
Latin dilleri	—		1	
İslam dilleri	1		—	
Dijer diller	63		31	

ADIYAMAN İLİNDE TOPLAM NÜFUSUN ANA
DİLE GÖRE DAĞILIMI

10000 den fazla nüfuslu yerler

TABLA B 31

ANA DİL	YILLAR					
			1965			
	T		E		K	%
Toplam (N)	33778		17325		16453	
Bilinmeyen	—		—		—	
Toplam (N)	33778	100.0	17325	51.3	16453	48.7
Türkçe	31565	93.5	16173	47.9	15392	45.6
İslam Alevîlik Dilleri						
Toplam	2186	6.5	1138	3.4	1048	3.1
Abazaca	—					
Açemice	—					
Arapça	—					
Arnavutça	—					
Boşnakça	—					
Çerkezce	—					
Gürcüce	—					
Kürtçe	2098		1100		998	
Lazca	~~2098~~		~~1100~~		~~998~~	
Pomakça	—		—		—	
Ermenice						
Rumca	88		38		50	
Yahudice	—		—		—	
Diğer	—		—		—	
Angolo Sakson dilleri	6		2		4	
Latin Dilleri	—		—		—	
İslam dilleri	—		—		—	
Diğer diller	21		12		9	

ADİYAMAN İLİNDE NÜFUSUN ANA DİLE GÖRE
DAĞILIMI

10.000 den az nüfuslu yerlerde

TABLO B 32

ANA DİL	Y I L L A R					
			1965			
	T	%	E		K	%
Toplam (N)	233510		119290			
Bilinmeyen	—		—			
Toplam (N)	233510	100.0	119290	51.1	114220	48.9
Türkçe	111489	47.8	53674	23.0	57815	24.8
Toplam	121945	52.2	65563	28.1	56382	24.1
Abaşca	1		1		—	
Acemce	—		—		—	
Arapca	7		5		2	
Arnavutca	—		—		—	
Bosnakca	—		—		—	
Çerkezce	2		2		—	
Gürcüce	—		—		—	
Kürtçe	121934		65554		56380	
Lazca	1		—		—	
Pomakca	—		—		—	
Ermenice	—	—	—		—	—
Rumca	—	—	—		—	—
Yahudice	—	—	—		—	—
Diğer	—	—	—		—	—
Anglo Sakson Dilleri	2	—	1		1	—
Latın dilleri	—	—	—		—	—
İslev dilleri	1	—	1		—	—
Diper diller	43	—	51		22	—

NÜFUSUN ADIYAMAN İLİNDE SON MESLEK VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI
(15 ve daha yukarı yaşlardaki' faal nüfus) Tablo C1

SON HAFTALIK ANA MESLEK GRUPLARI	S A Y I M Y I L L A R I											
	1955			1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
Toplam(N)	106094	55888	50226	111163	60169	50994	116607	65088	51516	128557	71819	56718
Mesleki' tayin edilmeyen ve bilinmeyenler	1215	1105	110	599	560	39	454	452	2	—	—	—
Toplam(N)	N 104879	54783	50116	110564	59609	50955	116153	64636	51514	128557	71819	56738
	% 100,0	52,2	47,8	100,0	53,9	46,1	100,0	55,6	44,4	100,0	55,9	44,1
Teknik Ele- sb. meslek- vb. ilgili meslekler	N 590	555	35	801	760	41	1265	1177	88	2157	1802	355
	% 0,6	0,5	0,1	0,7	0,6	0,1	1,1	0,1	1,0	1,7	1,4	0,3
Müfesebbüs Sak ve İdare Büro ile ilgili meslekler	N 548	537	11	838	831	7	1000	976	24	250	246	4
	% 0,5	0,5	—	0,7	0,7	—	0,8	0,8	—	0,2	0,2	—
Satıcılar ve Satışla ilgili meslekler	N 1006	993	13	1296	1287	9	1547	1534	13	1580	1568	12
	% 1,0	0,9	0,1	1,2	1,2	—	1,3	1,3	—	1,2	1,2	—
Çiftçiler Ormancılar Balıkçıları ilgili meslek	N 97007	47328	49679	101832	51279	50533	105477	54024	51073	113960	58630	55330
	% 92,5	45,1	47,4	92,1	46,4	45,7	90,4	46,5	43,9	88,6	45,6	43,0
Maden ve Taş çıkart- ma ile ilgili meslekler	N 8	8	—	91	87	4	72	72	—	—	—	—
	% —	—	—	0,1	0,08	—	0,1	0,1	—	—	—	—
Halkiyat ve Muhabere ile ilgili meslekler	N 329	338	1	514	507	7	820	818	2	—	—	—
	% 0,3	0,3	—	0,5	0,5	—	0,7	0,7	—	—	—	—
Ziraatkarlar İnşaat ve Tminat İşçileri	N 3522	3198	324	3311	3039	272	3335	3089	246	4005	3194	811
	% 0,3	0,3	0,4	3,0	2,7	0,3	3,0	2,7	0,3	3,1	2,5	0,6
Kalifiye çalışanlar (Zir- ve Tını. İş- hâris)	N 992	919	23	805	789	21	1301	1288	13	—	—	—
	% 0,9	0,9	—	0,7	0,7	—	1,1	1,1	—	—	—	—
Hizmetle ilgili meslekler	N 317	892	25	1076	1035	41	1716	1658	58	—	—	—
	% 0,9	0,9	—	1,0	0,9	0,1	1,5	1,4	0,1	—	—	—

N
NÜFUSUN ADIYAMAN İLİNDE SON MESLEK VE ANSİYETE GÖRE DAĞILIMI
(15 ve daha yukarı yaşlardaki' faal nüfus) Tablo C2

SON HAFTALIK ANA MESLEK GRUPLARI	SAYIM YILLARI											
	1955			1960			1965			1970		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K	T	E	K
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Toplam (N)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teknik Elemanlar sb. meslek sahipleri ve bunlarla ilgili meslekler	0,6	1,0	0,1	0,7	1,3	0,1	1,1	1,8	0,2	1,7	2,5	0,6
Müteahhibler sevk ve id.men. Büro ile ilgili meslek ler	0,5	1,0	-	0,7	1,4	-	0,8	1,5	0,1	0,2	0,3	-
Satıcılar ve satışla ilgili meslekler	1,0	1,8	-	1,2	2,2	-	1,3	2,4	-	1,2	2,2	-
Çiftçiler Orman- lar, Balıkçılar ve bunlarla ilgili meslekler	92,5	86,4	99,1	92,1	86,0	99,2	90,4	83,9	99,1	88,6	81,6	97,5
Maden ve Taş Çıkarmakla ilgili meslekler	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1	0,1	-	-	-	-
Nakliyat ve Mühüratla ilgili meslekler	0,3	0,6	-	0,5	0,9	-	0,7	1,3	-	-	-	-
Zanaatkarlar (inabat ve Tımar işçileri)	3,3	5,8	0,6	3,0	5,1	0,5	3,0	4,8	0,5	3,1	4,4	1,4
Kalıfıye olmayan işçiler (Zanaat ve Tım. işç.-Haris)	0,1	1,7	-	0,7	1,3	0,1	1,1	2,0	-	-	-	-
Hizmetle ilgili meslekler	0,9	1,6	0,1	1,0	1,7	0,1	1,5	2,6	0,1	-	-	-

Tablo C.3

Y
NÜFUSUN ARIYANAN ILINDE SON MESLEK VE CINSİYETE GÖRE DAĞILIMI
(15 ve daha yukarı yaşlardaki faal nüfus 10.000 den fazla nüfuslu yerler)

SON HAFTALIK MESLEK ANA GRUPLARI	S A Y I M Y I L L A R I								
	1955			1960			1965		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
TOPLAM (N)	8766	6755	2011	6535	6312	223	7931	7563	368
Meslekleri layın edilemeyen veya bilhe	419	411	8	25,3	247	6	215	214	0,1
Toplam (N)	N 8347	6344	2003	6282	6065	217	7716	7349	367
	% 100,0	26,0	24,0	100,0	96,5	3,5	100,0	95,2	4,8
Tetarik Elemanlar	N 196	175	21	226	210	16	377	320	57
Serbest meslek sahipleri ve ilgili meslek	% 2,3	2,1	0,2	3,6	3,3	0,3	4,9	4,1	0,8
Müştekebüster saati ve Hani Memurlar	N 276	271	5	404	400	4	491	474	17
Bunlara ilgili meslekler	% 3,3	3,2	0,1	6,4	6,4	-	6,4	6,1	0,3
Satıcılar ve Satış	N 647	640	7	751	749	2	780	772	8
la ilgili meslekler	% 7,7	7,6	0,1	12,0	12,0	-	10,1	10,0	0,1
Çiftçiler, Ormanlar	N 3926	2068	1858	1890	1768	122	2160	2024	13,6
Balıklar ve ilgili meslekler	% 47,0	24,8	22,2	30,0	28,1	1,9	28,0	26,2	1,8
Nakliyat ve muh	N 172	172	-	245	239	6	394	392	2
habet ile ilgili meslekler	% 2,1	2,1	-	3,9	3,8	0,1	5,1	5,1	-
Maden ve taş	N 3	3	-	15	15	-	46	46	-
çıkarmakla ilgili meslekler	% -	-	-	0,2	0,2	-	0,6	0,6	-
Zanaatkarlar	N 2145	2060	85	1854	1818	36	1927	1827	100
İmalat ve Tarım	% 25,7	24,7	1,0	29,5	28,9	0,6	25,0	23,7	1,3
İşçileri	N 458	445	13	776	360	16	639	629	10
Kalippe olmayan işçiler (Zanaat ve Tarım, işçileri hariç)	% 5,5	5,3	0,2	6,0	5,7	0,3	8,3	8,2	0,1
Hizmetle ilgili meslekler	N 524	510	14	521	506	15	902	865	37
	% 6,4	6,2	0,2	8,4	8,1	0,3	11,6	11,2	0,4

NÜFUSUN ADIYAMAN İLİNDE SON MESLEK VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI
15 ve daha yukarı yaşlardaki faal nüfus
10,000 den fazla nüfuslu yerler

Tablo C4

SON HAFTALIK MESLEK ANA GRUPLARI	S A Y I M Y I L L A R I								
	1955			1960			1965		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Toplam (N)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teknik Elemanlar sb. meslek sahipleri ve bunlarla ilgili meslekler	2,3	2,8	1,0	3,6	3,5	7,4	4,9	4,4	15,5
Mütevebbisler sevk ve idari Mem- Burlara ilgili meslekler	3,3	4,3	0,2	6,4	6,6	1,8	6,4	6,4	4,6
Satıcılar ve satışla ilgili meslekler	7,7	10,0	0,3	12,0	12,3	9,9	10,1	10,5	2,2
Şifitsiler, Ormanlar Bakıcılar ve ilgili meslekler	47,0	34,6	92,8	30,0	29,2	56,2	28,0	27,5	37,1
Maden ve Top Şikarmakla ilgili meslekler	—	—	—	0,2	0,2	—	0,6	0,6	—
Nakliyat ve Muhabe- ratla ilgili meslekler	2,1	2,7	—	3,9	3,9	2,8	5,1	5,3	0,5
Zanaatkarlar İmalat ve Tamirat İşleri	25,7	32,5	4,2	20,5	30,0	14,6	25,0	24,9	27,2
Kalıf ve olgunun İşleri (Zanaat ve Tam. İş. hariç)	5,5	7,0	0,6	6,0	5,9	7,4	8,3	8,6	2,7
Hizmetle ilgili meslekler	6,4	8,1	0,9	8,4	8,4	6,9	11,6	11,8	10,0

NÜFUSUN ASİYAMAN İLİNDE SON MESLEK VE CİNSİYETE
GÖRE DAĞILIMI

(15 ve daha yukarı yaşlardaki faal nüfus 10.000 den az nüfuslu yerler Tablo C.5)

SON HAFTALIK MESLEK ANA GRUPLARI	S A Y I M Y I L L A R I								
	1955			1960			1965		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
Toplam (N)	97328	49113	48215	104628	53857	50771	108676	57425	51151
Meslekleri tayin edile- meyen veya bilineme- yen	796	694	102	346	313	33	239	238	1
Toplam (N)	N	96532	48419	48113	104282	53544	50738	108437	57287
	%	100,0	50,2	49,8	100,0	51,4	48,6	100,0	52,8
Teknik Elemanlar Sb. meslek sahip- leri vb. meslekler	N	394	380	14	575	550	25	888	857
	%	0,4	0,4	—	0,6	0,5	0,1	0,8	0,7
Müşavirler ve idari Me. Büro ile ilgili meslek- ler	N	272	266	6	434	431	3	509	502
	%	0,3	0,3	—	0,4	0,4	—	0,5	0,5
Satıcılar ve Satış- la ilgili meslekler	N	359	357	6	545	538	7	767	762
	%	0,4	0,4	—	0,5	0,5	—	0,7	0,7
Gıftçılar, Orman- lar ve Balıkçılar ilgili meslekler	N	93081	45295	47826	99942	49511	50431	102971	52000
	%	96,4	46,8	49,6	95,8	92,5	48,3	94,9	47,9
Madem ve Taş Sık- armakla ilgili meslekler	N	5	5	—	76	72	4	26	26
	%	—	—	—	0,1	0,1	—	—	—
Nallıçlar ve Müh- baratla ilgili meslekler	N	167	166	1	269	268	1	426	426
	%	0,2	0,2	—	0,3	0,3	—	0,5	0,5
Zanaatkarlar İmarat ve Tımar işçileri	N	1777	1138	239	1457	1221	236	1408	1262
	%	1,4	1,2	0,2	1,4	1,2	0,2	1,2	0,1
Kalıf ve alıncı işçiler (Zanaat ve Tam. İş. hariç)	N	484	474	10	429	424	5	662	659
	%	0,5	0,5	—	0,4	0,4	—	0,6	0,6
Hiç meslekle ilgili meslekler	N	777	382	11	555	529	26	814	797
	%	0,4	0,4	—	0,5	0,5	—	0,7	0,7

NÜFUSUN ADIYAMAN İLİNDE SON MESLEK VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI
(15 ve daha yaşlardaki faal nüfus)
1000'den az nüfuslu yerlerde

Tablo C6

SON HAFTALIK MESLEK ANA GRUPLARI	S A Y I M Y I L L A R I								
	1955			1960			1965		
	T	E	K	T	E	K	T	E	K
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Toplam (N)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teknik Elemanlar sb. meslek sahıpları ve bunlara ilgili hizmetler	0,4	0,8	—	0,6	1,0	—	0,8	1,5	0,1
Mühendislikler ve İdari Mem. Büro ile ilgili Meslekler	0,3	0,5	—	0,4	0,8	—	0,5	0,9	—
Satıcılar ve Satış ilgili meslekler	0,4	0,7	—	0,5	1,0	—	0,7	1,3	—
Çiftçiler, Ormanlar Balıkçılar ve ilgili meslekler	96,4	93,5	99,4	95,8	92,5	99,4	94,9	91,8	99,6
Maden ve Taş İkarmakla ilgili meslekler	—	—	—	0,1	0,1	—	—	—	—
Nakliyat ve Muhabe- ratla ilgili Meslekler	0,2	0,3	—	0,3	0,5	—	0,5	0,7	—
Zanaatkarlar İmalat ve Tamirat işçileri	1,4	2,4	0,5	1,4	2,3	0,5	1,3	2,2	0,2
Kalışve olmayan işçiler (Zanaat ve Tam. işç. hariç)	0,5	1,0	—	0,4	0,8	—	0,6	1,2	—
Hizmetle ilgili meslekler	0,4	0,8	—	0,5	1,0	0,1	0,7	1,4	—

NÜCÜSÜN İKTİSADİ FAALİYET KOLLARINA GÖRE
DAĞILIMI (15 VE DAHA YUKARI FAAL. NÜCÜS)

- TOPLAM -

Tablo C.7

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	YATIM TILLARI							
	1955		1960		1965		1970	
	T	%	T	%	T	%	T	%
TOPLAM	106094	100.0	111163	100.0	116607	100.0	128557	100.0
Ziraat, Ormancılık Balıkçılık Avalık	97042	91.5	101925	91.7	105210	90.1	114018	88.7
İstihraç sanayii (maden ve taş)	8	—	99	0.1	103	0.1	98	0.1
İmalat Sanayii	3205	3.0	3020	2.7	2514	2.2	3629	2.8
İnşaat Sanayii	643	0.6	676	0.6	1037	0.9	1524	1.2
Elektrik, gaz, su İstihsal gibi hizmetler	18	—	16	—	32	—	12	—
Ticaret, Banka sigorta, gayri menkul satışlar	1099	1.0	1482	1.3	1329	1.3	2366	1.8
Halklaıat ambar lama ve muhaberet	422	0.4	590	0.5	800	0.7	1027	0.8
Genel Hizmetler	1806	1.7	2274	2.0	3497	3.0	4851	3.8
Gayri muayen ve bilinmeyenler	1851	~~1.8~~ 1.8	1112	~~1.1~~ 20.5	2085	1.7	1032	0.8

TOPLAM (ERKEK)

Tablo C.8

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SAYIM TILLARI							
	1955		1960		1965		1970	
	T	%	T	%	T	%	T	%
TOPLAM	55868	100.0	60169	100.0	650.88	100.0	71819	100.0
Ziraat, Balıkçılık ve Avcılık	47355	84,8	51377	85,4	54140	83,2	58738	81,8
İstihraç Sanayii (maden ve taş)	8	—	94	0,2	102	0,2	98	0,1
İmalat Sanayii	2885	5,2	2744	4,6	2414	3,7	2792	3,9
İnşaat Sanayii	639	1,1	673	1,1	1036	1,6	1512	2,1
Elektrik, Su, gaz istihsal sıhhi Hizmetler	17	—	16	—	32	0,1	12	—
Ticaret, Banka Sigorta gayri menkul sigtılar	1080	1,9	1470	2,4	1317	2,0	2379	3,3
Nakliyat ambar- lama ve muhaberet	419	0,8	552	0,9	794	1,2	1007	1,4
Genel Hizmetler	1249	3,1	2198	3,7	3343	5,1	4499	6,3
Gayrimuayen ve bilinmeyen	1716	3,1	1050	1,7	1910	2,9	822	1,1

TOPLAM (KADIN)

Tablo C 9

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SAYIM YILLARI							
	1955		1960		1965		1970	
	T	%	T	%	T	%	T	%
Toplam	50226	100,0	50994	100,0	51519	100,0	52738	100,0
Ziraatsılık, Balıkçılık, Avcılık	49687	98,9	50553	99,1	51070	99,1	52280	97,4
İstihlak Sanayi (Maden-Taş)	—	—	5	—	1	—	—	—
İmarat Sanayi	320	0,6	276	0,5	100	0,2	837	1,5
İnşaat Sanayi	4	—	3	—	1	—	12	—
Elek, Gaz su istihsal sıhhi hizmetler	1	—	—	—	—	—	—	—
Ticaret, Banka uyurtu gayri menkul satışlar	19	—	12	—	12	—	27	0,1
Nakliyat, Ambar- lama ve Muhta- kerat	3	—	7	—	6	—	20	—
Genel Hizmetler	57	0,1	76	0,2	154	0,3	352	0,6
Gayri Muayyen ve Bilinmeyen	135	0,3	62	0,1	175	0,3	210	0,4

10.000 den DAHA FAZLA TEBLER

TOPLAM

Tablo C.10

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SATIM TİLLERİ					
	1955		1960		1965	
	T	%	T	%	T	%
TOPLAM	8766	100.0	6535	100.0	7971	100.0
Ziraat, Balık- çılık Avcılık	3928	44,8	1888	28,9	2176	27,4
İstihraç Sanayi (maden taş)	3	—	11	0,2	74	1,0
İmalat Sanayi	2036	23,2	1759	26,9	1574	19,9
İnşaat Sanayi	253	2,9	317	4,9	513	6,5
Elektrik, Su, gaz su istisnası Sihhi Hizmetler	10	0,1	12	0,2	25	0,3
Ticaret, Banka sigorta, gayri menkul satışlar	712	8,1	853	13,0	700	8,8
Nakliyat ambar- lama ve muha- berat	191	2,2	236	3,6	352	4,4
Genel Hizmetler	849	9,7	986	15,1	1601	20,2
Gayri muayen ve bilinmeyen	784	9,0	473	7,2	916	11,5

10.000 den fazla nüfuslu yerler (Erkek) Tablo C II

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SAYIM YILLARI					
	1955		1960		1965	
	T	%	T	%	T	%
Toplam	6755	100,0	6312	100,0	7563	100,0
Ziraatçılık, Balık- çılık ve Avcılık	2069	30,6	1765	28,0	2040	27,0
İstihraz Sanayi (Maden - Taş)	3	—	11	0,2	73	1,0
İnşaat Sanayi	1953	28,9	1724	27,3	1815	20,0
İnşaat Sanayi	253	3,7	314	5,0	512	6,8
Elek, Gaz, Su İstihsal, Sıhhi Hizmetler	10	0,2	12	0,2	25	0,3
Ticaret, Banka Sığirta, Gayri menkul Satışlar	701	10,4	850	13,4	692	9,2
Nakliyat, Ambar- lama ve Alın- tırma	190	2,8	230	3,6	348	4,6
Genel Hizmetler	816	12,0	954	15,1	1693	19,7
Gayri Muayyen Bilinmeyen	760	11,4	452	7,2	865	11,4

2,2

4,6

12,7

11,4

15

10.000 den FAZLA NÜFUSLU YERLERDE
KADIN

Tablo C.12

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SATIM TİLLERİ					
	1955		1960		1965	
	T	%	T	%	T	%
TOPLAM	2011	100,0	223	100,0	368	100,0
Ziraat, Balık- çılık avcılık	1859	92,4	123	55,2	136	37,0
İstihraç Sana- yî (maden taş)	—	—	—	—	1	0,3
İmalat Sanayîi	83	4,2	35	15,7	59	16,0
İnşaat Sanayîi	—	—	3	1,3	1	0,3
Elektrik, Su, gaz su ihtisalı Sihhi hizmetler	—	—	—	—	—	—
Ticaret, Banka sigorta gayri- menkul satışlar	11	0,6	3	1,3	8	2,2
Nakliyat amba- laj ve muha- fazat	1	—	6	2,7	4	1,1
Genel Hizmetler	33	1,6	32	14,4	10,8	29,3
Gayrimuayen ve bilinmeyen	24	1,2	21	9,4	51	13,8

10,000 den daha az nüfuslu yerler (Toplam) Tablo C13

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SAYIM YILLARI					
	1955		1960		1965	
	T	%	T	%	T	%
Toplam	97328	100,0	104628	100,0	108676	100,0
Ziraat, Bulutluk Avulık	93114	95,7	100037	95,6	103034	100,0
İstihsal Sanayi (Maden-725)	5	—	88	0,1	29	—
İmalat Sanayi	1169	1,2	1261	1,2	940	0,9
İnşaat Sanayi	390	0,4	359	0,3	524	0,5
Elek, Gaz, Su İstihsal, Sığbi Hizmetler	8	—	4	—	7	—
Ticaret, Banka Sipartı, Gayri Menkul İşletmeler	387	0,4	629	0,6	629	0,6
Nakliyat, Ambar- lama, Muhabere	231	0,2	323	0,3	448	0,4
Genel Hizmetler	957	1,0	1288	1,2	1896	1,7
Gayri Muayen Bilinmeyen	1067	1,1	639	0,7	1169	1,1

10.000'den DAHA FAZLA YERLERDE
(ERKEK)

Tablo C.14

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SATIM TİLLERİ					
	1955		1960		1965	
	T	%	T	%	T	%
TOPLAM	49113	100.0	53857	100.0	57525	100.0
Ziraat, Balık- çılık Avalık	45286	92.2	49607	92.1	52100	90.6
İstihrag sanayii (maden ve taş)	5	—	83	0.1	29	—
İmalat Sanayii	932	1.9	1020	1.9	899	1.6
İnşaat Sanayii	386	0.8	359	0.7	524	0.9
Elektrik, gaz su, istihsal sıhhi hizmetler	7	—	4	—	7	—
Ticaret, Banka sigorta gayri menkul satışlar	379	0.8	620	1.2	625	1.1
Nakliyat ambala- ma ve muha- beraat	229	0.5	322	0.6	446	0.8
Genel Hizmetler	933	1.9	1244	2.3	1850	3.2
Gayri muayen ve bilinmeyen	956	1.9	598	1.1	1045	1.8

10.000 daha az nüfuslu yerler (kadın) Tablo C 15

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI	SAYIM YILLARI					
	1955		1960		1965	
	T	%	T	%	T	%
Toplam	48215	100,0	50771	100,0	51151	100,0
Ziraatçılık, Balık- çılık, Avcılık	47828	99,2	50430	99,3	50934	99,6
İstihza Sanayi (Maden-Taş)	—	—	5	—	—	—
İmarat Sanayi	237	0,5	241	0,5	41	0,1
İnsaat Sanayi	4	—	—	—	—	—
Elek, Gaz, Su İstihsal, S. h. h. hizmetler	1	—	—	—	—	—
Ticaret, Banka Sigorta Gayri menkul İşletmeler	8	—	9	—	4	—
Nakliyat, Ambar- lama ve Muhafaza	2	—	1	—	2	—
Genel Hizmetler	24	—	44	0,1	46	0,1
Gayri Muayen ve Bilinmeyen	111	0,2	41	0,1	124	0,2

ADİYAMAN'DA GENEL FAALİYET

(İşgücüne İştirak Oranı) TOPLAM Tablo C 17

YILLAR	15 ve daha yukarı yaşlardaki nüfus	Faali nüfus	Genel faaliyet oranı %
1955	116433	106094	91,1
1960	126780	111163	87,7
1965	140056	116607	83,3
1970	149709	128557	85,9

10.000 den fazla yerler Tablo C 18

YILLAR	15 ve daha yukarı yaşlardaki nüfus	Faali nüfus	Genel Faaliyet oranı %
1960	15393	6535	42,5
1965	18542	7931	42,8

10.000 den az nüfuslu yerler

Tablo C 19

YILLAR	15 ve daha yukarı yaşlardaki nüfus	Faali nüfus	Genel faaliyet oranı %
1960	111387	104628	93,9
1965	121514	108676	89,4

ADINAMANDA CİNSİYETE GÖRE İŞGÜCÜ

TOPLAM

Tablo 20

YILLAR	ERKEK			KADIN		
	15 ve + yaş. nüfus	Faaliyet nüfus	Ö. i. o	15 ve + kadın nüfus	Faaliyet kadın nüfus	Ö. i. o
1955	56984	55868	98,0	59449	50226	84,5
1960	61648	60169	97,6	65132	50994	78,3
1965	68027	60088	95,7	72029	51519	71,5
1970	73079	71819	98,3	76630	56738	74,0

10,000 den fazla yerler

Tablo 21

YILLAR	ERKEK			KADIN		
	15 ve + yaş. nüfus	Faaliyet nüfus	Ö. i. o	15 ve + yaş. kadın nüfus	Faaliyet nüfus	Ö. i. o
1960	2157	6312	88,2	8236	223	2,7
1965	9195	7563	82,3	9347	368	3,9

10,000 den az nüfuslu yerler

Tablo 22

YILLAR	ERKEK			KADIN		
	15 ve + yaş. nüfus	Faaliyet nüfus	Ö. i. o	15 ve + yaş. nüfus	Faaliyet nüfus	Ö. i. o
1960	54491	53857	98,8	56896	50771	89,2
1965	58832	57525	97,8	62677	51151	81,6

ADİYAMAN NÜFUSUNDAKİ GELİŞİMLERİN
TOPLAM NÜFUSDAKİ PAYI

		Y I L L A R							
		1955		1960		1965		1970	
		N	%	N	%	N	%	N	%
TOPLAM NÜFUS	TÜRKİ	24064365	100,0	27551220	100,0	31391421	100,0	3505176	100,0
	ADIYAN	208755	0,9	233717	0,8	267288	0,9	303511	0,9
ERKEK NÜFUS	TÜRKİ	12232619	50,8	1463889	51,0	15996944	51,0	18006386	50,6
	ADIYAN	107342	51,4	119454	51,1	136615	51,1	152237	50,2
KADIN NÜFUS	TÜRKİ	11832144	49,2	13590932	49,0	15394477	49,0	17598190	49,4
	ADIYAN	101413	48,6	114263	48,9	130673	48,9	151274	49,8
ŞEHİR NÜFUS	TÜRKİ	6927343	28,8	8859731	31,9	10805817	34,4	13691101	38,5
	ADIYAN	32350	15,6	39201	17,0	51463	19,3	20398	23,2
KÖYLER NÜFUS	TÜRKİ	17137420	71,2	18895099	68,1	20585604	65,6	21914075	61,5
	ADIYAN	196405	84,5	194016	83,0	215825	80,7	233113	76,8
ANA DİL TÜRKÇE OLAN NÜFUS	TÜRKİ	2162292	89,9	2517255	90,7	2828968	90,1	—	—
	ADIYAN	207756	99,5	199742	85,5	143054	53,5	—	—
DİNİ İSLAM OLAN NÜFUS	TÜRKİ	23804048	98,1	27476539	88,0	31129854	99,2	—	—
	ADIYAN	208283	99,8	233001	99,7	266826	99,8	—	—
OKUMA YAZMA BİLEN NÜFUS	TÜRKİ	7915238	32,9	8901066	32,1	12505921	39,8	—	—
	ADIYAN	159003	76,2	184450	79,0	208404	78,0	227374	74,9
OKUMA YAZMA BİLMEYEN NÜFUS	TÜRKİ	11392958	47,3	13625082	49,1	13138956	41,9	—	—
	ADIYAN	135254	64,8	158922	68,0	164075	61,4	160318	52,8

İDARİ BİLİMLER TABLOSU ESAS ALINMIŞTIR

ADİYAMAN NÜFUSUNDAKİ GELİŞMELERİN
TÜRKİYE NÜFUSUNDAKİ PAYI

		Y I L L A R							
		1955		1960		1965		1970	
		N	%	N	%	N	%	N	%
TOPLAM NÜFUS	TÜRK	24064763	100,0	29551220	100,0	3791421	100,0	3805176	100,0
	ADİ	208755	0,9	233717	0,8	267288	0,9	303511	0,9
ERKEK NÜFUS	TÜRK	12232619	50,8	1416389	51,0	15996944	51,0	18006386	50,6
	ADİ	107342	0,9	119454	0,8	136615	0,9	152237	0,8
KADIN NÜFUS	TÜRK	11832144	49,2	13590322	49,0	15394577	49,0	17598190	49,4
	ADİ	101413	0,8	114263	0,8	130673	0,8	151274	0,9
ŞEHİR NÜFUSU	TÜRK	6927343	28,8	859731	31,9	1080587	34,4	13691101	38,5
	ADİ	32350	0,5	39301	0,4	51463	0,5	70398	0,5
KÖYLER NÜFUSU	TÜRK	17137420	71,2	18895089	68,1	2058564	65,6	21914075	61,5
	ADİ	176405	1,0	194016	1,0	215825	1,1	233113	1,1
ANNA DİL	TÜRK	21622292	89,9	2517253	90,7	2828768	90,1	—	—
	ADİ	207756	1,0	199742	0,8	143054	—	—	—
TÜRKÇE OKUYAN NÜFUS	TÜRK	2380448	98,1	2747639	88,0	3112984	99,2	—	—
	ADİ	208283	0,9	233001	0,8	266826	—	—	—
DİNİ İŞİ ANLAŞAN NÜFUS	TÜRK	2915238	32,9	3901066	32,1	12605921	39,8	—	—
	ADİ	159003	2,0	184450	2,1	208404	—	227774	—
OKUMA YAZMA BİLEEN NÜFUS	TÜRK	11392958	47,3	1325082	49,1	1313886	41,9	—	—
	ADİ	135254	1,2	158922	1,2	164075	1,2	160318	—

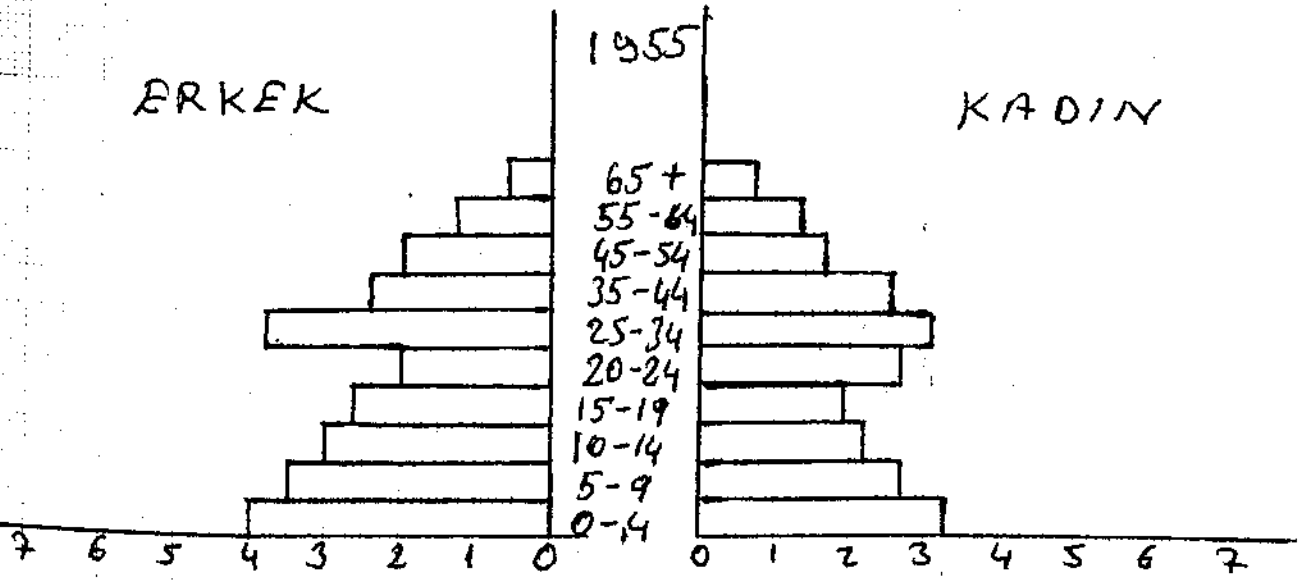
İDARI BİLİM TABLOSU ESAS ALINMIŞTIR

ADİYAMAN'DA NÜFUSUN YAŞ GRUPLARI
VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

ERKEK

1955

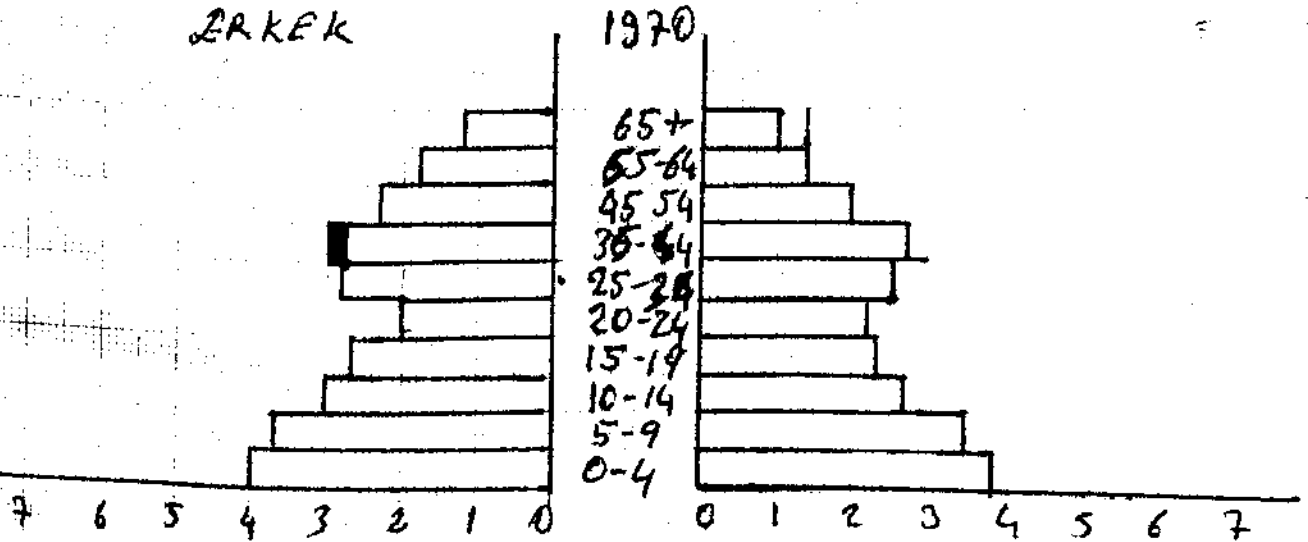
KADIN

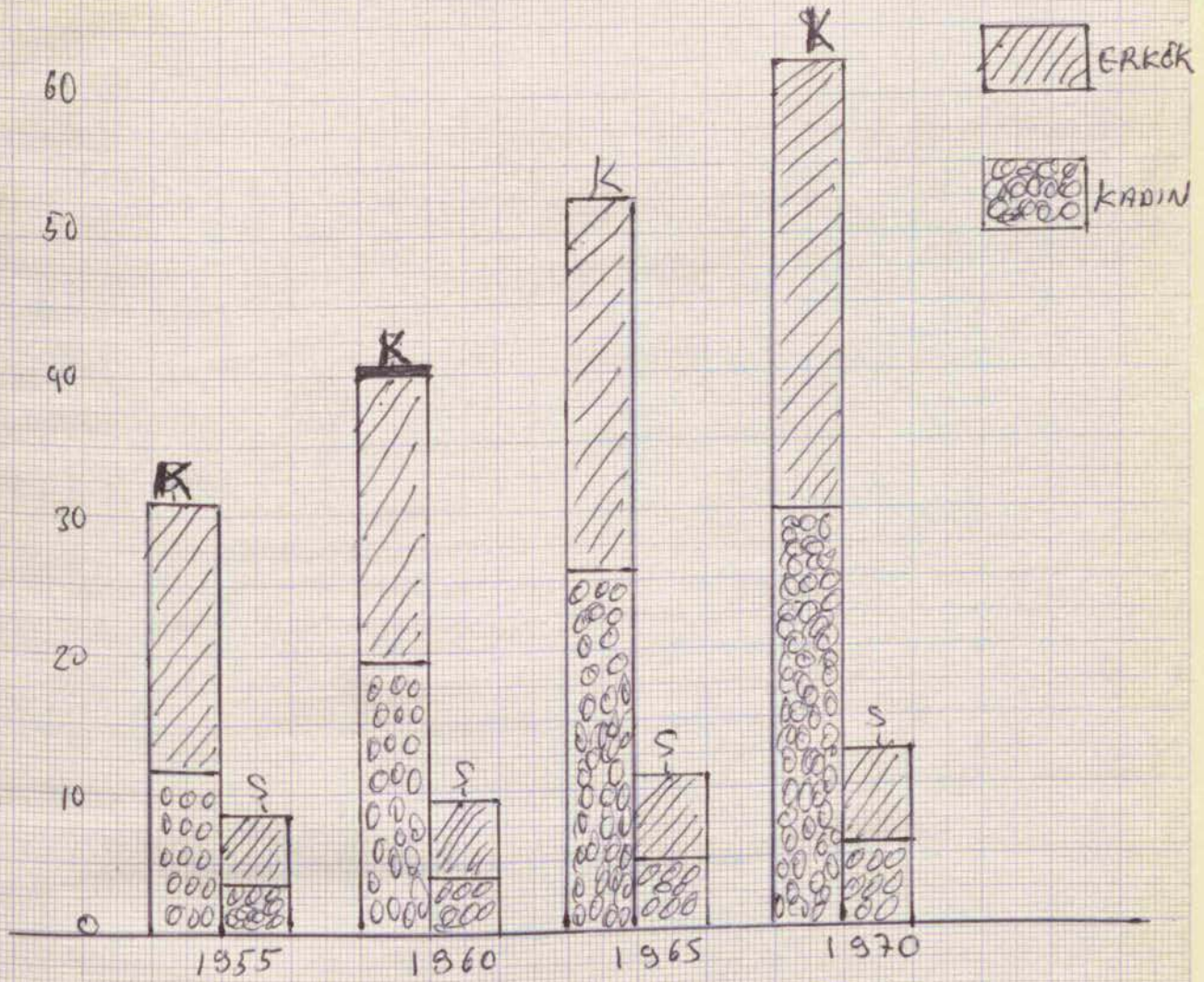
ERKEK

1970

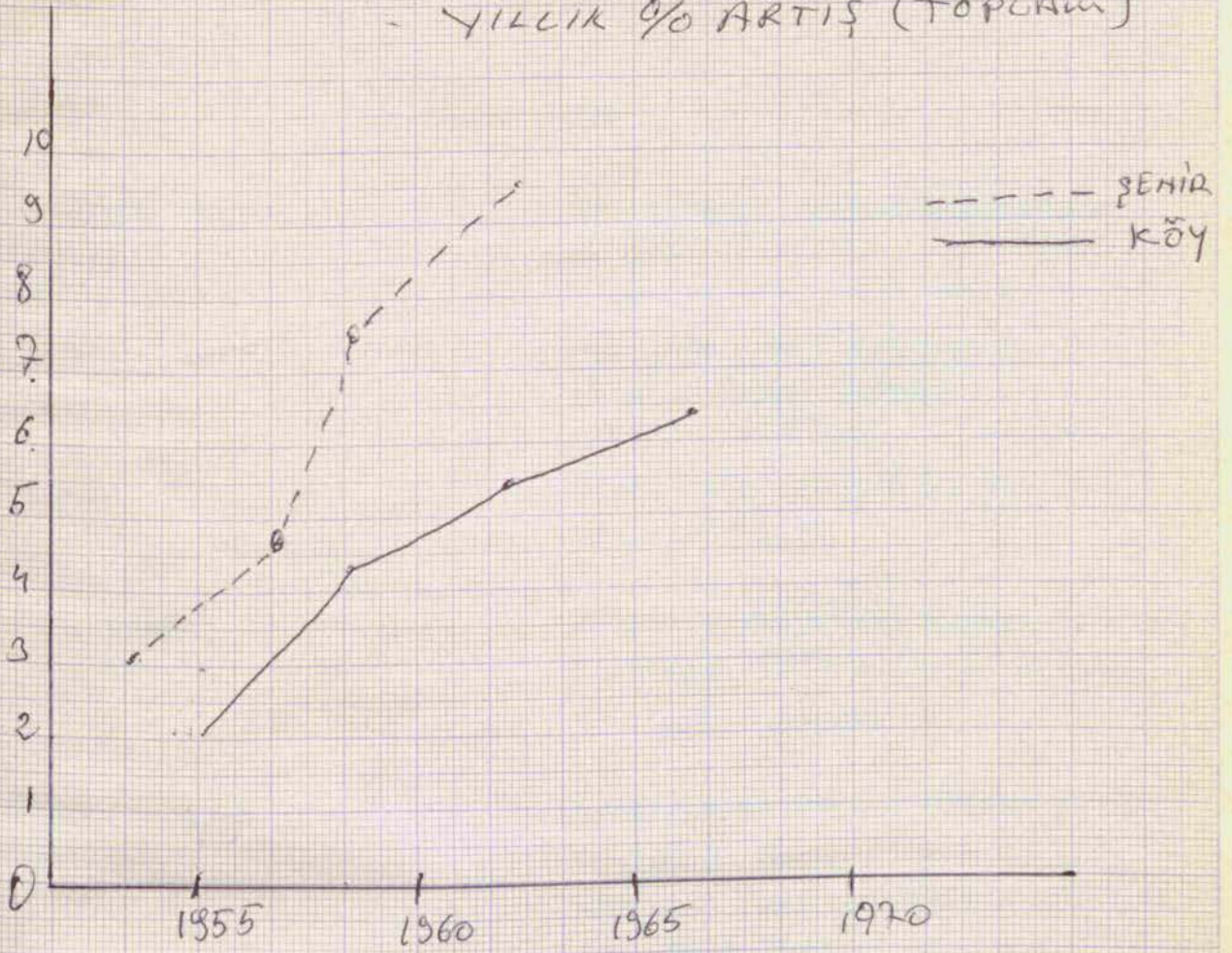
KADIN

ADIYAMANIN SAYIM YILLARINA GÖRE
ŞEHİR VE KÖY NÜFUSLARININ YÜZDE VE
CİNSİYETİNE GÖRE DAĞILIMI

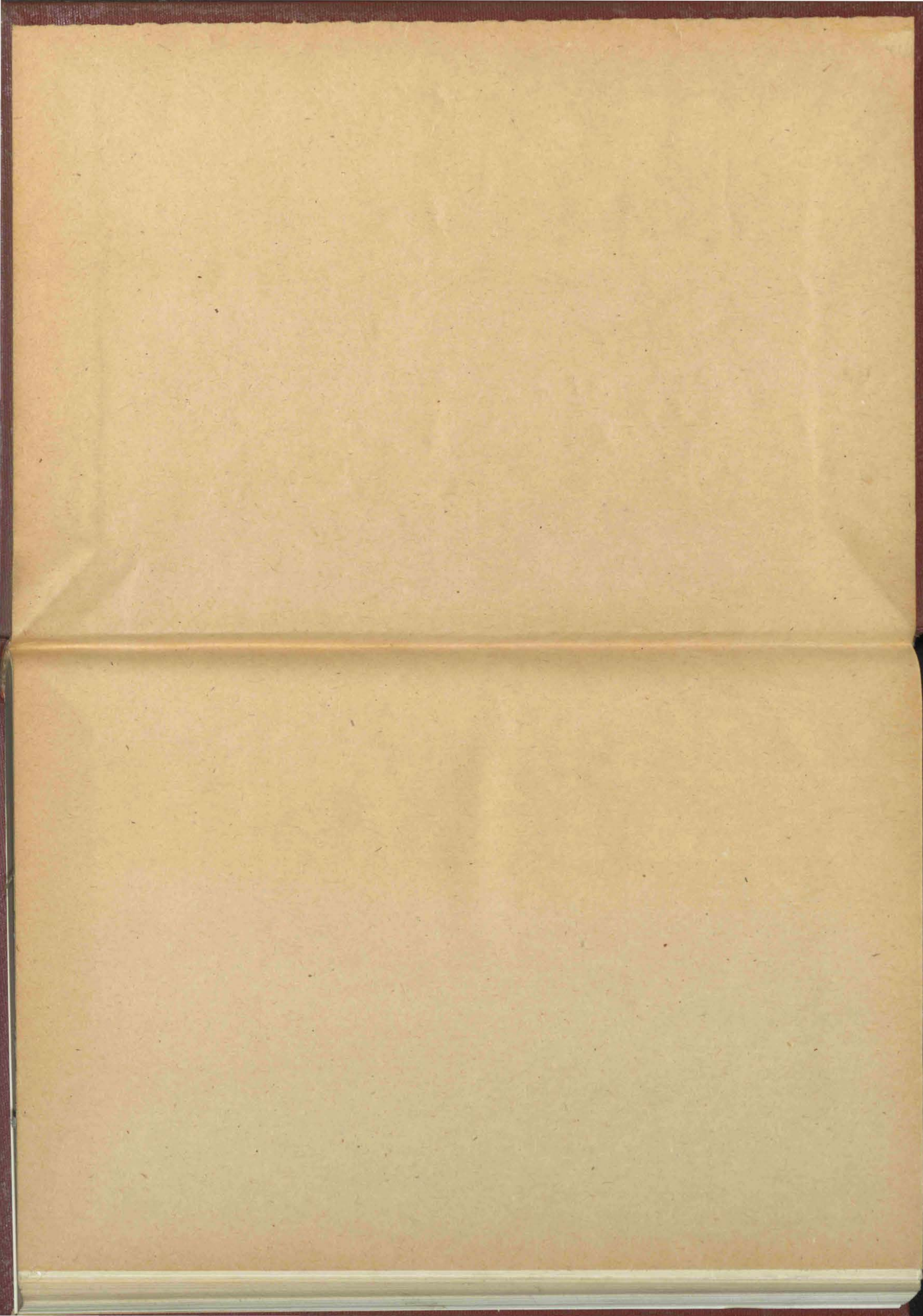
ADIYAMAN İLİ ŞEHİR VE KÖYLERİNDE
- YILLIK % ARTIŞ (TOPLAM)

-BİBLOGRAFYA-

- AKCURA TUGRUL : Genel Çevre Olarak Şehirleşme
s. 188
- GIDEON SJOBERG : Sos. Ant. Ders Notları s. 71
Aktaran SARAN NEPHAN
- GÜNAY S. : Şehir Coğrafyası İ.Ü. Cog Ens.
Yay. 1977 s.51
- G. BREESE : Kırsal Türkiye'nin Yapısı ve
Sorunları 1977 s.17-18 Aktaran
Tütengil C. Orhan
- GÖÇER ORHAN : Şehirler ve Kültür Tarihi İçinde
Geçirdiği Merhaleler İ.T. Ü
Mimarlık Fak. Şehircilik Kürsüsü
Yay. No 5 1972
- KELEŞ, GERAY-YAVUZ : Şehircilik Sorunları Uygulama
ve Politika Ank. Ü.S.B.F. Yay.
No 415 1978 s.26
- KELEŞ RUŞEN : Türkiye'de Şehirleşme Konut ve
Gecekondu 100 Soruda Diz. İst.
Gerçek Yay. s.6-14-16-1
- KONGAR EMRE : Türkiye'nin Toplumsal Yapısı
Ank. Bilgi Yay. 1979 s.407
- KÖRÜKLÜ CELAL : Adıyaman s. 49

- SARAN NEPHAN : Sos. Ant. Ve Etn. Dergisi
1970 I s. 5-9
- SARAN NEPHAN : Ant. Köy Toplumlari Sosyoloji
Konferanslari 12 kitap Ed. Fak.
Yay. 1975 s.80
- SARAN NEPHAN : İstatistik El Kitabı İ.Ü Edb.
Fak. Yay.
- SARAN NEPHAN : Sos. Ant. Ders Notlari s.74
- SAN SALİH : Kısaca Besni s.17
- SUBAŞI BEDİR-DURMUŞ OSMAN : İlimiz Adıyaman s. 36
- İL YILLIĞI : 1973

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

59094